

ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

เขตศึกษา 2 และ 4

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประธาน จินตสกุล

๒๖ ต.ธ. ๒๕๒๔

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สิงหาคม ๒๕๒๓

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

เขตศึกษา 2 และ 4

บทคัดย่อ

ของ

ประธาน จินตสกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สิงหาคม 2523

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการและการ
 ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4
 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า
 ปีการศึกษา 2521 เขตศึกษา 2 และ 4 จำนวน 797 คน และ 709 คน ตามลำดับ
 ประชากรที่ใช้ศึกษา การได้โอกาสศึกษา ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง ระดับอุดมศึกษา
 ปีการศึกษา 2521 เขตศึกษา 2 และ 4 จำนวน 1,045 คน และ 929 คน ตาม
 ลำดับ เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
 ข้อมูล คือ ไค-สแควร์ และ ซี-เทสต์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักเรียนเขตศึกษา 2 และ 4 ที่มีสถานภาพต่าง ๆ ต่อไปนี้ ต้องการศึกษา
 ในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน คือ ศาสนา ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดาและมารดา
 ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา รายได้มารดา และสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาใน
 ระดับอุดมศึกษา แต่ไม่พบความแตกต่างกันตามสถานภาพด้านเพศ และรายได้บิดา

นักศึกษาเขตศึกษา 2 และ 4 ที่มีสถานภาพต่าง ๆ ต่อไปนี้ ได้โอกาสศึกษา
 ในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน คือ ศาสนา ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดาและมารดา
 ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา และสาขาวิชาที่ศึกษา แต่ตามสถานภาพด้านเพศ
 และรายได้บิดาและมารดาไม่พบความแตกต่างกัน

นักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 แตกต่างจาก
 นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตเดียวกันตามสถานภาพด้านเพศ
 ศาสนา ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดาและมารดา และระดับการศึกษาของบิดาและ
 มารดา แต่ในด้านรายได้บิดาและมารดาไม่พบความแตกต่างกัน ส่วนในเขตศึกษา 4
 นักเรียนและนักศึกษามีความแตกต่างกันตามสถานภาพด้านเพศ ประเภทหลักสูตร อาชีพ
 บิดาและมารดา และระดับการศึกษาของมารดา แต่ไม่พบความแตกต่างกันในด้านศาสนา
 ระดับการศึกษาของบิดา และรายได้ของบิดาและมารดา ในด้านสาขาวิชา ปรากฏว่า
 นักศึกษาทั้งสองเขตเลือกศึกษาแตกต่างจากสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาของทั้ง
 นักเรียนและนักศึกษาทั้งสองเขต ได้แก่ โอกาสในการหางานทำ บิดามารดา และความ
 ยากง่ายในการเรียน

THE DEMAND FOR AND THE ACCESS TO HIGHER EDUCATION
IN EDUCATIONAL REGION 2 AND 4

AN ABSTRACT
BY
PRATAAN CHINTASAKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
August 1980

The purpose of this study was to investigate and compare the demand for and the access to higher education of the high school and college students in Educational Region 2 and 4. In studying the demand for higher education, 799 and 709 M.S. 5 students or the equivalence of the academic year 1978 of Educational Region 2 and 4 respectively comprised the sample group. In the similar manner, 1,045 and 929 first year college students of the academic year 1978 of Educational Region 2 and 4 respectively were the population for studying the access to higher education. Two sets of questionnaire were used for collecting data. Chi-square and Z-test were employed in analyzing the data.

The findings were as follows :

The demand for higher education of the students of Educational Region 2 and of Educational Region 4 was different from each other with respect to religious background, curriculum, parents' career, educational level of parents, mother's income, and fields of study selected in colleges. However, it was not different with respect to sex and father's income.

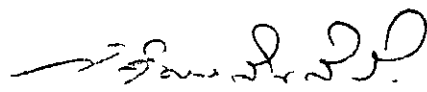
The access to higher education of the college students of Educational Region 2 and of Educational Region 4 was different from each other with respect to religious background, curriculum, parents' career, educational level of parents, and fields of study in colleges. However, it was not different with respect to sex and parents' income.

High school students of Educational Region 2 seeking higher education were different from college students with respect to sex, religious background, curriculum, parents' career and educational level

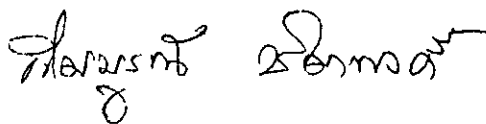
of parents, but they were not different from each other with respect to their parents' career. In Educational Region 4, high school students were different from college students with respect to sex, curriculum, parents' career and mother's educational level, but no differences were found according to their religious background, father's educational level and parents' income. High school students of both regions expected to study in the fields different from college students.

Factors influenced their choices of the fields of study were employment opportunity, parents' support, and levels of difficulty of the field of study.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้นี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

ประธาน

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สีนสิริ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงศ์ กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้ช่วยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านทั้งสองอย่างหาที่สุดมิได้ และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่กรุณาให้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือรวม และช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร อาจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ และ ดร. เจอร์ลัด ทราย ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สุนทร แก้วฉาย ที่ได้ช่วยตรวจและแก้ไขต้นฉบับบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้ ขอขอบคุณคุณเคชา ศรีพิพัฒน์กุล ที่ได้ให้คำแนะนำ และช่วยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในการคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยด้วยกำลังใจและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ประธาน จินตสกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	6
ความมุ่งหมายทั่วไป	6
ความมุ่งหมายเฉพาะ	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	8
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
ตัวแปรที่ศึกษา	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	14
ความต้องการศึกษาที่มีผลมาจากอาชีพและฐานะของบิดามารดา	16
ความต้องการศึกษาที่มีผลมาจากรายได้ของบิดามารดา	17
ความต้องการศึกษาที่มีผลมาจากระดับการศึกษาของบิดามารดา	18
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาของนักเรียน	19
การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา	21
การได้โอกาสศึกษาอันเนื่องมาจากอาชีพและฐานะของ	
บิดามารดา	22
การได้โอกาสศึกษาอันเนื่องมาจากระดับการศึกษาของ	
บิดามารดา	23
การได้โอกาสศึกษาอันเนื่องมาจากคุณภาพของโรงเรียน	
และสิ่งแวดล้อม	24

การได้โอกาสศึกษาอันเนื่องมาจากเพศ	26
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
สัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ลำดับขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	46
การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา	78
เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษา	
ในระดับอุดมศึกษา ภายในแต่ละเขต	96
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับ	
- อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา	107
5 สรุป อภิปราย และขอเสนอแนะ	109
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	109
วิธีดำเนินการวิจัย	110
การวิเคราะห์ข้อมูล	110
สรุปผลการค้นคว้า	111
อภิปรายผล	118
ขอเสนอแนะ	132

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เป้าหมายจำนวนนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า ตามแผน พัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524)	3
2 เป้าหมายจำนวนนักเรียนรับเข้าใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524)	4
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา เขตศึกษา 2	29
4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา เขตศึกษา 4	30
5 จำนวนประชากรที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา เขตศึกษา 2	31
6 จำนวนประชากรที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา เขตศึกษา 4	31
7 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ ส่งไปและได้รับคืน เขตศึกษา 2	34
8 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ ส่งไปและได้รับคืน เขตศึกษา 4	35
9 จำนวนแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ ส่งไปและได้รับคืน เขตศึกษา 2	36

ตาราง	หน้า
10 จำนวนแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่ส่งไปและได้รับคืน เขตศึกษา 4	37
11 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 ที่สมบูรณ์	38
12 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 4 ที่สมบูรณ์	38
13 จำนวนแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 ที่สมบูรณ์	39
14 จำนวนแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 4 ที่สมบูรณ์	40
15 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	46
16 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามเพศ	46
17 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามเพศ	47
18 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 และ 4 พิจารณาตามเพศ	47
19 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามศาสนา	48
20 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามศาสนา	49

21	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามศาสนา	49
22	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามศาสนา	50
23	จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามประเภทหลักสูตร	51
24	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามประเภทหลักสูตร	52
25	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามประเภทหลักสูตร	52
26	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามประเภทหลักสูตร	53
27	จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพบิดา	54
28	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามอาชีพบิดา	55
29	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามอาชีพบิดา	56
30	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพบิดา	57
31	จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพมารดา	58

32	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามอาชีพมารดา	59
33	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามอาชีพมารดา	60
34	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพมารดา	61
35	จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	62
36	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา	63
37	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา	64
38	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา	65
39	จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	66
40	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา	67
41	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา	68
42	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา	69

43	จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้บิดา	70
44	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามรายได้บิดา	71
45	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามรายได้บิดา	72
46	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามรายได้บิดา	73
47	จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้มารดา	74
48	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามรายได้มารดา	75
49	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามรายได้มารดา	76
50	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามรายได้มารดา	77
51	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามสาขาวิชา	77
52	จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามเพศ	78
53	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามเพศ	79

ตาราง	หน้า
54 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามศาสนา	80
55 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามศาสนา	81
56 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามประเภทหลักสูตร	82
57 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามประเภทหลักสูตร	83
58 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามอาชีพบิดา	84
59 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพบิดา	85
60 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามอาชีพมารดา	86
61 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพมารดา	87
62 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ของบิดา	88
63 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา	89
64 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ของมารดา	90
65 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา	91
66 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามรายได้บิดา	92

ตาราง	หน้า
67 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามรายได้ปีคา	93
68 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามรายได้มารดา	94
69 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามรายได้มารดา	95
70 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามสาขาวิชา	95
71 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามเพศ	96
72 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามศาสนา	97
73 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามประเภทหลักสูตร	97
74 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามอาชีพบิดา	98
75 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามอาชีพมารดา	98
76 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามระดับการศึกษา ของบิดา	99
77 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามระดับการศึกษา ของมารดา	99

ตาราง	หน้า
78 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณารายได้บิดา	100
79 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณารายได้มารดา	100
80 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พิจารณาตามสาขาวิชา	101
81 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาตามเพศ	101
82 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาตามศาสนา	102
83 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาตามประเภทหลักสูตร	102
84 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาตามอาชีพบิดา	103
85 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาตามอาชีพมารดา	103
86 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาตามระดับการศึกษา ของบิดา	104
87 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาตามระดับการศึกษา ของมารดา	104

ตาราง	หน้า
88 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาคำรายนโยบาย	105
89 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาคำรายนโยบาย	105
90 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของ นักศึกษาและนักเรียนเขต 4 พิจารณาคำสาขารวิชา	106
91 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนเขต 2 และ 4	107
92 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับ อุดมศึกษาของนักศึกษาเขต 2 และ 4	108

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมที่มีบทบาทต่อบุคคลและสังคมอย่างมาก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคล การศึกษาเป็นปัจจัยที่จะอำนวยความสะดวกในด้านโอกาสประกอบอาชีพ การเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสังคม การศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนาและสร้างกำลังคนเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ระดับการศึกษาที่ถือว่ามีความสำคัญยิ่งที่ส่งผลต่อบุคคลและสังคมส่วนรวมได้แก่ระดับอุดมศึกษา

เนื่องจากการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนให้สูงสุดเท่าที่จะสามารถทำได้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนไปพร้อมกันด้วยเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีแรงผลักดันจากภายนอกหลายประการที่ทำให้เห็นว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งที่บุคคลจะต้องค้นคว้าหาความรู้ให้ถึง ประการแรกได้แก่โครงสร้างของระบบการศึกษาของไทยทั้งที่ผ่านมาในอดีตและที่กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาไม่เป็นระบบที่จบในตัวเองอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนต้องศึกษาต่อขึ้นไปเรื่อย ๆ จนถึงระดับอุดมศึกษา ประการที่สอง ประชาชนทั่วไปเห็นการศึกษา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกฐานะให้สูงขึ้นทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม ประการที่สาม การเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วของนักเรียนทุกระดับ โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาและ ประการสุดท้าย คือความแตกต่างกันอย่างมากของอัตราเงินเคื่อนระหว่างผู้สำเร็จปริญญาตรีและผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย (วังสรรรค์ ธนะพรพันธุ์ 2518 : 43) สาเหตุทั้งหลายดังกล่าวนี้มีส่วนอย่างมากที่ทำให้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมดมุ่งจะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น เป็นการเกินความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศจะรับได้ ทั้งนี้เพราะการ

ค่าเงินงานของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องลงทุนค่อนข้างแพงมาก และเพื่อป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษาจากการออกกลางคัน สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องพิถีพิถันในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียน โดยคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีพื้นฐานระดับสติปัญญาและความสามารถสูง นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดอื่น ๆ ที่ทำให้สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถรับนักศึกษาเพิ่มขึ้นให้ได้สัดส่วนใกล้เคียงกับอัตราการเพิ่มของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ข้อจำกัดเหล่านี้ได้แก่ ขนาดเนื้อที่ของสถาบัน อาคารเรียน จำนวนห้องเรียน ห้องทดลอง อุปกรณ์การสอน จำนวนบุคลากร งบประมาณ เป็นต้น (คณะกรรมการวางแผนการศึกษา 2510 : 2-3)

จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี ในช่วงปีการศึกษา 2515-2519 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาเพิ่มขึ้น 51,257 คน หรือร้อยละ 41 และสังกัดกรมอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น 28,210 คน หรือร้อยละ 30 (กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า) นอกจากนี้ยังมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมการฝึกหัดครูและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน

กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งเป้าหมายจำนวนนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 ปีการศึกษา 2520 - 2524 ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 เป้าหมายจำนวนนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า ตามแผนพัฒนาการศึกษา
ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524)

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า	จำนวนที่เพิ่มขึ้น	อัตราเพิ่ม ร้อยละ
2520	146,790	-	-
2521	163,115	16,325	11.12
2522	180,890	17,775	10.89
2523	201,325	20,435	11.29
2524	222,005	20,680	10.27

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ แผนพัฒนาระยะที่ 4 (2520 - 2524) หน้า 41

ตามระบบการวัดผลการศึกษาลัทธิไตรศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 ที่ใช้
อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน จะมีผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายประมาณร้อยละ
80 ของจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในแต่ละปี (อุดม วโรคมลิกขิตต์
2521 : 5) ผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ส่วนหนึ่งซึ่งเป็นจำนวนน้อยจะได้เข้าศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา จำนวนนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจะรับเข้าใหม่ได้ในแต่ละปีปรากฏดังใน
ตาราง 2

ตาราง 2 เป้าหมายจำนวนนักเรียนรับเข้าใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524)

ปีการศึกษา	จำนวนที่มหา - วิทยาลัยของ รัฐบาล	จำนวนที่วิทยาลัย เอกชนรับได้	จำนวนที่กระทรวง ศึกษาธิการรับได้	รวม	อัตราเพิ่ม ร้อยละ
2520	14,309	6,299	25,135	45,743	-
2521	15,336	6,864	26,145	48,345	5.68
2522	15,782	6,917	27,025	49,724	2.85
2523	16,228	8,315	31,290	55,653	11.92
2524	16,598	7,104	38,660	62,362	12.05

ที่มา : 1. ททบวมหาวิทยาลัย แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4
(พ.ศ. 2520 - 2524) หน้า 35, 39 - 40

2. กระทรวงศึกษาธิการ แผนพัฒนาระยะที่ 4 (2520 - 2524) หน้า 43 - 44

จากตาราง 2 จะเห็นว่าเป้าหมายจำนวนนักเรียนที่สถาบันอุดมศึกษาจะรับได้ในแต่ละปีมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเพียงเล็กน้อย และหากจะเปรียบเทียบอัตราการเพิ่มของจำนวนนักเรียนที่สถาบันอุดมศึกษาจะรับได้กับอัตราการเพิ่มของจำนวนนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าในแต่ละปีแล้ว จะพบว่าอัตราเพิ่มของจำนวนทั้งสองนี้ไม่ได้สัดส่วนสัมพันธ์กัน ทำให้สัดส่วนจำนวนของผู้ที่สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายกับจำนวนผู้ได้ออกสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษายิ่งแตกต่างกันมากขึ้นทุกที โอกาสที่นักเรียนจะได้รับความสะดวกในการรับบริการอุดมศึกษาจึงยิ่งน้อยลงไปทุกที

ผู้ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี คือ ครอบครัวของผู้มีอาชีพค้าขายและครอบครัวข้าราชการ และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จากรายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปีการศึกษา 2517-2518 ปรากฏว่าจำนวนผู้ที่ได้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มาจากครอบครัวผู้มีอาชีพค้าขายมีร้อยละ 53 มาจากครอบครัวข้าราชการร้อยละ 21 แต่มาจากครอบครัวเกษตรกรมีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น (พบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2519 : 12)

จากรายงานฉบับเดียวกันปรากฏว่าจำนวนผู้ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครมีร้อยละ 47 ของจำนวนผู้ที่สอบได้ทั้งหมด ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าจำนวนผู้ที่สอบได้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาคทั้งหมดรวมกันโดยเฉลี่ยประมาณ 4 เท่า จำนวนผู้ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคมีดังนี้ ภาคเหนือร้อยละ 11 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 7 ภาคกลางร้อยละ 6 ภาคตะวันออกร้อยละ 8 ภาคตะวันตกร้อยละ 8 และภาคใต้ร้อยละ 13 ความแตกต่างกันของจำนวนผู้ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครกับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมินาคนั้นเป็นผลมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครมีจำนวนครูที่มีวุฒิมากกว่า และมีอุปกรณ์การสอนที่มีคุณภาพดีและสมบูรณ์กว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในทางจังหวัดหรือโรงเรียนในชนบท (ลีปนันท เกตุทัต 2518 : 69)

ปัจจุบันได้มีการพัฒนาและขยายการศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น เพื่อให้เยาวชนของชาติที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพถึงหรือใกล้เคียงกับมาตรฐาน ทั้งยังได้กระจายโอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้นด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นในทุกภาคของประเทศ อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษาก็ยังไม่กระจายอย่างไ้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียนที่จะเข้าศึกษา ในภาคใต้ โดยเฉพาะเขตศึกษา 2 และเขตศึกษา 4 ยังมีสถาบันอุดมศึกษาจำนวนน้อยและยิ่งน้อยมากเมื่อเทียบกับกรุงเทพมหานคร ทั้ง 2 เขตมีสถาบันอุดมศึกษาระดับวิทยาลัย คือเขตศึกษา 2 มีวิทยาลัย 3 แห่ง ได้แก่วิทยาลัยครุยะลา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา และวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา เขตศึกษา 4 มีวิทยาลัย 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัย-

อาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่ วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง และวิทยาลัยชุมชนภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ส่วนสถาบันระดับมหาวิทยาลัยมีเพียงแห่งเดียว คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตั้งอยู่ในเขตศึกษา 2

การมีสถาบันอุดมศึกษาตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคใด โดยหลักการแล้วนับเป็นการกระจายโอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาไปสู่ส่วนภูมินาคนั้น แต่เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันโอกาสศึกษาดังกล่าวไม่ได้เป็นของนักเรียนในภูมิภาคที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้เพราะสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคต้องรับนักศึกษาจากภาคอื่น ๆ รวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย ยกเว้นผู้ที่เข้าศึกษาระดับป.กศ. ขั้นสูง ในวิทยาลัยครู วิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไปและสังคมศึกษา ซึ่งจำกัดภูมิลำเนาของผู้สมัคร (วิทยาลัยครูสงขลา 2521 : ไม่มีเลขหน้า)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตั้งอยู่ในเขตศึกษา 2 และ วิทยาเขตหาดใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตศึกษา 3 แบ่งการรับนักศึกษาออกเป็น 2 วิธีคือ วิธีแรก รับจากนักเรียน ม.ศ. 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ โดยวิธีสอบตรง และวิธีที่ 2 รับนักศึกษาจากการสอบรวมเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งโดยวิธีนี้จะมีนักศึกษาจากภาคอื่น ส่วนมากจากกรุงเทพมหานครเข้าไปเรียนด้วย เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นทั้งที่เป็นวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค เมื่อเป็นเช่นนี้ ความหวังที่จะให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และวิทยาลัยต่าง ๆ ในเขตศึกษา 2 และเขตศึกษา 4 สนองความต้องการด้านโอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในเขตศึกษาทั้งสองนั้น จึงเป็นไปได้้นน้อยมาก ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาว่าความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาในเขตดังกล่าวมีลักษณะอย่างไร และมีความสอดคล้องต่อกันหรือไม่ เพียงใด

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. ความมุ่งหมายทั่วไป

1.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะ การแจกแจงของความต้องการ

และการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า และ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4 ว่ามีลักษณะอย่างไรและมีความ สอดคล้องต่อกันเพียงใด

1.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ระหว่างเขตศึกษา 2 และ 4 ตามลักษณะสถานภาพ

1.3 เพื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา ระหว่างเขตศึกษา 2 และ 4 ตามลักษณะสถานภาพ

2. ความมุ่งหมายเฉพาะ

2.1 การศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

2.1.1 เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า เขตศึกษา 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า เขตศึกษา 2 และ 4 ภายในแต่ละเขต

2.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า เขตศึกษา 2 และ 4

2.2 การศึกษาเรื่องการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

2.2.1 เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4

2.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา ในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เขตศึกษา 2 และ 4

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยเรื่องความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4 แสดงให้เห็นภาพรวมของความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษาใช้เป็นดัชนีประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย วางแผนและจัดการศึกษา เพื่อให้สภาพการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประชากรกลุ่มต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เช่นการกำหนดนโยบายการรับเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การกระจายสถานับอุดมศึกษา การเพิ่มหรือลดสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษา การกำหนดจำนวนเพื่อรับเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและสาขาวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังใช้ประกอบการแนะแนวศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับกลุ่มประชากรในเขตศึกษา 2 และ 4 เขตศึกษา 2 ประกอบด้วยจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล เขตศึกษา 4 ประกอบด้วยจังหวัดภูเก็ต พังงา ระนอง กระบี่ และตรัง ได้แก่กลุ่มประชากรต่อไปนี้

1. ประชากรเพื่อศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่แก่นักเรียนชั้น ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2521 ในสถานศึกษาเขตศึกษา 2 และ 4
2. ประชากรเพื่อศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2521 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตศึกษา 2 และ 4

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1.1 เพศ
- 1.2 ศาสนา
- 1.3 ประเภทหลักสูตร
- 1.4 อาชีพบิดาและมารดา
- 1.5 ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา
- 1.6 รายได้บิดาและมารดา
- 1.7 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษา
- 1.8 เขตศึกษา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาเรื่องการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่

1. เพศ
2. ศาสนา
3. ประเภทหลักสูตร
4. อาชีพบิดาและมารดา
5. ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา
6. รายได้บิดาและมารดา
7. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้โอกาสศึกษา
8. เขตศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า ในปีการศึกษา 2521 มีสัดส่วนการกระจายตามลักษณะสถานภาพคล้ายคลึงกับสัดส่วนปีการศึกษา 2520

2. สัดส่วนของประชากรตามลักษณะสถานภาพในปี 2521 มีลักษณะคล้ายคลึงกับสัดส่วนของประชากรที่ปรากฏจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการศึกษา หมายถึงความประสงค์ที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าในเขตศึกษา 2 และ 4 โดยพิจารณาจากความถี่ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2. การได้โอกาสศึกษา หมายถึงการได้ศึกษาในระดับอุดมศึกษาชั้น ปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาในเขตศึกษา 2 และ 4 โดยพิจารณาจากความถี่ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษา

3. นักเรียน หมายถึงบุคคลที่กำลังเรียนชั้น ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าในสถานศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4

4. นักศึกษา หมายถึงบุคคลที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาชั้น ปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4

5. ม.ศ. 5 หมายถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ

6. ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า หมายถึงชั้นสูงสุดของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ได้แก่

6.1 ม.ศ. 5 ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ

6.2 ป.กศ.ปีที่ 2 ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

6.3 ป.วช. ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

6.4 ป.ปช. ของหลักสูตรประกาศนียบัตรประถมช่าง

7. หลักสูตร หมายถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรประถมช่าง (ป.ปช.)

8. ระดับอุดมศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่จัดตั้งจากชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า

9. ชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา หมายถึง ชั้นต้นสุดของหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตศึกษา 2' และ 4

9.1 ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

9.2 ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษา

9.3 ป.วส. ปีที่ 1 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเกษตรกรรม

10. เขตศึกษา 2 ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาสและสตูล

11. เขตศึกษา 4 ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา ระนอง กระบี่ และตรัง

12. สถาบันอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4 หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตศึกษา 2 และ 4 จำแนกเป็น 2 ประเภทคือ

12.1 มหาวิทยาลัย ไก่แก้วมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

12.2 วิทยาลัยไค้แก้ว

12.2.1 วิทยาลัยครูยะลาและวิทยาลัยครูภูเก็ต

12.2.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลาและวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต

12.2.3 วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง

12.2.4 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลาและวิทยาลัยพลศึกษา

จังหวัดกระบี่

12.2.5 วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

13. สถานภาพ หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ติดตัวมาและที่ได้จากภาวะแวดล้อมทางครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ ไค้แก้ว เพศ ศาสนา ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดาและมารดา ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา และรายได้บิดาและมารดา

14. ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาเกี่ยวกับความต้องการศึกษาและการไ้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา อันได้แก่บิดามารดา เพื่อนฝูง

ครูอาจารย์ ความมีหน้ามีตาทางสังคม ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น ๆ และโอกาสในการทำงาน

15. อาชีพบิดาและมารดา หมายถึงลักษณะการประกอบอาชีพของบิดาและของมารดา โดยแบ่งออกเป็น

- 15.1 รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ
- 15.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 15.3 พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน
- 15.4 เจ้าของหรือผู้ประกอบการกิจส่วนตัว
- 15.5 เกษตรกร กสิกร ประมง
- 15.6 ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือแม่บ้าน

16. ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา หมายถึงระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและของมารดา โดยแบ่งออกเป็น

- 16.1 ต่ำกว่า ป. 4
- 16.2 ป. 4
- 16.3 ป. 7 หรือ ม. 3 เดิม
- 16.4 ม.ศ. 3 หรือ ม. 6 เดิม
- 16.5 ม.ศ. 5, ม.ศ. 6 หรือ ม. 8 เดิมหรือเทียบเท่า
- 16.6 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- 16.7 ปริญญาตรี
- 16.8 สูงกว่าปริญญาตรี

17. รายได้บิดาและมารดา หมายถึงรายได้ต่อเดือนของบิดาและมารดา โดยแบ่งได้ดังนี้

- 17.1 ไม่มีรายได้
- 17.2 ต่ำกว่า 500 บาท

17.3 500 - 1,000 ກວ່າ

17.4 1,001 - 2,000 ກວ່າ

17.5 2,001 - 3,000 ກວ່າ

17.6 3,001 - 5,000 ກວ່າ

17.7 5,001 - 7,000 ກວ່າ

17.8 ກວ່າ 7,000 ກວ່າ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา แยกออกได้เป็น 2 ตอนคือ

1. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การศึกษาในระบบโรงเรียนได้รับความนิยมสูงมาก เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งออกวุฒิบัตรรับรองคุณภาพของความรู้ให้แก่ผู้เรียน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นระดับที่ผู้สมัครได้ถูกนำไปไว้ในกรอบเปรียบเทียบค่าเป็นตำแหน่งหน้าที่ เป็นอัตราเงินเดือนและเป็นการแบ่งชนชั้นทางปัญญาอย่างเห็นได้ชัดมากกว่าการศึกษาระดับอื่น การศึกษาระดับอุดมศึกษาในโครงสร้างปัจจุบันถือว่าเป็นจุดสุดยอดของระบบการศึกษา ทั้งนี้เพราะเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่รวมนักคิดและผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาการแขนงต่าง ๆ มาไว้ด้วยกัน จึงเป็นเหตุให้นักเรียนส่วนมากมุ่งเข้าสู่การศึกษาระดับนี้ (อภิรักษ์ พันธเสน 2518 : 216) ✓

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย โดยเฉพาะในสถาบันของรัฐไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในด้านวิชาการหรือด้านการศึกษาวิชาชีพชั้นสูง ปัจจุบันได้รับการช่วยเหลือจากรัฐสูงมาก โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ถึงประมาณร้อยละ 90 - 95 ของค่าใช้จ่ายในการศึกษาในระดับนี้ทั้งหมด (อภิรักษ์ พันธเสน 2518 : 258) ผู้ศึกษาแทบจะไม่ต้องมีส่วนร่วมลงทุนเพื่อการศึกษาของตนเองเลย นอกจากส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งไม่มากนัก นิโคลัส เบเนดิกต์ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการศึกษาของไทยว่า ปัจจุบันค่าธรรมเนียมมหาวิทยาลัยเรียกเก็บจากนักศึกษา มีอัตราส่วนเพียงร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของมหาวิทยาลัย หากคิดเทียบอัตราส่วนนี้กับค่าธรรมเนียมระดับมัธยมศึกษาแล้ว จะพบว่าค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจาก

นักศึกษามหาวิทยาลัยมีจำนวนน้อยกว่าค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากนักเรียนมัธยมศึกษา
มาก ค่าธรรมเนียมที่นักเรียนมัธยมศึกษาต้องชำระให้แก่โรงเรียนมีอัตราส่วนเกือบร้อยละ
10 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของการศึกษาในระดับนั้น (นิโคลัส เบนเนตต์ อ้างอิง
จากอภิสิทธิ์ พันธเสน 2518 : 121)

ค่านิยมปริญญาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สถาบันอุดมศึกษากลายเป็นศูนย์รวมความ
ปรารถนาของผู้เรียน โดยผู้เรียนระมัดระวังเป็นพิเศษในการสร้างฐานะทางสังคมของตน
เพราะสังคมไทยได้ให้ความสำคัญแก่ปริญญามากกว่าความสามารถ ผู้มีปริญญามีโอกาส
สูงมากในการเข้ารับราชการ และจะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติในสังคม
(ไพฑูรย์ เกรือแก้ว 2506 : 2/25) การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงเป็นเป้าหมาย
สูงสุดสำหรับบุคคลที่ปรารถนาจะมีฐานะทางสังคมสูงเท่าเทียมหรือสูงกว่าคนอื่น

ความมุ่งหวังในการศึกษาของนักเรียนมัธยม ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นนั้นเกิดจาก
ปัจจัยหลายประการ เช่น ความต้องการที่จะได้มีความรู้ระดับตน เพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็น
ผู้มีการศึกษาและวัฒนธรรม ความต้องการที่จะพัฒนาทักษะ ความรู้ และเจตคติเพื่อเป็น
เครื่องช่วยในการประกอบอาชีพที่เหมาะสม และเป็นผู้ผลิตที่มีประโยชน์กับเศรษฐกิจ
ของชาติ (นาฏเฉลียว สุมาวงศ์ 2510 : 35) แต่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาไม่
สามารถทำให้นักเรียนประสบผลสมความมุ่งหมายของเขาได้ เพราะการศึกษาระดับ
ดังกล่าวไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปใช้
ในการประกอบอาชีพได้ เขาจะต้องศึกษาต่อจนถึงระดับอุดมศึกษา ถึงผลการศึกษาของ
สุชาติ อุกกฤษ ซึ่งได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน ม.ศ. 5 โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา พญาไท ในปีการศึกษา 2519 ผลการศึกษาสรุปได้ว่านักเรียน
ม.ศ.5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษามีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ
100 (สุชาติ อุกกฤษ 2519 : 35)

สำหรับความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในต่างจังหวัด
เช่น อีมออง ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน ม.ศ. 5 โรงเรียน
พิบูลโลกพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก ในปีการศึกษา 2519 ผลการศึกษปรากฏว่า

นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาร้อยละ 80 (ชนะ อิ่มอ่อง 2519 : 31) ส่วนนักเรียน ม.ศ.5 จังหวัดสิงห์บุรี มีความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ 90 (สามารถ คงสัจย์ 2517 : 52)

ทางค่านักเรียนที่เรียนสายอาชีพ ฉันทิรา เกษสาคร ได้ศึกษาและพบว่า นักเรียนสายอาชีพมีความต้องการแบ่งเป็น 2 ประการ คือ ความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและความต้องการออกไปประกอบอาชีพ โดยมีนักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 78 ส่วนที่เหลือต้องการออกไปประกอบอาชีพ และในกลุ่มผู้ที่ต้องการออกไปประกอบอาชีพนี้ มีอยู่จำนวนหนึ่งคือร้อยละ 52 ที่มีความหวังว่าจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในภายหลังเมื่อมีโอกาส (ฉันทิรา เกษสาคร 2519 : 31) จะเห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาสายอาชีพนั้น หากจะไม่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาก็สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ผิดกับนักเรียนที่เรียนสายสามัญ ซึ่งจะต้อศึกษาต่อจนถึงระดับอุดมศึกษาจึงจะสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ สมพงษ์ มั่นระวัง ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มของการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ม.ศ.3 สายสามัญและสายอาชีพของจังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาสรุปได้ว่านักเรียน ม.ศ. 3 สายสามัญต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่านักเรียน ม.ศ. 3 สายอาชีพ (สมพงษ์ มั่นระวัง 2513 : 120)

ความต้องการศึกษาที่มีผลมาจากอาชีพและฐานะของบิดามารดา

อาชีพและฐานะของบิดามารดาและผู้ปกครองของนักเรียนมีผลต่อนักเรียนในการเลือกสาขาวิชาเรียนและเลือกอาชีพ ดังที่ จุมพล หนิมพานิช ได้วิจัยไว้เกี่ยวกับแผนการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ.5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน จะมีแผนการศึกษาต่อแตกต่างกัน นักเรียนที่บิดาเป็นพ่อค้าและรับราชการจะเลือกศึกษาสาขาแพทยศาสตร์ นอกจากการเลือกศึกษาต่อกันแล้ว นักเรียนยังมีแผนการประกอบอาชีพแตกต่างกันด้วย (จุมพล หนิมพานิช 2517 : 166) การวิจัยของกรมสามัญศึกษา พบว่าอาชีพของบิดามารดามีผลต่อการศึกษาของบุตร บิดามารดาที่มีอาชีพทางการเกษตรและอาชีพรับจ้างเป็นกรรมกรส่วนใหญ่

ต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาต่ำ คือต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาจบเพียงชั้นประถมศึกษาเท่านั้น ส่วนบิดามารดาที่มีอาชีพค้าขายหรือรับราชการส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูง (กรมสามัญศึกษา 2509 : 11 - 12) การศึกษาในเรื่องนี้ ในต่างประเทศก็สอดคล้องกับผลการวิจัยดังกล่าว เช่น การวิจัยของเคราส์ ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกับกลุ่มผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง ผลการวิจัย สรุปได้ว่าจำนวนเด็กในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางมีแนวโน้มที่จะต้องการศึกษาสูงกว่าเด็กในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ (Krauss. 1964 : 868) เกี่ยวกับอาชีพของบิดามารดาที่มีผลต่อความต้องการของนักเรียนนี้ มอร์ริสัน ได้ทำการวิจัยกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐไอโอวา นักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพชั้นสูง ส่วนมากจะเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพระดับต่ำกว่าช่างฝีมือจะเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนพาณิชยการหรือโรงเรียนเทคนิค (Morrison. 1968 : 1678)

ความต้องการศึกษาที่มีผลมาจากรายได้ของบิดามารดา

ไพบุลย์ สร้อยสุวรรณ ได้ศึกษาสาเหตุการเคลื่อนย้ายของนักเรียนต่างจังหวัดที่เข้ามาศึกษาในระดับ ม.ศ.4 สายสามัญ ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2512 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนต่างจังหวัดที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพมหานคร เป็นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงเกินกว่า 4,500 บาทต่อเดือน มีจำนวนร้อยละ 19 รายได้ระหว่าง 500 - 1,000 บาท มีร้อยละ 15.4 รายได้ 1,001 - 1,500 บาท มีร้อยละ 11.6 และรายได้ 2,001 - 2,500 บาท มีร้อยละ 10.5 (ไพบุลย์ สร้อยสุวรรณ 2513 : 26 - 28) จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่มาเรียนในกรุงเทพมหานคร มีผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง การวิจัยในเรื่องนี้ จูทาภรณ์ วรสุมนต์ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ 2,000 - 2,500 บาท จะเลือกอาชีพบริการและเทคโนโลยี นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้เกินกว่า 4,000 บาท จะเลือกอาชีพองค์การต่าง ๆ นักเรียนที่

ปีคณารคามีรายได้น้อย 1,000 - 2,000 บาท จะเลือกอาชีพกลางแจ้ง นักเรียนที่ปีคณารคามีรายได้น้อย 2,000 - 3,000 บาท จะเลือกอาชีพด้านวัฒนธรรม และนักเรียนที่เลือกอาชีพทางศิลปะและการบันเทิงส่วนมากปีคณารคามีรายได้ระหว่าง 1,500 - 3,000 บาท (จุฬารณ วรสมันต์ 2514 : 58 - 59)

ความต้องการการศึกษาที่มีผลมาจากระดับการศึกษาของปีคณารคาม

โสภณ พูลเพชรพันธุ์ ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน ม.ศ. 5 ในกรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของปีคณารคาม สรุปได้ว่านักเรียนที่ปีคณารคามได้รับการศึกษาระดับต่ำมาก ทั้งชายและหญิงเลือกเรียนรัฐศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งจำนวนมากที่สุด รองลงไปชายเลือกนิติศาสตร์และเกษตรศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนหญิงเลือกแพทยศาสตร์และนิติศาสตร์ตามลำดับ

นักเรียนที่ปีคณารคามได้รับการศึกษาระดับต่ำ ชายเลือกเกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์และรัฐศาสตร์ ตามลำดับ หญิงเลือกรัฐศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และนิติศาสตร์ ตามลำดับ

นักเรียนที่ปีคณารคามได้รับการศึกษาระดับปานกลาง ทั้งชายและหญิงเลือกรัฐศาสตร์มากที่สุด รองลงไปชายเลือกแพทยศาสตร์และเกษตรศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนหญิงเลือกนิติศาสตร์และศิลปศาสตร์ตามลำดับ

นักเรียนที่ปีคณารคามได้รับการศึกษาระดับสูง ทั้งชายและหญิงเลือกรัฐศาสตร์มากที่สุด รองลงไปชายเลือกนิติศาสตร์และเกษตรศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนหญิงเลือกนิติศาสตร์ แพทยศาสตร์และเกษตรศาสตร์ ตามลำดับ (โสภณ พูลเพชรพันธุ์ 2514 : 69)

จากการวิจัยของโสภณ พูลเพชรพันธุ์ จะเห็นว่านักเรียนชายที่ปีคณารคามมีการศึกษาทุกระดับ ยกเว้นระดับต่ำ เลือกวิชารัฐศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนนักเรียนหญิง ที่ปีคณารคามมีการศึกษาทุกระดับเลือกวิชารัฐศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง แต่วิชาที่นักเรียนเลือกเป็น

อันับรองลงไปมีความแตกต่างกัน การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ จุฬารัตน์ วรสุมนต์ ได้พบว่านักเรียนที่ปีติการมาเรียนจบชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะเลือกอาชีพบริการ นักเรียนที่เลือกอาชีพธุรกิจมีปีติการมาที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนที่เลือกอาชีพองค์กรต่าง ๆ มีปีติการมาจบปริญญาตรี นักเรียนที่ปีติการมาเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นจะเลือกอาชีพด้านเทคนิค อาชีพกลางแจ้งอาชีพด้านวัฒนธรรม อาชีพด้านศิลปะและการบันเทิง (จุฬารัตน์ วรสุมนต์ 2514 : 58 - 59) นอกจากนี้ ผลการวิจัยของอีคิต ก็เป็นเครื่องยืนยันว่าระดับการศึกษาของปีติการมาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกอาชีพของบุตร (Eaddy, 1969 : 2959)

สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นอกจากองค์ประกอบด้านสถานภาพแล้ว ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ก็มีอิทธิพลอย่างมากด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาของนักเรียน

วารุณี อัสธีรวัฒน์ ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียน ม.ศ. 5 ในจังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่าในการเลือกเรียนต่อ นักเรียนให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบด้านคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน ความมุ่งหวังของครอบครัวและรายได้มากกว่าองค์ประกอบด้านความมีหน้ามีตาที่เกี่ยวข้องในสังคม (วารุณี อัสธีรวัฒน์ 2512 : 120) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของชัชชัย ชัยจิรฉายากุลซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียน ม.ศ. 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม พบว่าเกียติยศชื่อเสียง ลักษณะของงาน ความก้าวหน้า ความถนัดและความสนใจ มีอิทธิพลมากน้อยตามลำดับ ส่วนเพศและอายุไม่มีความสำคัญต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียน (ชัชชัย ชัยจิรฉายากุล 2513 : 98)

มีการวิจัยทำนองเดียวกันนี้ของสมุทพร นุชนาด เขาได้ศึกษาความต้องการทางการศึกษาของนักเรียน ม.ศ. 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษา

ปรากฏว่า วิชาที่นักเรียนต้องการศึกษามากเป็นวิชาที่ประชาชนนิยม เป็นวิชาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับเกียรติยศชื่อเสียงและความร่ำรวย ตลอดจนความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยมีได้คำนึงถึงความสามารถหรือความสนใจ (สมุทร นุชนาถ 2514 : 108) นอกจากนั้นยังมีการวิจัยที่ไคพบว่า เหตุที่นักเรียน ม.ศ. 3 ทั้งสายสามัญและสายอาชีพในจังหวัดสุโขทัย ใช้ประกอบการพิจารณาในการเลือกเรียนต่อได้แก่โอกาสที่จะร่ำรวยและความเหมาะสมกับสติปัญญาของตน ทั้งยังพบต่อไปว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนแตกต่างจากครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และครูกับเพื่อนของนักเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนพอ ๆ กัน (สมพงษ์ มั่นระวัง 2513 : 124) ในเรื่องเดียวกันนี้ คอบบินส์ ได้ศึกษาความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งรัฐหลุยเซียนา ผลการศึกษาพบว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อเรื่องเหล่านี้มาก บิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาที่จะศึกษาต่อ ส่วนเพื่อนมีอิทธิพลรองลงไป การเลือกวิชาที่จะศึกษาต่อของนักเรียนยังขึ้นอยู่กับความสนใจ ความพอใจ และลักษณะของงานด้วย (Dobbins. 1969 : 2958) งานวิจัยที่จะสนับสนุนในเรื่องนี้ ได้แก่งานวิจัยของวิทยา รัตนวิจิตร ซึ่งได้ศึกษาสถานภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนต่างจังหวัดที่เรียนอยู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่าตั้งแต่ปีการศึกษา 2508 ถึง 2513 ในแต่ละปี นักเรียนต่างจังหวัดเข้ามาเรียนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนร้อยละ 20 ของนักเรียนที่เรียนอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้งหมด สาเหตุที่นักเรียนเข้ามาเรียนในกรุงเทพมหานคร คือ

1. โรงเรียนในกรุงเทพมหานครมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในต่างจังหวัด
2. เป็นความประสงค์ของบิดามารดา
3. ในต่างจังหวัดมีที่เรียนไม่เพียงพอ
4. เป็นการเตรียมตัวเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย
5. การคมนาคมในต่างจังหวัดไม่สะดวก ไม่มีที่พักในตัวจังหวัด
6. มีญาติอยู่ในกรุงเทพ ฯ (วิทยา รัตนวิจิตร 2513 : 91)

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่า การมาเรียนในกรุงเทพมหานครนั้น มีข้อที่น่า
สังเกต 2 ประการคือ เป็นความประสงค์ของบิดามารดา และเป็นการเตรียมตัวเข้า
มหาวิทยาลัย

การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การได้โอกาสศึกษาในแต่ละระดับการศึกษาจะแตกต่างกันไป โดยจะมีความ
เสมอภาคเฉพาะในระดับการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น ส่วนในระดับที่สูงกว่านั้นการได้โอกาส
ศึกษาจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ เป็นสำคัญ ดังปรากฏในรายงานคณะกรรมการวาง
พื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษว่า "ในระดับการศึกษาภาคบังคับ รัฐมีนโยบายที่จะให้ทุกคน
มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาโดยเสมอภาคกัน โดยไม่ยอมให้มีความแตกต่างเกี่ยวกับเพศ
เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะ เศรษฐกิจ และถิ่นที่อยู่ เป็นข้อจำกัดแต่อย่างใด แต่การศึกษาระดับ
ที่สูงกว่าภาคบังคับ รัฐจะให้ทุกคนมีโอกาสและมีเสรีภาพได้รับการศึกษาโดยเสมอภาคกัน
ความเสมอภาคดังกล่าวมิได้หมายความว่า ประชาชนทุกคนจะเข้าเรียนถึงระดับอุดมศึกษา
หมด ทั้งนี้เนื่องจากรัฐมีข้อจำกัดในเรื่องสภาพทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากทรัพยากรภายใน
ประเทศมีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับความแตกต่างกันของแต่ละบุคคลในด้านความสามารถ
ทางสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ฯลฯ" (สีปพนธ์ เกตุทัต 2518 : 55 - 56)
สำหรับความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษานั้นเป็นความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการศึกษา
ในสภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่ โอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่เสมอภาคกัน กล่าวคือ ผู้ที่ได้
เข้าศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือในหัวเมือง
(สีปพนธ์ เกตุทัต 2518 : 69) ในต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน สถานภาพส่วนตัวและ
องค์ประกอบต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามาก เช่น ในสหรัฐ
อเมริกา สโมคไคว้ยเปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จจากมหาวิทยาลัย
อินเดียนา ในปีการศึกษา 1951 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาจำนวนหนึ่งในสามของผู้
ลงทะเบียนเข้าเรียนในปีการศึกษา 1947 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาที่เรียนไม่สำเร็จ
ส่วนใหญ่มาจากชนบท มีจำนวนถึงสองเท่าของนักศึกษาที่พักอยู่ หรืออาศัยอยู่ในหัวเมือง

นักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพระดับสูงมีโอกาสเรียนได้สำเร็จประมาณร้อยละ 65 ของผู้ที่เข้าเรียน นักศึกษาที่บิดามารดาได้รับการศึกษาระดับสูงมีโอกาสเรียนได้สำเร็จมากกว่านักศึกษาที่บิดามารดาได้รับการศึกษาไม่สูงนักและนักศึกษาที่เข้าร่วมหรือเคยเข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสเรียนได้สำเร็จมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม (Smoke. 1957 : 540) นอกจากนั้นไวลฟอร์ดได้ศึกษาปัญหาที่ทำให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ได้พบว่า การที่นักเรียนเรียนไม่สำเร็วนั้นมีสาเหตุมาจากลักษณะส่วนตัว คืออายุมากกว่าคนอื่น และเรียนอ่อน ในด้านลักษณะทางครอบครัว นักเรียนเหล่านี้มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับต่ำ ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพน้อย มีรายได้ต่ำและมีสภาพสังคมเศรษฐกิจต่ำ (Wolford. 1969 : 2562)

จะเห็นว่ามืองค์ประกอบหลายอย่างที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการได้โอกาสในการศึกษา เช่น อาชีพฐานะ ระดับการศึกษาของบิดามารดา คุณภาพของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเอง เป็นต้น จึงจะได้เสนอแต่ละองค์ประกอบต่อไป

การได้โอกาสศึกษาอันเนื่องมาจากอาชีพและฐานะของบิดามารดา

จากรายงานการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปผลการวิจัยเรื่องโอกาสการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2517 - 2518 เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจและสังคมว่า ผู้ที่ได้โอกาสเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวผู้ประกอบกิจส่วนตัว รองลงไปมาจากครอบครัวของข้าราชการและผู้รับจ้างตามลำดับ และมาจากครอบครัวของเกษตรกรมีจำนวนน้อยที่สุด (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 14) รายงานดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุดม เกิดพิบูลย์ ซึ่งพบว่ากลุ่มนักศึกษาที่ได้โอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ได้แก่กลุ่มที่มาจากครอบครัวของนายจ้างและเจ้าของกิจการ กลุ่มผู้ที่ได้โอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยที่สุด คือกลุ่มที่มาจากครอบครัวของกสิกร (อุดม เกิดพิบูลย์ 2516 : 77) การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษานี้ไม่แตกต่างไปจากระดับมัธยมศึกษา

ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ นิมิตร อัครวัฒน์ ซึ่งได้ศึกษาโอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนในภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้เข้าศึกษาในชั้น ม.ศ.4 สายสามัญในภาคใต้มาจากครอบครัวของนักบริหารมากที่สุด รองลงไปมาจากครอบครัวของนักธุรกิจ นักอุตสาหกรรม พ่อค้า ข้าราชการ กรรมกร ตามลำดับ และที่น้อยที่สุดมาจากครอบครัวของเกษตรกร (นิมิตร อัครวัฒน์ 2521 : 65) จากการวิจัยในต่างประเทศก็ปรากฏผลเช่นเดียวกับในประเทศไทย เช่นการวิจัยของ ฮอลล์ ซึ่งได้ศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ และชั้นกลาง พบว่านักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคม (Socioeconomic) ระดับต่ำจะประสบความสำเร็จในการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูง (Hall. 1969 : 60 - 62) นอกจากนี้ในเม็กซิโก ปิโนได้ศึกษาสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการจัดการศึกษาและความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน ได้พบว่าอุปสรรคดังกล่าวเกิดจากความแตกต่างกันของภูมิหลังทางเศรษฐกิจสังคม ความสามารถที่จะเข้าศึกษาต่อ และความต้องการศึกษาของนักเรียนเอง (Pena. อ้างอิงจากจินทนา นนทิกร 2521 : 22)

ในสหรัฐอเมริกาได้มีการศึกษาในเรื่องนี้และพบว่าโอกาสการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสำคัญ (นิโคลัส เบนเนตต์ 2515 : 14) นอกจากนั้นในปากีสถานตะวันออก โชวครี ได้พบว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กได้โอกาสทางการศึกษาไม่เท่าเทียมกันนั้น เนื่องจากรฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการศึกษาของบิดามารดา (Chowdhury. 1965 : 5) จากผลการวิจัยดังกล่าวทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย พอสรุปได้ว่าอาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของบิดามารดาเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการได้โอกาสศึกษาของบุตรเป็นอย่างมากประการหนึ่ง

การได้โอกาสศึกษาอันเนื่องมาจากระดับการศึกษาของบิดามารดา

ระดับการศึกษาของบิดามารดาก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อการศึกษาของบุตร จากผลการวิจัยของนิมิตร อัครวัฒน์ ซึ่งได้ศึกษาโอกาสการเข้าศึกษาชั้นมัธยม

ศึกษาตอนปลายของนักเรียนในภาคใต้ สรุปว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับต่ำ จะมีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคใต้น้อย (นิมิตร อัครวัจน์ 2521 : 75) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของชวัญใจ เลอจันทร์ ซึ่งได้สรุปจากการวิจัยเรื่องการเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรในชนบทว่า การศึกษาของบุตรมีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบิดา คือถ้าบิดามีการศึกษาสูง ก็มีแนวโน้มที่จะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงด้วย (ชวัญใจ เลอจันทร์ 2514 : 52)

แอสตินได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลเป็นเหตุให้นักศึกษาต้องออกจากการศึกษาก่อนเรียนสำเร็จ และสรุปได้ว่านักศึกษาที่เรียนไม่สำเร็จส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ บิดามารดามีการศึกษาค่ำ (Astin. 1964 : 215 - 227) ผู้ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักเรียนอีกคนหนึ่งคือ กรอฟอร์ด เขาได้ทำการวิจัยนักเรียนที่ต้องออกก่อนสำเร็จการศึกษาและนักเรียนที่ยังเรียนอยู่ โดยเลือกประชากรที่มีลักษณะอาชีพของบิดามารดาอยู่ในระดับเดียวกัน และมีระดับสติปัญญาโดยเฉลี่ยเท่ากัน ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจที่มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่ต่างกัน แต่บิดามารดาของนักเรียนกลุ่มที่ยังเรียนอยู่ เห็นคุณค่าของการศึกษามากกว่า มีระดับการศึกษาสูงกว่า และมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวดีกว่า (Grawford. 1970 : 2173)

การได้โอกาสศึกษาอันเนื่องมาจากคุณภาพของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม

คุณภาพของโรงเรียนเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลอย่างสำคัญต่อการได้โอกาสศึกษาของนักเรียน จากการศึกษาของยูเนสโกเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนในเอเชียและแอฟริกาหลายประเทศ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สถาบันการศึกษาในเมืองหลวงมักจะมีคุณภาพดีกว่าสถาบันการศึกษาในเมืองอื่น ๆ สำหรับในชนบท สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ขาดครูที่มีวุฒิและมีความถนัดในการสอนวิชาต่าง ๆ ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา ขาดการบริหารงานที่ดีได้รับการสนับสนุนทางค่านงบประมาณน้อยกว่า โรงเรียนในตัวเมือง ทำให้คุณภาพของเด็กที่จบมาจากโรงเรียนในเมืองและชนบทมีความ

แตกต่างกันมาก (UNESCO. 1962 : 5) ผู้ที่ได้ศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้อีกคนหนึ่งคือ สเตอร์ เขาได้พบว่านักเรียนระดับวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพของโรงเรียน ในระดับประถมศึกษาและมีขมึนศึกษา คุณภาพของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่จัดให้มีส่วน สำคัญยิ่งต่อการเข้าศึกษาในระดับสูงของนักเรียน (Storyอ้างอิงจากWolfle. 1969 : 217)

สำหรับในประเทศไทย วรวิทย์ วสันตกร ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวข้อง กับคุณภาพและประเภทของโรงเรียนที่มีผลต่อโอกาสในการเข้าศึกษาต่อว่า

1. โรงเรียนราษฎร์มีการเรียกเก็บเงินกินเปล่า จ่ายเงินเดือนครูต่ำกว่าวุฒิ ทำให้โรงเรียนราษฎร์มีฐานะและคุณภาพแตกต่างกัน ผู้มีฐานะยากจนไม่มีโอกาสเข้าเรียน ในโรงเรียนที่มีคุณภาพดี
2. ปัญหาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกที่สอบเฉพาะวิชาสามัญ ทำให้ได้ผู้สอบได้ ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี เพราะมีโอกาสศึกษาและได้รับประสบการณ์มากกว่า เด็กที่มาจากครอบครัวยากจน เด็กยากจนต้องเข้าโรงเรียนราษฎร์ เมื่อเข้าโรงเรียน ต้องได้รับความไม่เป็นธรรมอีก เพราะเด็กจากครอบครัวที่มีฐานะดีมีโอกาสเข้าโรงเรียน รัฐบาล ซึ่งเก็บค่าเล่าเรียนถูกและคุณภาพการศึกษาดีกว่าโรงเรียนราษฎร์ ส่วนเด็กยากจน ต้องเข้าโรงเรียนราษฎร์ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายมากแต่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำ
3. ปัญหาเรื่องความแตกต่างของโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนรัฐบาลที่ตั้งมา นานย่อมมีชื่อเสียงและมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนรัฐบาลที่ตั้งขึ้นใหม่ โรงเรียนในส่วนกลาง มีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในส่วนภูมิภาค โรงเรียนในเมืองมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในชนบท สาเหตุเหล่านี้ทำให้ผู้มีฐานะดีและอยู่ในเมืองมีโอกาสศึกษาคือว่าผู้มีฐานะยากจนและอยู่ ในชนบท (วรวิทย์ วสันตกร 2519 : 252)

นอกจากนั้น ในรายงานของคณะกรรมการวางแผนปฏิรูปการศึกษา ได้ กล่าวไว้เกี่ยวกับความแตกต่างในคุณภาพการศึกษาว่า "ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันมากในระหว่างโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบทกับตัวเมือง และ ระหว่างต่างจังหวัดกับกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพราะโรงเรียนในตัวเมืองได้รับความ

สนับสนุนจากรัฐบาลในด้านการจัดสรรงบประมาณ วัตถุประสงค์การศึกษาและครูผู้มีความรู้ดี ในสัดส่วนที่ดีกว่าโรงเรียนในชนบท และในทำนองเดียวกัน โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ได้รับการสนับสนุนในอัตราส่วนที่สูงกว่าโรงเรียนในต่างจังหวัด ลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคทางการศึกษา กล่าวคือเด็กในชนบทไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับเด็กในเมืองและเด็กในต่างจังหวัดไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับเด็กในกรุงเทพมหานคร" (สิปปนนท์ เกตุทัต 2518 : 54)

การได้โอกาสศึกษานับเนื่องมาจากเพศ

เวอร์ตส์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของ นักศึกษาหญิงและชายจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่า

1. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักศึกษาชายมีจำนวนมากกว่า นักศึกษาหญิง แต่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีจำนวนใกล้เคียงกัน

2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่มีบิดามารดาจบการศึกษาระดับเดียวกัน มีจำนวนใกล้เคียงกัน

3. นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จำนวน นักศึกษาหญิงและชายไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักศึกษาหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับ ปี. จะมีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่า ส่วนนักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ อัตราการเข้าเรียนของนักศึกษาหญิงและชายไม่ต่างกัน แต่นักศึกษาหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับ เอ. จะมีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่านักศึกษาชาย (Werts. 1968 : 41)

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับโอกาสการศึกษานี้ผลการวิจัยของยูเนสโก สรุปว่า เพศเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในโอกาสทางการศึกษา หญิงมีโอกาสเข้าศึกษาน้อยกว่าชาย แต่ในประเทศซีลอนและเกาหลีเด็กชายและเด็กหญิง

มีโอกาสศึกษาเท่ากัน ส่วนในประเทศอินเดีย ปากีสถาน และอิหร่าน มีจำนวนนักเรียนหญิงไม่ถึงครึ่งของนักเรียนชาย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประเทศเอเชีย อาหรับ และแอฟริกา ร้อยละของเด็กหญิงที่ไม่ได้เรียนมีมากกว่าเด็กชาย (UNESCO. 1961 : 5)

แต่จากการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ ปรากฏว่า โดยทั่วไปหญิงมีโอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาเท่าเทียมกับชาย คือ มีนักศึกษาหญิงประมาณร้อยละ 42 ของนักศึกษาทั้งหมด มีนักศึกษาหญิงประมาณครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมดในสาขาวิชาการศึกษา สังคมศาสตร์ และแพทยศาสตร์ สาขาที่มีนักศึกษาหญิงมากที่สุดคือ มนุษยศาสตร์ มีประมาณร้อยละ 80 และสาขาวิศวกรรมศาสตร์ มีนักศึกษาหญิงน้อยที่สุด คือมีร้อยละ 2 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 14)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการได้โอกาสศึกษา โคลแมน ได้พบว่าการที่นักเรียนในสหรัฐอเมริกามีความไม่เท่าเทียมกันนั้น นอกจากจะเป็นผลมาจากความแตกต่างกันในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว และฐานะทางเศรษฐกิจแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งด้วย นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาระดับสูงน้อย (Coleman. 1968 : 7 - 22)

นอกจากนั้น โวลเฟิล พบว่าในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อหรือเพื่อประกอบกิจการใด ๆ ก็ตามย่อมต้องการบุคคลที่มีความเฉลียวฉลาด เพื่อศึกษาต่อหรือประกอบกิจการงานนั้นได้สำเร็จด้วยดี และมักจะเลือกผู้ที่สอบได้คะแนนสูงเป็นอันดับแรก แล้วพิจารณาสิ่งอื่น ๆ ประกอบเป็นอันดับรอง (Wolfe. 1969 : 217)

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาของนักเรียนนักศึกษานั้นมีปัจจัยต่าง ๆ เป็นสิ่งสนับสนุนอย่างมาก และองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา คุณภาพของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฯลฯ ล้วนแต่มีผลอย่างสำคัญต่อความต้องการและการได้โอกาสศึกษาของนักเรียนนักศึกษาทั้งสิ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเรื่องความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ นักเรียน ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในเขตศึกษา 2 และ 4 ปีการศึกษา 2521 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1.1 รวบรวมรายชื่อสถานศึกษาในเขตศึกษา 2 และ 4 ที่เปิดสอนชั้น ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า ในเขตศึกษา 2 มีสถานศึกษาที่สอนระดับนี้ 21 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 3,844 คน และเขตศึกษา 4 มีสถานศึกษา 23 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 3,639 คน

- 1.2 แบ่งสถานศึกษาตามประเภทของหลักสูตร มี 3 ประเภท คือ

1.2.1 สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ม.ศ. 5 สายสามัญ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมในสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนมัธยมศึกษาสัตมหารวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1.2.2 สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ป.วช. ได้แก่ โรงเรียนและวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเกษตรกรรม

1.2.3 วิทยาลัยครูซึ่งเปิดสอนหลักสูตร ป.กศ.

1.3 สุ่มเลือกสถานศึกษาเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเลขสุ่มหลักสูตรใดที่จัดสอนในสถานศึกษาเพียงแห่งเดียวในเขตศึกษานั้น เช่น วิทยาลัยครูก็เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ต้องสุ่ม แต่สุ่มให้ได้จำนวนนักเรียนครบตามสัดส่วนที่ต้องการของแต่ละหลักสูตร ดังรายละเอียดในตาราง 3 และ 4

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2

หลักสูตร	สถานศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ม.ศ. 5	โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง ยะลา	232
	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ปัตตานี	77
	โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา ปัตตานี	50
	โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	24
	โรงเรียนสตรีนราธิวาส	38
	โรงเรียนสตูลวิทยา	76
ป.วช.	วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา วิทยาเขต 1	100
	วิทยาลัยอาชีวศึกษา ปัตตานี	41
	วิทยาลัยเกษตรกรรมนราธิวาส	30
	โรงเรียนเทคนิคสตูล	29
ป.กศ.	วิทยาลัยครูยะลา	100
	รวม	797

ตาราง 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 4

หลักสูตร	สถานศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ม.ศ. 5	โรงเรียนสตรีภูเก็ต ภูเก็ต	86
	โรงเรียนเมืองกลาง ภูเก็ต	22
	โรงเรียนคารุญวิทยา ภูเก็ต	48
	โรงเรียนอามาศพานิชกุล กระบี่	69
	โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ กระบี่	36
	โรงเรียนวิเชียรมาตุ ตรัง	124
	โรงเรียนสภาราษฎรี ตรัง	108
ป.วช.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ตวิทยาเขต 1	87
	วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง	42
	วิทยาลัยเทคนิคตรัง	35
ป.กศ.	วิทยาลัยครูภูเก็ต	52
	รวม	709

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ประชากรนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษา ในเขตศึกษา 2 และ 4 ปีการศึกษา 2521 ดังรายละเอียดในตาราง 5 และ 6

ตาราง 5 จำนวนประชากรที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2

สถานศึกษา	จำนวนประชากร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
วิทยาเขตปัตตานี	184
วิทยาลัยครูยะลา	475
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา	240
วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	146
รวม	1,045

ตาราง 6 จำนวนประชากรที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 4

สถานศึกษา	จำนวนประชากร
วิทยาลัยครูภูเก็ต	387
วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต	99
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาเขต 1	70
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาเขต 2	70
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่	268
วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง	35
รวม	929

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4 เป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถามที่คณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติใช้ศึกษาเรื่อง ความต้องการ การรับเข้า และการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ด้วยเหตุนี้แบบสอบถามของผู้วิจัยจึงมีรายละเอียดทั้งของผู้วิจัยและของคณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษา

ผู้สร้างแบบสอบถาม คือคณะนิติปรัชญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 11 คน คือ นายนิวัฒน์ กัลยพฤกษ์ นายประจักษ์ บุญอารีย์ นายประทีป เล้ารัตนอารีย์ นายประธาน จินตสกุล นางประนอม สัมฤทธิ์สุวรรณ นายประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ นายพงศ์เพชร สังข์ศีกา นางเพ็ญศรี โชติพันธุ์ นายวิโรจน์ เอ็งสุโสภณ นางสมจิต ทวีทิพย์ และนายสมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ และคณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.ลีปนันท เกตุทัต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร ดร.วรารักษ์ บวรศิริ นายเคชา ศรีพิพัฒนกุล และ ดร.เจอรัลด์ ฟราธ บุคคลทั้ง 2 คณะได้ร่วมประชุมพิจารณาแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ โดยได้ทดลองใช้แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับนิสิต ปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน และทดลองใช้แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษากับนักเรียน ม.ศ. 5 ในกรุงเทพมหานคร 2 กลุ่ม คือนักเรียนโรงเรียนครุฑพิทยา จำนวน 45 คน และนักเรียนโรงเรียนเทพศิลา จำนวน 45 คน คณะนิติปรัชญาสร้างแบบสอบถามได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุง และเสนอให้คณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษาพิจารณา และมอบให้ นายเคชา ศรีพิพัฒนกุล นำไปปรับปรุงเพื่อให้สะดวกกับการแปลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มี 4 หน้า หน้าแรกเป็นคำชี้แจงเกี่ยวกับการกรอกแบบสอบถาม และรายชื่อสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ผู้ตอบจะใช้ในการตอบคำถามข้อ 22 หน้า 2 เป็นรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาที่จะใช้ในการตอบคำถามข้อ 24 หน้า 3 และ 4 เป็นข้อความ ซึ่งมีทั้งหมด 29 ข้อ ข้อ 1 - 18 ถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ข้อ 19 - 29 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้ตอบ

แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มี 2 หน้า หน้าแรกประกอบด้วยคำชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามและข้อความ แบบสอบถามชุดนี้มีข้อความทั้งหมด 20 ข้อ ข้อ 1 - 16 ถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อ 17 - 20 ถามเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

คำถามในแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด มีลักษณะเหมือนกัน การกรอกแบบสอบถาม มี 2 วิธี คือ

1. เลือกคำตอบ ให้ผู้ตอบเขียนเลขหมายข้อที่เลือกลงในกรอบสี่เหลี่ยมด้านขวามือ

ตัวอย่าง 1. เพศ 1) ชาย ☐ 8
2) หญิง

2. เติมข้อความ ให้ผู้ตอบเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ตัวอย่าง 5. ขณะนี้ท่านเรียนอยู่ที่โรงเรียน
อำเภอ/เขต..... จังหวัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแยกกระทำเป็น 2 กรณี

1. ข้อมูลการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้าสถานศึกษาที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา ทุกแห่งในเขตศึกษา 2 และ 4

โดยมีหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ สร. 1103/ว. 8554 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2521 แนบไปด้วย ผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม 2521 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2522 แบบสอบถามที่ ผู้วิจัยส่งไปและได้รับคืนปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 7 และ 8

ตาราง 7 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่ส่งไปและได้รับคืน เขตศึกษา 2

สถาบันอุดมศึกษา	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์			
วิทยาเขตปัตตานี	184	184	100.00
วิทยาลัยครูยะลา	475	471	99.15
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา	240	226	94.16
วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	146	142	97.26
รวม	1,045	1,023	97.89

ตาราง 8 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่ส่งไปและได้รับคืน เขตศึกษา 4

สถาบันอุดมศึกษา	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
วิทยาลัยครูภูเก็ต	387	341	88.11
วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต	99	99	100.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต			
วิทยาเขต 1	70	70	100.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต			
วิทยาเขต 2	70	70	100.00
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่	268	254	94.77
วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง	35	35	100.00
รวม	929	869	93.54

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้าสถานศึกษาที่สุ่มเลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2521 พร้อมกับหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร. 1103/12073 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2521 และคำชี้แจงสำหรับอาจารย์ในการดำเนินการให้นักเรียนกรอกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองระหว่างวันที่ 18 กันยายน 2521 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2522 จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปและได้รับคืนปรากฏดังตาราง 9 และ 10

ตาราง 9 จำนวนแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ส่งไปและได้รับคืน
เขตศึกษา 2

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง	232	226	97.41
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	77	77	100.00
โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา	50	50	100.00
โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	24	24	100.00
โรงเรียนสตรีนราธิวาส	38	38	100.00
โรงเรียนสตูลวิทยา	76	76	100.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา วิทยาเขต 1	100	92	92.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	41	41	100.00
วิทยาลัยเกษตรกรรมนราธิวาส	30	30	100.00
โรงเรียนเทคนิคสตูล	29	29	100.00
วิทยาลัยครูยะลา	100	99	99.00
รวม	797	782	98.11

ตาราง 10 จำนวนแบบสอบถามความต้งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ส่งไป และได้รับคืน เขตศึกษา 4

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
โรงเรียนสตรีภูเก็ต	86	86	100.00
โรงเรียนเมืองกลาง	22	22	100.00
โรงเรียนคารุญวิทยา	48	37	77.08
โรงเรียนอมาตย์พานิชนุกูล	69	49	71.01
โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์	36	36	100.00
โรงเรียนวิเชียรมาตุ	124	120	96.77
โรงเรียนสภาราษินี	108	108	100.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาเขต 1	87	80	91.95
วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง	42	24	57.14
วิทยาลัยเทคนิคตรัง	35	35	100.00
วิทยาลัยครูภูเก็ต	52	39	75.00
รวม	709	636	89.70

แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง 11 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2
ที่สมบูรณ์

สถาบันอุดมศึกษา	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์		
วิทยาเขตปัตตานี	184	100.00
วิทยาลัยครูยะลา	469	99.57
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา	221	97.78
วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	140	98.59
รวม	1,014	99.12

ตาราง 12 จำนวนแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 4
ที่สมบูรณ์

สถาบันอุดมศึกษา	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
วิทยาลัยครูภูเก็ต	338	99.12
วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต	99	100.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาเขต 1	70	100.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาเขต 2	70	100.00
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่	249	98.03
วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง	35	100.00
รวม	861	99.07

ตาราง 13 จำนวนแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2
ที่สมบูรณ์

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง	216	95.57
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	74	96.10
โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา	47	94.00
โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	24	100.00
โรงเรียนสตรีนราธิวาส	36	94.73
โรงเรียนสตูลวิทยา	65	85.52
วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา วิทยาเขต 1	91	98.91
วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	41	100.00
วิทยาลัยเกษตรกรรมนราธิวาส	30	100.00
โรงเรียนเทคนิคสตูล	29	100.00
วิทยาลัยครูยะลา	99	100.00
รวม	752	96.16

ตาราง 14 จำนวนแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 4
ที่สมบูรณ์

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
โรงเรียนสตรีภูเก็ต	81	94.18
โรงเรียนเมืองกลาง	21	95.45
โรงเรียนคารุญวิทยา	35	94.59
โรงเรียนอัมมาตย์พานิชนุกูล	47	95.91
โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์	34	94.44
โรงเรียนวิเชียรมาตุ	115	95.83
โรงเรียนสภาราชนี	103	95.37
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาเขต 1	80	100.00
วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง	24	100.00
วิทยาลัยเทคนิคตรัง	35	100.00
วิทยาลัยครูภูเก็ต	38	97.43
รวม	613	96.38

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดรหัสของข้อความในแบบสอบถามเป็นตัวเลข แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีรหัสตัวเลข 49 ชุด แบ่งเป็น 75 คอลัมน์ ส่วนแบบสอบถามการได้ออกการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีรหัสตัวเลข 26 ชุด แบ่งเป็น 48 คอลัมน์

ผู้วิจัยเลือกใช้ข้อมูลเพียงบางข้อ รหัสตัวเลขที่ผู้วิจัยใช้ศึกษาเรื่องความต้องการ
ศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือรหัสในคอลัมน์ต่อไปนี้

คอลัมน์ที่	คำถามข้อที่	หมายถึง
8	1	เพศ
16	4	ศาสนา
21	7	หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษา
39	15	อาชีพบิดา
40	15	อาชีพมารดา
41	16	ระดับการศึกษาของบิดา
42	16	ระดับการศึกษาของมารดา
43	17	ระดับรายได้ของบิดา
44	17	ระดับรายได้ของมารดา
46	19	ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
47	20	
48	21	
75	29	
55	23	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

รหัสตัวเลขที่ผู้วิจัยใช้ศึกษาเรื่องรายได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือรหัส
ในคอลัมน์ต่อไปนี้

คอลัมน์ที่	คำถามข้อที่	หมายถึง
6	1	เพศ
12	5	ศาสนา
18	8	หลักสูตรที่ได้ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
26	12	อาชีพบิดา
27	12	อาชีพมารดา

คอลัมน์ที่	คำถามข้อที่	หมายถึง
28	13	ระดับการศึกษาของบิดา
29	13	ระดับการศึกษาของมารดา
30	14	ระดับรายได้ของบิดา
31	14	ระดับรายได้ของมารดา
35, 45, 46	18	สาขาวิชาที่กำลังศึกษา
37	20	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

2. บันทึกรหัสตัวเลข (Code) ในแบบบันทึกรหัส

3. มอบให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาตินำไปดำเนินการเพื่อคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยได้ติดตามและตรวจสอบความถูกต้องทุกระยะ

4. นำข้อมูลที่คำนวณแล้วมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่เป็นจำนวนร้อยละ

2. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของสัดส่วน โดยใช้ Z - test

จากสูตร

$$Z = \frac{p_1 - p_2}{\sqrt{pq \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ Z คือค่าความแตกต่างของสัดส่วน

p_1 คือสัดส่วนของกลุ่มที่ 1

p_2 คือสัดส่วนของกลุ่มที่ 2

p คือค่าสัดส่วนรวมทั้งสองกลุ่ม หาได้จากสูตร $\frac{f_1 + f_2}{n_1 + n_2}$

n_1 คือจำนวนคนในกลุ่มที่ 1

n_2 คือจำนวนคนในกลุ่มที่ 2

f_1 คือจำนวนคนในกลุ่มที่ 1 ที่ตอบอย่างเดียวกัน

f_2 คือจำนวนคนในกลุ่มที่ 2 ที่ตอบอย่างเดียวกันกับ
กลุ่มที่ 1

q คือ $1 - p$

(ลวน สายยศ และอังคณา ตันศิริตานนท์ 2515: 229)

3. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างขององค์ประกอบต่าง ๆ

โดยใช้ χ^2 - square จากสูตร

$$\chi^2 = \frac{\sum (O - E)^2}{E}$$

เมื่อ χ^2 คือค่า χ^2 - square

O คือค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E คือค่าความถี่ที่ได้มาตามทฤษฎี

(ลวน สายยศ และอังคณา ตันศิริตานนท์ 2515: 231)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้กำหนดสัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ความต้องการศึกษา	แทน ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
การได้โอกาสศึกษา	แทน การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เขต	แทน เขตศึกษา
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ราชการ	แทน รัฐบาล
พนักงาน	แทน พนักงานรัฐวิสาหกิจ
ลูกจ้าง	แทน พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน
เจ้าของ	แทน เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการส่วนตัว
กสิกร	แทน เกษตรกร กสิกร ประมง
งานบ้าน	แทน ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือแม่บ้าน
ป. 7	แทน ป. 7 หรือ ม. 3 เดิม
ม.ศ. 3	แทน ม.ศ. 3 หรือ ม. 6 เดิม
ม.ศ. 5	แทน ม.ศ. 5 ม.ศ. 6 ม. 8 เดิมหรือ เทียบเท่า
อนุ	แทน อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
ป. ตริ	แทน ปริญญาตรี
สูงกว่า ป. ตริ	แทน สูงกว่าปริญญาตรี
เกษตร	แทน เกษตรศาสตร์
แพทย์	แทน แพทยศาสตร์
วิทย์	แทน วิทยาศาสตร์
วิศว	แทน วิศวกรรมศาสตร์

วิจิตร	แทน วิจิตรศิลป์
นิติ	แทน นิติศาสตร์
สังคม	แทน สังคมศาสตร์
มนุษย์	แทน มนุษยศาสตร์
ศึกษา	แทน ศึกษาศาสตร์

ลำดับชั้นของการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับชั้นดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1.1 สถานภาพของนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับ

อุดมศึกษา

1.2 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ภายในแต่ละเขต

1.3 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระหว่างเขต

ตอนที่ 2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.1 สถานภาพของนักศึกษาเขต 2 และ 4

2.2 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาระหว่างเขต

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ภายในแต่ละเขต

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาของ

นักเรียนและนักศึกษา

ตอนที่ 1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 15 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	211	40.1	172	37.1
หญิง	315	59.9	292	62.9
รวม	526	100	464	100

จากตาราง 15 แสดงว่าในเขต 2 นักเรียนที่ต้องการศึกษาหญิงมีจำนวนมากกว่าชาย (59.9 % และ 40.1 %) และในเขต 4 ก็เช่นเดียวกันหญิงมีจำนวนมากกว่าชาย (62.9 % และ 37.1 %)

ตาราง 16 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษาพิจารณาตามเพศ

เพศ	หญิง	
	สัดส่วน	
		.737
ชาย	.675	1.47

จากตาราง 16 แสดงว่านักเรียนชายต้องการศึกษาไม่แตกต่างจากนักเรียนหญิง

ตาราง 17 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามเพศ

เพศ	สัดส่วน	หญิง
		.795
ชาย	.704	2.52

จากตาราง 17 แสดงว่านักเรียนที่ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 และ 4 พิจารณาตามเพศ

เพศ \ เขต	ชาย	หญิง	รวม	df	2
2	211	315	526	1	0.83
4	172	292	464		
	383	607	990		

จากตาราง 18 เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่านักเรียนเขต 2 และเขต 4 ต้องการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	397	76.3	422	92.7
อิสลาม	121	23.3	29	6.4
คริสต์	2	0.4	4	0.9
รวม	520	100	455	100

จากตาราง 19 แสดงว่าในเขต 2 นักเรียนที่ต้องการศึกษาเป็นผู้นับถือศาสนาพุทธจำนวนมากที่สุด (76.3 %) รองลงไปที่อิสลาม (23.3 %) และคริสต์ (0.4%) ตามลำดับ ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดคือผู้นับถือศาสนาพุทธ (92.7%) รองลงไปที่อิสลาม (6.4%) และคริสต์มีจำนวนน้อยที่สุด (0.9%)

ตาราง 20 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณา
ตามศาสนา

ศาสนา		อิสลาม
	สัดส่วน	.668
พุทธ	.760	2.32

จากตาราง 20 แสดงว่านักเรียนนับถือศาสนาพุทธต้องการศึกษามากกว่า
นักเรียนนับถือศาสนาอิสลามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณา
ตามศาสนา

ศาสนา		อิสลาม
	สัดส่วน	.674
พุทธ	.760	1.16

จากตาราง 21 แสดงว่านักเรียนนับถือศาสนาพุทธและอิสลามต้องการ
ศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 และ 4 พิจารณาตามศาสนา

เขต \ ศาสนา	พุทธ	อิสลาม	รวม	df	χ^2
2	397	121	518	1	52.27*
4	422	29	451		
รวม	819	150	969		

จากตาราง 22 เมื่อพิจารณาตามศาสนา พบว่านักเรียนเขต 2 และ 4 ต้องการศึกษามากต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 23 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามประเภทหลักสูตร

หลักสูตร	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ม.ศ. 5	337	63.6	370	79.6
ม.ศ. 6	134	25.3	75	16.1
ป.กศ.	59	11.1	20	4.3
รวม	530	100	465	100

จากตาราง 23 แสดงว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาเขต 2 เป็นนักเรียน
ม.ศ. 5 จำนวนมากที่สุด (63.6 %) รองลงไปที่คือ ม.ศ. 6 (25.3 %) และ
ป.กศ. (11.1 %) ตามลำดับ และในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน เป็นนักเรียน ม.ศ. 5
จำนวนมากที่สุด (79.6 %) รองลงไปที่คือ ม.ศ. 6 (16.1 %) และจำนวนน้อย
ที่สุดคือ ป.กศ. (4.3 %)

ตาราง 24 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามประเภทหลักสูตร

หลักสูตร		ป.กศ.	ม.ศ. 6
	สัดส่วน	.595	.701
ม.ศ. 5	.729	2.49*	0.71
ม.ศ. 6	.701	1.77*	

จากตาราง 24 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่ศึกษาหลักสูตร ม.ศ. 5 และ ม.ศ. 6 ต้องการศึกษามากกว่านักเรียน ป.กศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักเรียน ม.ศ. 5 และ ม.ศ. 6

ตาราง 25 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามประเภทหลักสูตร

หลักสูตร		ป.กศ.	ม.ศ. 6
	สัดส่วน	.512	.721
ม.ศ. 5	.787	3.33*	1.38
ม.ศ. 6	.721	2.28*	

จากตาราง 25 แสดงว่านักเรียนเขต 4 ที่ศึกษาหลักสูตร ม.ศ. 5 และ ม.ศ. 6 ต้องการศึกษามากกว่านักเรียน ป.กศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ระหว่างนักเรียน ม.ศ. 5 กับ ม.ศ. 6 ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 26 เปรียบเทียบความต้องการคึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามประเภทหลักสูตร

เขต \ หลักสูตร	ม.ศ.5	ม.ศ.6	ป.กศ.	รวม	df	χ^2
2	337	134	59	530	2	33.44 [*]
4	370	75	20	465		
รวม	707	209	79	995		

จากตาราง 26 เมื่อวิเคราะห์ตามประเภทหลักสูตร พบว่านักเรียนเขต 2 และ 4 ต้องการคึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ	106	20.9	69	15.8
พนักงาน	6	1.2	4	0.9
ลูกจ้าง	30	5.9	58	13.3
เจ้าของ	164	32.4	133	30.5
กสิกร	185	36.6	162	37.2
งานบ้าน	15	3.0	10	2.3
รวม	506	100	436	100

จากตาราง 27 แสดงว่าเขต 2 มีนักเรียนที่บิดาเป็นเกษตรกรต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุด (36.6 %) รองลงไปคือนักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของกิจการ (32.4 %) รับราชการ (20.9 %) ลูกจ้าง (5.9 %) ผู้ไม่ประกอบอาชีพ (3.0 %) และน้อยที่สุดคือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (1.2 %)

ในเขต 4 ผู้ต้องการศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนที่บิดาเป็นเกษตรกร (37.2 %) รองลงไปคือนักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของกิจการ (30.5 %) รับราชการ (15.8 %) ลูกจ้าง (13.3 %) ผู้ไม่ประกอบอาชีพ (2.3 %) และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (0.9 %) มีจำนวนน้อยที่สุด

ตาราง 28 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตาม อาชีพบิดา

อาชีพ		งานบ้าน	กลีกร	เจ้าของ	ลูกจ้าง	พนักงาน
	สัดส่วน	.625	.651	.803	.652	.600
ราชการ	.757	1.25	2.30*	1.02	1.32	0.98
พนักงาน	.600	0.13	0.32	1.29	0.30	-
ลูกจ้าง	.652	0.22	0.01	2.00*	-	
เจ้าของ	.803	1.74*	3.84*	-		
กลีกร	.651	0.25	-			
งานบ้าน	.625	-				

จากตาราง 28 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่บิดาเป็นเจ้าของกิจการต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดาไม่ประกอบอาชีพ เป็นเกษตรกรและลูกจ้างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนที่บิดารับราชการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 29 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามอาชีพ

อาชีพ		งานบ้าน	กลีกร	เจ้าของ	ลูกจ้าง
	สัดส่วน	.588	.739	.760	.794
ราชการ	.829	1.91*	1.80*	1.35	0.56
ลูกจ้าง	.794	1.60	0.98	0.60	-
เจ้าของ	.760	1.38	0.46	-	
กลีกร	.739	1.23	-		
งานบ้าน	.588	-			

จากตาราง 29 แสดงว่านักเรียนเขต 4 ที่ไม่ได้รับราชการต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพและเป็นเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 30 เปรียบเทียบความต้องการ ศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพ
บิดา

อาชีพ เขต	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กลีกร	งานบ้าน	รวม	df	χ^2
2	106	6	30	164	185	15	506	5	17.78*
4	69	4	58	133	162	10	436		
รวม	175	10	88	297	347	25	942		

จากตาราง 30 เมื่อวิเคราะห์ตามอาชีพบิดา พบว่านักเรียนเขต 2 และ 4
ต้องการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพมารดา

อาชีพ	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ	25	4.9	15	3.3
พนักงาน	2	0.4	2	0.4
ลูกจ้าง	9	1.8	10	2.2
เจ้าของ	154	30.0	113	24.7
กสิกร	154	30.0	122	26.6
งานบ้าน	169	32.9	196	42.8
รวม	513	100	485	100

จากตาราง 31 แสดงว่าในเขต 2 นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดได้แก่ผู้ที่มารดาเป็นแม่บ้าน (32.9%) รองลงไปที่คือเจ้าของกิจการและเกษตรกร (30.0%) รับราชการ (4.9%) ลูกจ้าง (1.8%) และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (0.4%) ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดมีมารดาเป็นแม่บ้าน (42.8%) รองลงไปที่คือเกษตรกร (26.6%) เจ้าของกิจการ (24.7%) รับราชการ (3.3%) ลูกจ้าง (2.2%) และน้อยที่สุดได้แก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ (0.4%)

ตาราง 32 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตาม
อาชีพมารดา

อาชีพ	สัดส่วน	งานบ้าน	กลีกร	เจ้าของ	ลูกจ้าง
			.636		.818
ราชการ	.794	1.15	2.07*	0.16	0.17
ลูกจ้าง	.818	0.92	1.51*	0.30	—
เจ้าของ	.781	1.79*	3.40*	—	—
กลีกร	.636	1.65*	—		
งานบ้าน	.707	—			

จากตาราง 32 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่มารดาเป็นเจ้าของกิจการต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดาเป็นแม่บ้านและเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มารดาบริหารราชการและเป็นแม่บ้านต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดาเป็นเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณา
ตามอาชีพมารดา

อาชีพ		งานบ้าน	กลีกร	เจ้าของ	ลูกจ้าง
	สัดส่วน	.784	.739	.729	1.0
ราชการ	.85	0.78	1.27	1.38	1.87*
ลูกจ้าง	1.0	8.29*	7.64*	7.59*	-
เจ้าของ	.729	1.24	0.20	-	
กลีกร	.739	1.03	-		
งานบ้าน	.784	-			

จากตาราง 33 แสดงว่านักเรียนเขต 4 ที่มารดามีอาชีพลูกจ้างต้องการศึกษา
มากกว่านักเรียนที่มารดาเป็นราชการ เป็นเจ้าของกิจการ เกษตรกร และแม่บ้าน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพ
มารดา

อาชีพ เขต							รวม	χ^2
	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กลีกร	งานบ้าน		
2								
4							5	11.47*
รวม	40	4	19	267	276	365	971	

จากตาราง 34 เมื่อวิเคราะห์ตามอาชีพมารดา พบว่านักเรียนเขต 2 และ 4
ต้องการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป. 4	83	16.1	37	8.3
ป. 4	220	42.7	230	51.5
ป. 7	61	11.8	65	14.5
ม.ศ. 3	97	18.8	76	17.0
ม.ศ. 5	25	4.9	17	3.8
อนุปริญญา	11	2.1	15	3.4
ป. ตรี	14	2.7	6	1.3
สูงกว่า ป. ตรี	4	0.8	1	0.2
รวม	515	100	447	100

จากตาราง 35 แสดงว่าในเขต 2 นักเรียนที่ต้องการศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุดคือกลุ่มที่บิดามีการศึกษา ป. 4 (42.7 %) รองลงไปตามลำดับคือบิดามีการศึกษา ม.ศ. 3 (18.8 %) ต่ำกว่า ป. 4 (16.1 %) ป. 7 (11.8 %) ม.ศ. 5 (4.9 %) ปริญญาตรี (2.7 %) อนุปริญญา (2.1 %) และสูงกว่าปริญญาตรี (0.8 %) ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดมีบิดาศึกษา ป. 4 (51.5 %) รองลงไปได้แก่บิดามีการศึกษา ม.ศ. 3 (17.0 %) ป. 7 (14.5 %) ต่ำกว่า ป. 4 (8.3 %) ม.ศ. 5 (3.8 %) อนุปริญญา (3.4 %) ปริญญาตรี (1.3 %) และสูงกว่าปริญญาตรี (0.2 %) ตามลำดับ

ตาราง 36 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณา
ตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา		ป. ตรี	อนุ	ม.ศ.5	ม.ศ.3	ป.7	ป.4
	สัดส่วน	.857	.961	.964	.751	.753	.670
ต่ำกว่า ป. 4	.721	1.53	2.16*	0.31	0.53	0.49	1.03
ป. 4	.670	2.31*	2.93*	0.29	1.76*	1.51	-
ป. 7	.753	1.15	1.75*	0.64	0.01	-	
ม.ศ. 3	.751	1.23	1.86*	0.67	-		
ม.ศ. 5	.694	1.50	2.00*	-			
อนุ	.961	0.53	-				
ป. ตรี	.857	-					

จากตาราง 36 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญา
ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดาศึกษาต่ำกว่า ป. 4, ป. 4, ป. 7, ม.ศ. 3,
ม.ศ. 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่บิดาศึกษา ม.ศ. 3 และ
ปริญาตรี ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาศึกษา ป. 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 37 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา		ป.ตรี	อนุ	ม.ศ.5	ม.ศ.3	ป.7	ป.4
	สัดส่วน	.636	.882	.708	.817	.755	.751
ต่ำกว่า ป.4	.711	0.47	1.70*	0.02	1.41	0.56	0.59
ป.4	.751	0.78	1.59	0.45	1.39	0.07	—
ป.7	.755	0.78	1.39	0.45	1.00	—	
ม.ศ.3	.817	1.20	0.74	1.07	—		
ม.ศ.5	.708	0.41	1.43	—			
อนุ	.882	1.49	—				

จากตาราง 37 แสดงว่านักเรียนเขต 4 ที่บิดามีการศึกษานอกระบบต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดาศึกษากว่า ป.4

ตาราง 38 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา เขต	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	อนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
2	83	220	61	97	25	11	14	4	515	7	22.97
4	37	230	65	76	17	15	6	1	447		
รวม	120	450	126	173	42	26	20	5	962		

จากตาราง 38 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา พบว่านักเรียนเขต 2 และต้องการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม
ระดับการศึกษาขอหมายรดา

ระดับการศึกษา	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป. 4	126	24.6	70	15.3
ป. 4	292	56.9	310	67.8
ป. 7	42	8.2	44	9.6
ม.ศ. 3	40	7.8	22	4.8
ม.ศ. 5	5	1.0	7	1.5
อนุปริญญา	5	1.0	4	0.9
ป. ตรี	2	0.4	0	0.0
สูงกว่า ป. ตรี	1	0.2	0	0.0
รวม	513	100	457	100

จากตาราง 39 แสดงว่าในเขต 2 นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดได้แก่ผู้ที่มาการศึกษา ป. 4 (56.9 %) รองลงไปที่ต่ำกว่า ป. 4 (24.6 %) ป. 7 (8.2 %) ม.ศ. 3 (7.8 %) ม.ศ. 5 และอนุปริญญา (1.0 %) ปริญญาตรี (0.4 %) และสูงกว่าปริญญาตรี (0.2 %) ตามลำดับ ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน คือ นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดได้แก่ผู้ที่มาศึกษา ป. 4 (67.8 %) รองลงไปตามลำดับ คือต่ำกว่า ป. 4 (15.3 %) ป. 7 (9.6 %) ม.ศ. 3 (4.8 %) ม.ศ. 5 (1.5 %) และ อนุปริญญา (0.9 %)

ตาราง 40 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา		ม.ศ. 5	ม.ศ. 3	ป. 7	ป. 4
	สัดส่วน	.764	.727	.807	.726
ต่ำกว่า ป. 4	.639	1.15	1.26	2.60*	2.12*
ป. 4	.726	0.36	0.01	1.37	—
ป. 7	.807	0.36	0.99	—	
ม.ศ. 3	.727	0.31	—		
ม.ศ. 5	.764	—			

จากตาราง 40 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่มารดาศึกษา ป. 4 และ ป. 7
ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดาศึกษาต่ำกว่า ป. 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 41 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณา
ตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา		ม.ศ. 5	ม.ศ. 3	ป. 7	ป. 4
	สัดส่วน	.687	.709	.880	.750
ต่ำกว่า ป. 4	.760	0.59	0.55	1.86*	0.20
ป. 4	.750	0.53	0.48	2.55*	-
ป. 7	.880	1.54	1.81*	-	0
ม.ศ. 3	.709	0.15	-	-	0

จากตาราง 41 แสดงว่านักเรียนเขต 4 ที่มารดาศึกษา ป. 7 ต้องการ
ศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำกว่า ป. 4, ป. 4, ม.ศ. 3
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 42 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการ ศึกษา เขต	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	จนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
2	126	292	42	40	5	5	2	1	513	7	22.09*
4	70	310	44	22	7	4	0	0	457		
รวม	196	602	86	62	12	9	2	1	970		

จากตาราง 42 เมื่อวิเคราะห์ตามระดับการศึกษาของมารดา พบว่านักเรียน
เขต 2 และ 4 ต้องการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 43 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้

ระดับรายได้	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	22	4.4	14	3.2
ต่ำกว่า 500 บาท	51	10.2	26	6.0
500 - 1,000 บาท	158	31.7	118	27.1
1,001 - 2,000 บาท	125	25.1	141	32.3
2,001 - 3,000 บาท	93	18.6	94	21.6
3,001 - 5,000 บาท	33	6.6	28	6.4
5,001 - 7,000 บาท	9	1.8	9	2.1
มากกว่า 7,000 บาท	8	1.6	6	1.4
รวม	499	100	436	100

จากตาราง 43 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดได้แก่ผู้ที่บิดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท (31.7 %) รองลงไปคือ 1,001 - 2,000 บาท (25.1 %) 2,001-3,000 บาท (18.6 %) ต่ำกว่า 500 บาท (10.2 %) 3,001 - 5,000 บาท (6.6 %) ไม่มีรายได้ (4.4 %) 5,001-7,000 บาท (1.8 %) และมากกว่า 7,000 บาท (1.6 %) ตามลำดับ แต่จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษามากที่สุดในเขต 4 ต่างจากเขต 2 คือผู้ที่บิดามีรายได้ 1,001-2,000 บาท (32.3 %) รองลงไปคือ 500 - 1,000 บาท (27.1 %) 2,001 - 3,000 บาท (21.6 %) 3,001 - 5,000 บาท (6.4 %) ต่ำกว่า 500 บาท (6.0 %) ไม่มีรายได้ (3.2 %) 5,001 - 7,000 บาท (2.1 %) และมากกว่า 7,000 บาท (1.4 %) ตามลำดับ

ตาราง 44 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณารายได้
บิดา

ระดับรายได้		มากกว่า 7,000	5,001- 7,000	3,001- 5,000	2,001- 3,000	1,001- 2,000	500- 1,000	ต่ำกว่า 500
	สัดส่วน	.666	1.00	.804	.801	.748	.655	.671
ไม่มีรายได้	.578	0.55	5.25 *	2.23 *	2.52 *	1.95 *	0.89	0.95
ต่ำกว่า 500	.671	0.02	6.10 *	1.63	1.99 *	1.21	0.24	-
500 - 1,000	.655	0.07	11.25 *	2.16 *	3.04 *	2.04 *	-	
1,001 - 2,000	.748	0.58	7.49 *	0.80	1.06	-		
2,001 - 3,000	.801	0.95	5.35 *	0.04	-			
3,001 - 5,000	.804	0.92	3.15 *	-				
5,001 - 7,000	1.00	2.44 *	-					
มากกว่า 7,000	.666	-						

จากตาราง 44 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่บิดามีรายได้ 5,001 - 7,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีรายได้ระดับอื่นทุกระดับ ยกเว้นระดับมากกว่า 7,000 บาท นักเรียนที่บิดามีรายได้ 3,001 - 5,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท และไม่มีรายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่บิดามีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท, 500 - 1,000 บาท และไม่มีรายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่บิดามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท และไม่มีรายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 45 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตาม รายได้บิดา

ระดับรายได้

ไม่มีรายได้	.70	0.93	1.43	2.08*	1.43	0.61	0.06
ต่ำกว่า 500	.702	1.01	1.63	2.62*	1.84*	0.78	0.04
500-1,000	.706	1.09	1.91*	3.93*	3.03*	1.26	-
1,001-2,000	.766	0.66	1.33	3.02*	1.92*	-	-
2,001-3,000	.854	0.01	0.45	1.39	-	-	-
3,001-5,000	.933	0.54	0.31	-	-	-	-
5,001-7,000	.90	0.26	-	-	-	-	-

จากตาราง 45 แสดงว่านักเรียนเขต 4 ที่บิดามีรายได้ 5,001-7,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่บิดามีรายได้ 500-1,000 บาท ผู้ที่บิดามีรายได้ 3,001-5,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาไม่มีรายได้ มีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท, 500-1,000 บาท และ 1,001-2,000 บาท และผู้ที่บิดามีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท, 500-1,000 บาท และ 1,001-2,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 46 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามรายได้บิดา

ระดับรายได้ บาท	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500 - 1,000	1,001 - 2,000	2,001 - 3,000	3,001 - 5,000	5,001 - 7,000	มากกว่า 7,000	รวม	df	χ^2
2	22	51	158	125	93	33	9	8	499	7	13.16
4	14	26	118	141	94	28	9	6	436		
รวม	36	77	276	266	187	61	18	14	935		

จากตาราง 46 เมื่อวิเคราะห์หาความหมายของรายได้บิดา พบว่า นักเรียนในเขต 2 และ 4 ต้องการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 47 จำนวนนักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้มารดา

ระดับรายได้	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	97	19.6	123	27.3
ต่ำกว่า 500 บาท	104	21.0	62	13.8
500 - 1,000 บาท	166	33.5	134	29.8
1,001 - 2,000 บาท	67	13.5	77	17.1
2,001 - 3,000 บาท	42	8.5	41	9.1
3,001 - 5,000 บาท	11	2.2	7	1.6
5,001 - 7,000 บาท	5	1.0	3	0.7
มากกว่า 7,000 บาท	4	0.8	3	0.7
รวม	496	100	450	100

จากตาราง 47 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดได้แก่ผู้ที่มีรายได้อายุ 500 - 1,000 บาท (33.5%) รองลงไปที่ผู้ที่มีรายได้อายุต่ำกว่า 500 บาท (21.0%) ไม่มีรายได้ (19.6%) 1,001-2,000 บาท (13.5%) 2,001-3,000 บาท (8.5%) 3,001-5,000 บาท (2.2%) 5,001-7,000 บาท (1.0%) และมากกว่า 7,000 บาท (0.8%) ตามลำดับ ในเขต 4 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษามากที่สุดคือผู้ที่มีรายได้อายุ 500-1,000 บาท (29.8%) รองลงไปที่ไม่มีรายได้ (27.3%) 1,001-2,000 บาท (17.1%) ต่ำกว่า 500 บาท (13.8%) 2,001-3,000 บาท (9.1%) 3,001-5,000 บาท (1.6%) และที่มีจำนวนผู้ต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือผู้ที่มีรายได้อายุ 5,001-7,000 บาท และมากกว่า 7,000 บาท

ตาราง 48 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 2 ที่ต้องการศึกษา พิจารณาตาม
รายได้มารดา

ระดับรายได้		มากกว่า 5,000	3,001- 5,000	2,001- 3,000	1,001- 2,000	500- 1,000	ต่ำกว่า 500
	สัดส่วน	.09	.687	.840	.683	.718	.679
ไม่มีรายได้	.687	2.06*	0.00	2.34*	0.06	0.62	0.15
ต่ำกว่า 500	.679	2.15*	0.06	2.49*	0.06	0.81	-
500 - 1,000	.718	1.82*	0.26	2.03*	0.62	-	
1,001 - 2,000	.683	2.04*	0.03	2.23*	-		
2,001 - 3,000	.840	0.55	1.20	-			
3,001 - 5,000	.687	1.41	-				
มากกว่า 5,000	.90	-					

จากตาราง 48 แสดงว่านักเรียนเขต 2 ที่มารดามีรายได้มากกว่า 5,000 บาท
และ 2,001 - 5,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดาไม่มีรายได้จนถึง
2,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 49 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนเขต 4 ที่ต้องการศึกษา พิจารณารายได้
มารดา

ระดับรายได้		มากกว่า 5,000	3,001- 5,000	2,001- 3,000	1,001- 2,000	500- 1,000	ต่ำกว่า 500
	สัดส่วน	1.00	.875	.872	.754	.724	.712
ไม่มีรายได้	.798	6.23*	0.62	1.26	0.81	1.61	1.47
ต่ำกว่า 500	.712	5.92*	1.28	2.32*	0.65	0.19	-
500 - 1,000	.724	8.39*	1.24	2.52*	0.56	-	
1,001 - 2,000	.754	5.75*	0.96	1.81*	-		
2,001 - 3,000	.872	2.62	0.02	-			
3,001 - 5,000	.875	1.06	-				

จากตาราง 49 แสดงว่านักเรียนเขต 4 ที่มารดามีรายได้มากกว่า 5,000 บาท
ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดามีรายได้ตั้งแต่ 0 - 3,000 บาท และนักเรียนที่มารดา
มีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่มารดามีรายได้ตั้งแต่ต่ำกว่า 500
บาท - 2,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 50 เปรียบเทียบความต้องการค่านักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตาม
รายได้มารดา

ระดับรายได้ เขต	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500- 1,000	1,001- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	มากกว่า 7,000	รวม	df	χ^2
2	97	104	166	67	42	11	5	4	496	7	17.9
4	123	62	134	77	41	7	3	3	470		
รวม	220	166	300	144	83	18	8	7	946		

จากตาราง 50 เพื่อพิจารณาตามระดับรายได้มารดา พบว่านักเรียนเขต 2 และ 4 ต้องการศึกษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 51 เปรียบเทียบความต้องการการศึกษานักเรียนเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามสาขาวิชา

สาขาวิชา เขต	แพทย์	เกษตร	วิทย์	วิศวะ	วิจิตร	นิติ	สังคม	มนุษย์	ศึกษา	รวม	df	χ^2
2	116	42	56	42	25	33	131	33	19	497	8	23.9
4	128	51	21	35	20	28	94	39	27	443		
รวม	244	93	77	77	45	61	225	72	46	940		

จากตาราง 51 แสดงว่านักเรียนเขต 2 และ 4 ต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 52 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	470	46.5	425	49.4
หญิง	541	53.5	436	50.6
รวม	1,011	100	861	100

จากตาราง 52 แสดงว่านักศึกษาเขต 2 หญิงมีจำนวนมากกว่าชาย (53.5 % และ 46.5 %) ส่วนในเขต 4 หญิงและชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน (50.6 % และ 49.4 %)

ตาราง 53 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 และ 4 พิจารณาตามเพศ

เพศ เขต	ชาย	หญิง	รวม	df	χ^2
2	470	541	1,011	1	1.42
4	425	436	861		
รวม	895	977	1,872		

จากตาราง 53 เมื่อวิเคราะห์ตามเพศ พบว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 54 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	822	82.4	770	90.4
อิสลาม	166	16.6	76	8.9
คริสต์	10	1.0	6	0.7
รวม	998	100	852	100

จากตาราง 54 แสดงว่านักศึกษาเขต 2 นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด (82.4 %) รองลงไปที่อิสลาม (16.6 %) และน้อยที่สุดคือคริสต์ (1.0 %) ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน จำนวนนักศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธมีมากที่สุด (90.4 %) รองลงไปที่อิสลาม (8.9 %) และคริสต์ (0.7 %) ตามลำดับ

ตาราง 55 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามศาสนา

ศาสนา เขต	พุทธ	อิสลาม	รวม	df	χ^2
2	822	166	988	1	24.82*
4	770	76	846		
รวม	1.592	242	1.834		

จากตาราง 55 เมื่อวิเคราะห์ตามศาสนา พบว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 56 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามประเภทหลักสูตร

ประเภทหลักสูตร	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ม.ศ. 5	587	58.8	476	55.7
ม.ศ. 6	142	14.2	201	23.5
ป.กศ.	269	27.0	178	20.8
รวม	998	100	855	100

จากตาราง 56 แสดงว่านักศึกษาเขต 2 ที่สำเร็จ ม.ศ. 5 มีจำนวนมากที่สุด (58.8 %) รองลงไปคือผู้สำเร็จ ป.กศ. (27.0 %) และ ม.ศ. 6 (14.2 %) ตามลำดับ ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน ผู้สำเร็จ ม.ศ. 5 มีจำนวนมากที่สุด (55.7 %) รองลงไปคือ ม.ศ. 6 (23.5 %) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ ป.กศ. (20.8%)

ตาราง 57 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณา
ตามประเภทหลักสูตร.

เขต \ หลักสูตร	ม.ศ. 5	ม.ศ. 6	ป.ศ.	รวม	df	χ^2
2	587	142	269	998	2	29.49*
4	476	201	178	855		
รวม	1,063	343	447	1,853		

จากตาราง 57 เมื่อวิเคราะห์ตามประเภทหลักสูตร ปรากฏว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 58 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามอาชีพบิดา

อาชีพ	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ	205	21.4	152	19.2
พนักงาน	17	1.8	8	1.0
ลูกจ้าง	53	5.5	76	9.6
เจ้าของ	215	22.5	175	22.1
กสิกร	399	41.7	308	38.9
งานบ้าน	68	7.1	73	9.2
รวม	957	100	792	100

จากตาราง 58 แสดงว่าในเขต 2 นักศึกษาที่บิดาเป็นเกษตรกรมีจำนวนมากที่สุด (41.7 %) รองลงไปที่คือเจ้าของกิจการ (22.5 %) ข้าราชการ (21.4 %) ไม่ประกอบอาชีพ (7.1 %) ลูกจ้าง (5.5 %) และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (1.8 %) ในเขต 4 ก็เป็นท่านองเดียวกันคือมีบิดาเป็นเกษตรกรจำนวนมากที่สุด (38.9 %) รองลงไปที่คือเจ้าของกิจการ (22.1 %) ข้าราชการ (19.2 %) ลูกจ้าง (9.6 %) ไม่ประกอบอาชีพ (9.2 %) และพนักงานรัฐวิสาหกิจมีจำนวนน้อยที่สุด (1.0 %)

ตาราง 59 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพ
บิดา

เขต \ อาชีพ	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กสิกร	งานบ้าน	รวม	df	χ^2
2	205	17	53	215	399	68	957	5	15.77*
4	152	8	76	175	308	73	792		
รวม	357	25	129	390	707	141	1,749		

จากตาราง 59 เมื่อวิเคราะห์ตามอาชีพบิดา พบว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้
โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .09

ตาราง 60 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามอาชีพมารดา

อาชีพ	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ	46	4.7	23	2.8
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	3	0.3	2	0.2
ลูกจ้าง	7	0.7	9	1.1
เจ้าของกิจการ	162	16.5	105	12.7
กสิกร	272	27.7	180	21.8
งานบ้าน	491	50.1	507	61.4
รวม	981	100	826	100

จากตาราง 60 แสดงว่าในเขต 2 นักศึกษาที่มารดาเป็นแม่บ้านมีจำนวนมากที่สุด (50.1 %) อื่น ๆ ได้แก่ เกษตรกร (27.7 %) เจ้าของกิจการ (16.5 %) ข้าราชการ (4.7 %) ลูกจ้าง (0.7 %) และมีน้อยที่สุดคือผู้ที่มารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ (0.3 %) เขต 4 ก็ไม่ต่างจากเขต 2 คือนักศึกษาที่มารดาเป็นแม่บ้านมีจำนวนมากที่สุด (61.4 %) รองลงไปที่เกษตรกร (21.8 %) เจ้าของกิจการ (12.7 %) ข้าราชการ (2.8 %) ลูกจ้าง (1.1 %) และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (0.2 %) ตามลำดับ

ตาราง 61 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามอาชีพมารดา

อาชีพ เขต	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กลีตร	งานบ้าน	รวม	df	χ^2
2	46	3	7	162	272	491	981	5	26.16*
4	23	2	9	105	180	507	826		
รวม	69	5	16	267	452	998	1,807		

จากตาราง 61 เมื่อพิจารณาตามอาชีพมารดา พบว่า นักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 62 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป. 4	84	8.6	36	4.4
ป. 4	489	49.9	433	52.7
ป. 7	152	15.5	148	18.0
ม.ศ. 3	143	14.6	135	16.4
ม.ศ. 5	37	3.8	28	3.4
อนุ	32	3.3	25	3.0
ป. ทรี	37	3.8	9	1.1
สูงกว่า ป. ทรี	5	0.5	7	0.9
รวม	979	100	821	100

จากตาราง 62 แสดงว่าในเขต 2 นักศึกษาที่บิดาศึกษา ป. 4 มีจำนวนมากที่สุด (49.9 %) รองลงไปที่ ป. 7 (15.5 %) ม.ศ. 3 (14.6 %) ต่ำกว่า ป. 4 (8.6 %) ม.ศ. 5 และปริญญาตรี (3.8 %) อนุปริญญา (3.3 %) และสูงกว่าปริญญาตรี (0.5 %) ตามลำดับ ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน ผู้ที่บิดาศึกษา ป. 4 มีจำนวนมากที่สุด (52.7 %) อื่น ๆ คือบิดาศึกษา ป. 7 (18.0 %) ม.ศ. 3 (16.4 %) ต่ำกว่า ป. 4 (4.4 %) ม.ศ. 5 (3.4 %) อนุปริญญา (3.0 %) ปริญญาตรี (1.1 %) และน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาตรี (0.9 %)

ตาราง 63 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษา เขต 2 กับ 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของนักศึกษา

ระดับการศึกษา ศึกษา เขต	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	อนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
2	84	489	152	243	37	32	37	5	979	2	28.71*
4	36	433	148	135	28	25	9	7	821		
รวม	120	922	300	278	65	57	46	12	1,800		

จากตาราง 63 เมื่อวิเคราะห์ตามระดับการศึกษาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 64 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป. 4	152	15.4	85	10.2
ป. 4	612	62.1	573	68.5
ป. 7	101	10.2	107	12.8
ม.ศ. 3	73	7.4	59	7.0
ม.ศ. 5	15	1.5	5	0.6
อนุ	17	1.7	3	0.4
ป. ตรี	15	1.5	4	0.5
สูงกว่า ป. ตรี	1	0.1	1	0.1
รวม	986	100	837	100

จากตาราง 64 แสดงว่านักศึกษาเขต 2 ที่มารดาศึกษา ป. 4 มีจำนวนมากที่สุด (62.1 %) รองลงไปที่ต่ำกว่า ป. 4 (15.4 %) ป. 7 (10.2 %) ม.ศ. 3 (7.4 %) อนุปริญญา (1.7 %) ม.ศ. 5 และปริญญาตรี (1.5 %) และสูงกว่าปริญญาตรี (0.1 %) ตามลำดับ ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน นักศึกษาที่มารดาศึกษา ป. 4 มีจำนวนมากที่สุด (68.5 %) อื่น ๆ คือ ป. 7 (12.8 %) ต่ำกว่า ป. 4 (10.2 %) ม.ศ. 3 (7.0 %) ม.ศ. 5 อนุปริญญา, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยมาก (0.6 , 0.4, 0.5 และ 0.1 %)

ตาราง 65 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา นักศึกษา	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	อนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
2	152	612	101	73	15	17	15	1	986	7	31.08*
4	85	573	107	59	5	3	4	1	837		
รวม	237	1,185	208	132	20	20	19	2	1,823		

จากตาราง 65 ผลการทดสอบ พหุวา นัยศึกษาเขต 2 และ 4 ที่มีความมีการศึกษาแตกต่างกันต่าง ๆ ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 66 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามรายได้บิดา

ระดับรายได้	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	43	4.6	37	4.7
ต่ำกว่า 500 บาท	99	10.5	53	6.7
500 - 1,000 บาท	294	31.3	240	30.3
1,001 - 2,000 บาท	255	27.1	248	31.3
2,001 - 3,000 บาท	157	16.7	148	18.7
3,001 - 5,000 บาท	62	6.6	48	6.1
5,001 - 7,000 บาท	16	1.7	9	1.1
มากกว่า 7,000 บาท	14	1.5	10	1.3
รวม	940	100	793	100

จากตาราง 66 แสดงว่าในเขต 2 นักศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ผู้บิดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท (31.3 %) รองลงไปคือผู้บิดามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาท (27.1 %) 2,001 - 3,000 บาท (16.7 %) ต่ำกว่า 500 บาท (10.5 %) 3,001 - 5,000 บาท (6.6 %) ไม่มีรายได้ (4.6 %) 5,001 - 7,000 บาท (1.7 %) และมากกว่า 7,000 บาท (1.5 %) แต่ในเขต 4 นักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือผู้บิดามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาท (31.3 %) รองลงไปคือ 500 - 1,000 บาท (30.3 %) 2,001 - 3,000 บาท (18.7 %) ต่ำกว่า 500 บาท (6.7 %) 3,001 - 5,000 บาท (6.1 %) ไม่มีรายได้ (4.7 %) มากกว่า 7,000 บาท (1.3 %) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือผู้บิดามีรายได้ 5,001 - 7,000 บาท (1.1 %)

ตาราง 67 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาด้านรายได้

ระดับรายได้ เขต	รายได้								รวม	df	χ^2
	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500- 1,000	1,001- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	มากกว่า 7,000			
2	43	99	294	255	157	62	16	14	940	7	12.22
4	37	53	240	248	148	48	9	10	793		
รวม	80	152	534	503	305	110	25	24	1,733		

จากตาราง 67 เมื่อวิเคราะห์ความรายได้ นักศึกษา ปรากฏว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 68 จำนวนนักศึกษาเขต 2 และ 4 จำแนกตามรายได้มารดา

ระดับรายได้	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	212	22.6	197	24.4
ต่ำกว่า 500 บาท	202	21.5	161	20.0
500 - 1,000 บาท	301	32.1	250	31.0
1,001 - 2,000 บาท	129	13.8	115	14.3
2,001 - 3,000 บาท	56	6.0	57	7.1
3,001 - 5,000 บาท	22	2.3	19	2.4
5,001 - 7,000 บาท	8	0.9	4	0.5
มากกว่า 7,000 บาท	8	0.9	3	0.4
รวม	938	100	806	100

จากตาราง 68 แสดงว่านักศึกษาเขต 2 ที่มารดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด (32.1 %) อันดับรองลงไปได้แก่ไม่มีรายได้ (22.6 %) ต่ำกว่า 500 บาท(21.5 %) 1,001 - 2,000 บาท(13.8 %) 2,001 - 3,000 บาท(6.0 %) 3,001 - 5,000 บาท(2.3 %) และที่น้อยที่สุดคือผู้ที่มารดามีรายได้ 5,001-7,000 บาท และมากกว่า 7,000 บาท(0.9 %) ในเขต 4 ก็เช่นเดียวกัน นักศึกษาจำนวนมากที่สุด มารดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท (31.0 %) ระดับอื่น ๆ ได้แก่ไม่มีรายได้(24.4 %) ต่ำกว่า 500 บาท(20.0 %) 1,001 - 2,000 บาท(14.3 %) 2,001 - 3,000 บาท (7.1 %) 3,001 - 5,000 บาท(2.4 %) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ 5,001-7,000บาท และมากกว่า 7,000 บาท (0.5 และ 0.4 %)

ตาราง 69 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามรายได้
มารดา

ระดับรายได้ เขต	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500- 1,000	1,001- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	มากกว่า 7,000	รวม	df	χ^2
2	212	202	301	129	56	22	8	8	938	7	4
4	197	161	250	115	57	19	4	3	806		
รวม	409	363	551	244	113	41	12	11	1,744		

จากตาราง 69 ผลการวิเคราะห์ตามระดับรายได้มารดา พบว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 70 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 กับ 4 พิจารณาตามสาขาวิชา

สาขาวิชา เขต	เกษตร	วิทย์	วิศวะ	สังคม	มนุษย์	ศึกษา	รวม	df	χ^2
2	0	0	101	27	37	843	1,008	5	218.98*
4	35	48	70	122	0	586	861		
รวม	35	48	171	149	37	1,429	1,869		

จากตาราง 70 ผลการวิเคราะห์ตามสาขาวิชา พบว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ภายในแต่ละเขต

3.1 เขตศึกษา 2

ตาราง 71 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 2 พิจารณาตามเพศ

เพศ	ชาย	หญิง	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	469	542	1,011	1	5.67 *
นักเรียน	211	315	526		
รวม	680	857	1,537		

จากตาราง 71 เมื่อพิจารณาตามเพศ ปรากฏว่านักศึกษาแตกต่างจาก
นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 72 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการการศึกษาของนักศึกษาและ
นักเรียนเขต 2 พิจารณาตามศาสนา

ศาสนา	พุทธ	อิสลาม	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	823	165	988	1	10.13*
นักเรียน	397	121	518		
รวม	1,220	286	1,506		

จากตาราง 72 เมื่อพิจารณาตามศาสนา พบว่านักศึกษาและนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 73 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการการศึกษาของนักศึกษาและ
นักเรียนเขต 2 พิจารณาตามประเภทหลักสูตร

หลักสูตร	ม.ศ.5	ม.ศ. 6	ป.กศ.	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	589	140	269	998	2	66.39*
นักเรียน	337	134	59	530		
รวม	926	274	328	1,528		

จากตาราง 73 ผลการวิเคราะห์ตามประเภทหลักสูตร พบว่านักศึกษาแตกต่างจากนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 74 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียนเขต 2
พิจารณาตามอาชีพ

อาชีพ	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กลีกร	งานบ้าน	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	207	17	54	213	398	68	957	5	27.02 *
นักเรียน	106	6	30	164	185	15	506		
รวม	313	23	84	377	583	83	1,463		

จากตาราง 74 ผลการวิเคราะห์ตามอาชีพพิจารณา ปรากฏว่านักศึกษาและนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 75 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียนเขต 2
พิจารณาตามอาชีพมารดา

อาชีพ	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กลีกร	งานบ้าน	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	46	3	8	161	273	490	981	5	54.58 *
นักเรียน	25	2	9	154	154	169	513		
รวม	71	5	17	315	427	659	1,494		

จากตาราง 75 ผลการวิเคราะห์ตามอาชีพมารดา พบว่านักศึกษาและนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 76 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 2 พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	อนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	84	487	152	145	37	32	37	5	979	7	31.37 *
นักเรียน	83	220	61	97	25	11	14	4	515		
รวม	167	707	213	242	62	43	51	9	1,494		

จากตาราง 76 ผลการวิเคราะห์ตามระดับการศึกษาของบิดา ปรากฏว่านักศึกษาแตกต่างจากนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 77 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 2 พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	อนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	105	162	102	74	15	17	15	1	536	7	59.19 *
นักเรียน	126	292	42	40	5	5	2	1	513		
รวม	276	454	144	114	20	22	17	2	1,049		

จากตาราง 77 ผลการวิเคราะห์ตามระดับการศึกษาของมารดา พบว่านักศึกษาและนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 78 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและ
นักเรียนเขต 2 พิจารณาตามรายได้บิดา

ระดับรายได้	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500- 1,000	1,001- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	มากกว่า 7,000	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	43	99	292	257	156	63	16	14	940	7	1.57
นักเรียน	22	51	158	125	93	33	9	8	499		
รวม	65	150	450	382	249	96	25	22	1,439		

จากตาราง 78 ผลการวิเคราะห์ตามรายได้บิดา พบว่านักศึกษาและนักเรียน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 79 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 2 พิจารณาตามรายได้มารดา

ระดับรายได้	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500- 1,000	1,001- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	มากกว่า 7,000	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	213	200	301	129	57	22	8	8	938	7	4.84
นักเรียน	97	104	166	67	42	11	5	4	496		
รวม	310	304	467	196	99	33	13	12	1,434		

จากตาราง 79 ผลการวิเคราะห์ตามรายได้มารดา พบว่านักศึกษาและนักเรียน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 80 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 2 พิจารณาตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	แพทย์	เกษตร	วิทย์	วิศวะ	วิจิตร	นิติ	สังคม	มนุษย	ศึกษา	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	0	0	0	98	0	0	29	37	841	1,005	8	1100.24
นักเรียน	116	42	56	42	25	33	131	33	19	497		
รวม	116	42	56	140	25	33	160	70	860	1,502		

จากตาราง 80 ผลการวิเคราะห์ตามสาขาวิชา พบว่านักศึกษาแตกต่างจากนักเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เขตศึกษา 4

ตาราง 81 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 4 พิจารณาตามเพศ

เพศ	ชาย	หญิง	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	425	436	861	1	18.34
นักเรียน	172	292	464		
รวม	597	728	1,325		

จากตาราง 81 ผลการวิเคราะห์ตามเพศ พบว่านักศึกษาและนักเรียนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 82 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและ
นักเรียนเขต 4 พิจารณาตามศาสนา

ศาสนา	พุทธ	อิสลาม	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	770	76	846	1	2.90
นักเรียน	422	29	451		
รวม	1,192	105	1,297		

จากตาราง 82 ผลการวิเคราะห์ตามศาสนา พบว่านักศึกษาและนักเรียน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 83 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและ
นักเรียนเขต 4 พิจารณาตามประเภทหลักสูตร

หลักสูตร	ม.ศ. 5	ม.ศ. 6	ป.กศ.	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	479	199	177	855	2	87.30*
นักเรียน	370	75	20	465		
รวม	849	274	197	1,320		

จากตาราง 83 ผลการวิเคราะห์ตามประเภทหลักสูตร พบว่านักศึกษาแตกต่าง
จากนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 84 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 4 พิจิตรตามอาชีพ

อาชีพ	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กสิกร	งานบ้าน	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	153	8	76	175	307	73	792	5	34.16*
นักเรียน	69	4	58	133	162	10	436		
รวม	222	12	134	308	496	83	1,228		

จากตาราง 84 ผลการวิเคราะห์ตามอาชีพพิจิตร พบว่านักศึกษาและนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 85 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 4 พิจิตรตามอาชีพมารดา

อาชีพ	ราชการ	พนักงาน	ลูกจ้าง	เจ้าของ	กสิกร	งานบ้าน	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	23	2	9	106	180	506	826	5	48.81*
นักเรียน	15	2	10	113	122	196	458		
รวม	38	4	19	219	302	702	1,284		

จากตาราง 85 ผลการวิเคราะห์ตามอาชีพมารดา พบว่านักศึกษาแตกต่างจากนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 86 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 4 พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการ ศึกษา	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	อนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	36	432	149	134	28	26	9	7	821	7	12.06
นักเรียน	37	230	65	76	17	15	6	1	447		
รวม	73	662	214	210	45	41	15	8	1,268		

จากตาราง 86 ผลการวิเคราะห์ตามระดับการศึกษาของบิดา ปรากฏว่านักศึกษา
และนักเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 87 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 2 พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการ ศึกษา	ต่ำกว่า ป.4	ป.4	ป.7	ม.ศ.3	ม.ศ.5	อนุ	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	85	573	107	59	5	3	4	1	837	7	18.85 *
นักเรียน	70	310	44	22	7	4	0	0	457		
รวม	155	883	151	81	12	7	4	1	1,294		

จากตาราง 87 ผลการวิเคราะห์ตามระดับการศึกษาของมารดา ปรากฏว่านักศึกษา
และนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 88 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 4 พิจารณาตามรายได้บิดา

ระดับรายได้	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500- 1,000	1,001- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	มากกว่า 7,000	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	37	53	238	248	149	49	9	10	793	7	5.94
นักเรียน	14	26	118	141	94	28	9	6	436		
รวม	51	79	356	389	243	77	18	16	1,229		

จากตาราง 88 ผลการวิเคราะห์ตามรายได้บิดา พบว่านักศึกษาและนักเรียนเขต 4 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 89 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษากับความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน
เขต 4 พิจารณาตามรายได้มารดา

ระดับรายได้	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500	500- 1,000	1,001- 2,000	2,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	มากกว่า 7,000	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	197	160	249	116	57	20	4	3	806	7	12.5
นักเรียน	123	62	134	77	41	7	3	3	450		
รวม	320	222	383	193	98	27	7	6	1,256		

จากตาราง 89 ผลการวิเคราะห์ตามรายได้มารดา ปรากฏว่านักศึกษาและนักเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 90 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับความของการศึกษาของนักศึกษา และนักเรียน เขต 4 พิจิตรตาม
สาขาวิชา

สาขาวิชา	แพทย์	เกษตร	วิทย์	วิศวกรรม	นิติ	สังคม	มนุษย	ศึกษา	รวม	df	χ^2
นักศึกษา	10	35	46	70	0	125	0	585	861	8	690.19*
นักเรียน	128	51	21	35	20	94	39	27	443		
รวม	128	86	67	105	20	219	39	612	1,304		

จากตาราง 90 ผลการวิเคราะห์ความสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาและนักเรียนแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน และนักศึกษา เขต 2 และ 4

ตาราง 91 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน เขต 2 และ 4

ปัจจัย	จำนวนนักเรียน			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บิดา - มารดา	112	15.5	72	12.2
เพื่อนฝูง	9	1.2	1	0.2
ครู - อาจารย์	9	1.2	9	1.5
ความมีหน้ามีตาทางสังคม	35	4.8	32	5.4
ความยากง่ายในการเรียน	100	13.8	80	13.5
จำนวนผู้สมัครสอบ	42	5.8	29	4.9
โอกาสหางานทำ	333	46.0	299	50.5
อื่น ๆ	84	11.6	70	11.8
รวม	724	100	592	100

จากตาราง 91 แสดงว่านักเรียนทั้งเขต 2 และ 4 ให้ความสำคัญต่อโอกาสหางานทำมากที่สุด คือเขตศึกษา 2 ร้อยละ 46.0 และเขตศึกษา 4 ร้อยละ 50.5 ส่วนอันดับรองลงไปต่างกัน คือเขตศึกษา 2 ให้ความสำคัญแก่บิดา-มารดา ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สมัครสอบ (15.5, 13.8, 5.8 %) ส่วนเขต 4 ในความสำคัญแก่ความยากง่ายในการเรียน มากกว่าบิดามารดา และตามด้วยความมีหน้ามีตาทางสังคม (13.5, 12.2, 5.4 %) นอกจากนั้นมีอิทธิพลน้อย และที่นักศึกษาให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือครูอาจารย์และเพื่อนฝูง

ตาราง 92 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ
นักศึกษาเขต 2 และ 4

ปัจจัย	จำนวนนักศึกษา			
	เขต 2		เขต 4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บิดา - มารดา	160	16.0	84	9.8
เพื่อนฝูง	27	2.7	13	1.5
ครูอาจารย์	22	2.2	13	1.5
ความมีหน้ามีตาทางสังคม	41	4.1	20	2.3
ความยากง่ายในการเรียน	108	10.8	72	8.4
จำนวนผู้สมัครสอบ	50	5.0	34	4.0
โอกาสหางานทำ	348	34.8	451	52.9
อื่น ๆ	244	24.4	166	19.5
รวม	1,000	100	853	100

จากตาราง 92 แสดงว่านักศึกษาทั้งเขตศึกษา 2 และ 4 ให้ความสำคัญต่อบริษัท
ที่ส่งผลต่อการเลือกวิชาเหมือนกัน คือโอกาสหางานทำสำคัญสูงสุด (34.8 และ 52.9 %)
อันดับรองลงไปก็ตรงกันคือ บิดามารดา (16.0 % และ 9.8 %) ความยากง่ายในการ
เรียน (10.8 และ 8.4 %) จำนวนผู้สมัครสอบ (5.0 และ 4.0 %) ปัจจัยอื่น ๆ ส่
งผลน้อยมาก และน้อยที่สุดคือเพื่อนฝูงและครูอาจารย์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

1. ความมุ่งหมายทั่วไป

1.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการแจกแจงของความถี่ของการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4

1.2 เพื่อเปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระหว่างเขตศึกษา 2 และ 4 ตามลักษณะสถานภาพ

1.3 เพื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา ระหว่างเขตศึกษา 2 และ 4 ตามลักษณะสถานภาพ

2. ความมุ่งหมายเฉพาะ

2.1 การศึกษาความถี่ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

2.1.1 เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4

2.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน เขตศึกษา 2 และ 4 ภายในแต่ละเขต

2.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน เขตศึกษา 2 และ 4

2.2 การศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

2.2.1 เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4

2.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา
ในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4 ปีการศึกษา 2521

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา เขตศึกษา 2 และ 4 ปีการศึกษา 2521

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการศึกษารังนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถามที่คณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ใช้ศึกษาเรื่องความต้องการ การรับเข้าและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่ผู้วิจัยและคณะได้ร่วมกับคณะกรรมการดังกล่าวสร้างขึ้น มีจำนวน 2 ฉบับด้วยกันคือ

3.1 แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

3.2 แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หากการย่อยละของรายละเอียดของสถานภาพ
2. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของนักเรียนตามสถานภาพต่าง ๆ โดยใช้ $Z - test$
3. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ โดยใช้ $Chi - square$

สรุปผลการค้นคว้า

ตอนที่ 1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1.1 เพศ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า นักเรียนหญิงของทั้งสองเขตมีแนวโน้มที่จะศึกษามากกว่านักเรียนชาย เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาพบว่าในเขต 2 นักเรียนชายและหญิงต้องการศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่ในเขต 4 นักเรียนหญิงต้องการศึกษามากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการศึกษาของนักเรียนระหว่างเขต ปรากฏว่านักเรียนในสองเขตนี้ต้องการศึกษาไม่แตกต่างกัน

1.2 ศาสนา พบว่าทั้งสองเขตมีลักษณะตรงกัน คือนักเรียนที่ต้องการศึกษานับถือศาสนาพุทธมากที่สุด รองลงไปที่อิสลามและคริสต์ตามลำดับ ผลจากการเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาระหว่างผู้นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ปรากฏว่าในเขต 2 นักเรียนไทยพุทธต้องการศึกษามากกว่าไทยมุสลิม ส่วนในเขต 4 ไม่พบความแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนระหว่างสองเขตนี้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ประเภทหลักสูตร ปรากฏว่าทั้งสองเขตมีลักษณะตรงกัน คือผู้ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดเป็นนักเรียน ม.ศ. 5 รองลงไปที่ ม.ศ. 6 และ ป.กศ. ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษา ปรากฏว่าทั้งสองเขตมีผลเหมือนกัน คือนักเรียน ม.ศ. 5 และ ม.ศ. 6 ต้องการศึกษามากกว่านักเรียน ป.กศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักเรียน ม.ศ. 5 กับ ม.ศ. 6 ผลจากการทดสอบความแตกต่างของความต้องการศึกษาระหว่างเขตทั้งสอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 อาชีพบิดา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งสองเขตเหมือนกัน คือ ผู้ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดมีบิดาเป็นเกษตรกร รองลงไปที่เจ้าของกิจการ และข้าราชการ ที่มีจำนวนผู้ต้องการศึกษาน้อยที่สุดได้แก่ผู้ที่เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เมื่อ

เปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษา พบว่าในเขต 2 นักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของกิจการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาเป็นลูกจ้าง เกษตรกรและผู้ไม่ประกอบอาชีพ นักเรียนที่บิดาเป็นข้าราชการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกร ส่วนในเขต 4 มีต่างกันเพียงคนเดียวคือผู้ที่บิดาเป็นข้าราชการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกร ในด้านความแตกต่างของความต้องการศึกษา พบว่านักเรียนในสองเขตนี้ต้องการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5 อาชีพมารดา พบว่าผลการวิเคราะห์ของเขตทั้งสองตรงกัน คือ จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษามากที่สุดมีมารดาเป็นแม่บ้าน รองลงไปได้แก่กลุ่มที่มีมารดาเป็นเกษตรกรและเจ้าของกิจการ ส่วนผู้ที่มีมารดามีอาชีพอื่นมีจำนวนน้อย และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือผู้ที่มีมารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผลการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนผู้ต้องการศึกษา ปรากฏว่านักเรียนที่มีมารดาเป็นเจ้าของกิจการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มีมารดาเป็นเกษตรกรและแม่บ้าน ผู้ที่มีมารดาเป็นข้าราชการและแม่บ้านต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มีมารดาเป็นเกษตรกร ในเขต 4 แตกต่างออกไปก็คือนักเรียนที่มีมารดาเป็นลูกจ้างต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มีมารดาประกอบอาชีพอื่นทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.6 ระดับการศึกษาของบิดา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งสองเขตมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก คือนักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดเป็นผู้ที่บิดามีการศึกษา ป.4 รองลงไปคือ ม.ศ.3 อันดับที่ 3 ของเขต 2 คือ ผู้ที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่า ป.4 ส่วนเขต 4 คือ ป.7 จำนวนนักเรียนน้อยที่สุดคือผู้ที่บิดามีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษา พบว่าผู้ที่บิดามีการระดับอนุปริญญาต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่า ป.4, ป.4, ป.7, ม.ศ.3 และ ม.ศ.5 ผู้ที่บิดามีการศึกษา ม.ศ.3 และปริญญาตรี ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีการศึกษา ป.4 ส่วนในเขต 4 ผู้ที่บิดามีการระดับอนุปริญญาต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่า ป.4 ในเขตนี้ ไม่พบความแตกต่างระหว่างผู้ที่บิดามีการระดับอื่น ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการศึกษาระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.7 ระดับการศึกษาของมารดา พบว่าทั้งสองเขตมีลักษณะตรงกันคือนักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดมีมารดาศึกษา ป.4 รองลงไปได้แก่ต่ำกว่า ป.4 และ ป.7 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษา พบว่านักเรียนเขต 2 ผู้ที่มารดาศึกษา ป.4 และ ป.7 ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มารดาศึกษาต่ำกว่า ป.4 ส่วนในเขต 4 นักเรียนที่มารดาศึกษา ป.7 ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มารดาศึกษาต่ำกว่า ป.4 ป.4 และ ม.ศ.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการศึกษาระหว่างเขต ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.8 รายได้นิดา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ในเขต 2 นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดได้แก่ ผู้ที่บิดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท รองลงไปคือ 1,001 - 2,000 บาท และ 2,001 - 3,000 บาท ส่วนผู้ที่บิดามีรายได้ระดับอื่นมีจำนวนน้อย ในเขต 4 ต่างจากเขต 2 คือจำนวนมากที่สุดของผู้ต้องการศึกษาเป็นผู้ที่บิดามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาท อันดับถัดไปคือบุตรผู้มีรายได้ 500 - 1,000 บาท และ 2,001 - 3,000 บาท อันดับอื่น ๆ มีจำนวนน้อย ผลการเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษา พบว่าในเขต 2 นักเรียนที่บิดามีรายได้ 5,001 - 7,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีรายได้ระดับอื่น ๆ ทุกระดับ ผู้ที่บิดามีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาไม่มีรายได้ มีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท และ 500 - 1,000 บาท ผู้ที่บิดามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาท และ 3,001 - 5,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาไม่มีรายได้และมีรายได้ 500 - 1,000 บาท ส่วนในเขต 4 ผู้ที่บิดามีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท 500 - 1,000 บาท และ 1,001 - 2,000 บาท ผู้ที่บิดามีรายได้ 3,001 - 5,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาไม่มีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท 500 - 1,000 บาท และ 1,001 - 2,000 บาท ผู้ที่บิดามีรายได้ 5,001 - 7,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนระหว่างเขต ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างกัน

1.9 รายได้มารดา พบว่าจำนวนมากที่สุดของผู้ต้องการศึกษาในเขตทั้งสอง ตรงกัน คือนักเรียนที่มารดามีรายได้ 500 – 1,000 บาท แต่อันดับรองลงไปไม่ตรงกัน คือ เขต 2 ผู้ที่มารดามีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท ไม่มีรายได้ และมีรายได้ 1,000 – 2,000 บาท ส่วนเขต 4 เป็นผู้ที่มารดาไปมีรายได้ มีรายได้ 1,001 – 2,000 บาท และต่ำกว่า 500 บาท ผู้ที่มีรายได้ระดับอื่นมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของความ ต้องการ ศึกษา พบว่าในเขต 2 ผู้ที่มารดามีรายได้ 2,001 – 3,000 บาท และมากกว่า 5,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มารดาไม่มีรายได้ มีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท 500 – 1,000 บาท และ 1,001 – 2,000 บาท ส่วนในเขต 4 นักเรียนที่มารดามีรายได้ 2,001 – 3,000 บาท ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มารดามีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท 500 – 1,000 บาท และ 1,001 – 2,000 บาท ผู้ที่มารดา มีรายได้มากกว่า 7,000 บาท ต้องการ ศึกษา มากกว่าผู้ที่มารดาไม่มีรายได้ มีรายได้ 500 – 1,000 บาท 1,001 – 2,000 บาท และ 2,001 – 3,000 บาท ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความ ต้องการ ศึกษาของ นักเรียนระหว่างเขต 2 และ 4 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.10 สาขาวิชา ผลการทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการ ศึกษา สาขาวิชาของนักเรียนระหว่างเขต 2 และ เขต 4 ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

ตอนที่ 2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.1 เพศ พบว่าผลการวิเคราะห์ทั้งสองเขตตรงกัน คือจำนวนนักศึกษาหญิงมีมากกว่าชาย แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระหว่างเขต ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างกัน

2.2 ศาสนา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าทั้งสองเขตตรงกันคือ จำนวนนักศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุด รองลงไปคือนับถือศาสนาอิสลามและ คริสต์ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ประเภทหลักสูตร พบว่าจำนวนนักศึกษาที่มากที่สุดทั้งสองเขตตรงกัน คือผู้สำเร็จ ม.ศ. 5 แต่อันดับรองไม่ตรงกัน เขต 2 ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีมากกว่าผู้สำเร็จ ม.ศ. 6 ตรงข้ามกับเขต 4 ที่ ม.ศ. 6 มีมากกว่า ป.กศ. ผลการทดสอบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 อาชีพบิดา พบว่าทั้งสองเขตมีลักษณะตรงกัน คือนักศึกษาจำนวนมากที่สุดมีบิดาเป็นเกษตรกร รองลงไปคือผู้ที่บิดาเป็นเจ้าของกิจการและข้าราชการ ส่วนผู้ที่บิดามีอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนน้อย และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ที่บิดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผลการทดสอบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 อาชีพมารดา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าทั้งสองเขตมีลักษณะตรงกันทุกประการ คือนักศึกษาที่มารดาเป็นแม่บ้านมีจำนวนมากที่สุด รองลงไปคือผู้ที่มารดาเป็นเกษตรกรและเจ้าของกิจการตามลำดับ ส่วนบุตรที่มารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนน้อยและน้อยที่สุดคือผู้ที่มารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญลำดับทางสถิติ

2.6 ระดับการศึกษาของบิดา พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดของทั้งสองเขตคือผู้ที่บิดาศึกษา ป. 4 รองลงไปคือผู้ที่บิดาศึกษา ป. 7 และ ม.ศ. 3 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่มารดาศึกษาระดับอื่น ๆ มีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.7 ระดับการศึกษาของมารดา ปรากฏว่าจำนวนนักศึกษาที่มากที่สุดมาจากผู้ที่มารดาศึกษา ป. 4 ทั้งสองเขต ส่วนอันดับรองต่างกัน คือ เขต 2 ผู้ที่มารดาศึกษาค่ำกว่า ป. 4 มีจำนวนมากกว่า ป. 7 แต่ในเขต 4 ผู้ที่มารดาศึกษา ป. 7 มีมากกว่าผู้ที่มารดาศึกษาค่ำกว่า ป. 4 ผู้ที่มารดาศึกษาระดับอื่น ๆ มีน้อย เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาระหว่างเขตทั้งสอง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.8 รายได้บิดา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในเขต 2 นักศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุดเป็นผู้บิดามีรายได้ระหว่าง 500 - 1,000 บาท อันดับรองลงไปคือผู้บิดามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาท และ 2,001 - 3,000 บาท ส่วนในเขต 4 จำนวนมากที่สุดมีบิดามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาท รองลงไปคือผู้บิดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท และ 2,001 - 3,000 บาท นักศึกษาที่บิดามีรายได้ระดับอื่น ๆ มีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาระหว่างเขต ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างกัน

2.9 รายได้มารดา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้งสองเขตมีลักษณะตรงกัน คือนักศึกษาจำนวนมากที่สุดเป็นผู้มารดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท รองลงไปคือไม่มีรายได้ มีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท และ 1,001 - 2,000 บาท ผู้มารดามีรายได้ระดับอื่น ๆ มีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาระหว่างเขต ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างกัน

2.10 สาขาวิชา ผลการทดสอบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาของนักศึกษาระหว่างเขต พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การได้โอกาสศึกษาและความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

3.1 สถานภาพต่าง ๆ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษาและนักเรียนที่ต้องการศึกษาในเขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านเพศ ศาสนา ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา และระดับการศึกษามารดา แต่ในด้านรายได้บิดาและรายได้มารดาไม่พบความแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาและนักเรียนที่ต้องการศึกษาในเขต 4 แตกต่างกันในด้าน เพศ ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดา อาชีพมารดา และระดับการศึกษามารดา แต่ไม่พบความแตกต่างในด้าน ศาสนา ระดับการศึกษาบิดา รายได้บิดาและรายได้มารดา

3.2 สาขาวิชา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของทั้งสองเขตตรงกัน คือนักศึกษาได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาแตกต่างจากความต้องการของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา

4.1 นักเรียน พบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาทั้งสองเขตให้ความสำคัญต่อบรรยากาศชั้นเรียนแรกตรงกัน คือโอกาสหางานทำ ส่วนอันดับรองลงไปต่างกัน คือ นักเรียนเขต 2 ให้ความสำคัญกับนิยามารมากกว่าความยากง่ายในการเรียน ส่วนนักเรียนเขต 4 ให้ความสำคัญความยากง่ายในการเรียนสูงกว่านิยามารค่า ปัจจัยที่มีความสำคัญน้อยในทัศนะของนักเรียนทั้งสองเขตคือ ครูอาจารย์และเพื่อนฝูง

4.2 นักศึกษา ปรากฏว่านักศึกษาทั้งเขต 2 และ เขต 4 ให้ความสำคัญต่อบรรยากาศต่าง ๆ ตรงกัน คือปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสาขาวิชาสูงสุด ได้แก่โอกาสหางานทำ อันดับรองลงไปคือนิยามารค่า และความยากง่ายในการเรียนตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาต่ำสุดตรงกับความเห็นของนักเรียนคือเพื่อนฝูงและครูอาจารย์

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1.1 ผลจากการวิเคราะห์เรื่องเพศ พบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาในเขต 2 และ 4 หญิงมีจำนวนมากกว่าชาย ซึ่งแสดงว่านักเรียนหญิงมีความตื่นตัวทางการศึกษาทัดเทียมกับชาย และมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าชายในอนาคตอันใกล้นี้ เพื่อจะทราบว่าหญิงต้องการศึกษามากกว่าชายจริงหรือไม่ ผลการทดสอบพบว่าในเขต 2 หญิงและชายต้องการศึกษาไม่ต่างกัน แต่ในเขต 4 หญิงต้องการศึกษามากกว่าชาย ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสัมพันธ์ พันธุ์พุกกะ ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยภูมิภาค และพบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา นักศึกษาชายและหญิงมีโอกาสสำเร็จการศึกษาในแต่ละลักษณะแตกต่างกัน โดยนักศึกษาหญิงมีโอกาสสำเร็จการศึกษากำหนดเวลามากกว่านักศึกษาชาย (สัมพันธ์ พันธุ์พุกกะ 2519 : 105) จึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนหญิงเขต 4 มีความตั้งใจในการเรียน มีความเชื่อมั่นว่าตนจะสามารถผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไปด้วยดี และจะสามารถศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ ตลอดจนมีความคาดหวังเกี่ยวกับชีวิตอนาคตสูงกว่านักเรียนชายเขต 4 ด้วย แต่เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 และ 4 กลับไม่พบความแตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่าโดยส่วนรวมนักเรียนชายและหญิงของเขต 2 และ 4 มีความต้องการศึกษาพอ ๆ กัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการศึกษาในสองเขตนี้ไม่ต่างกันมากนัก นอกจากนั้นสภาพสังคม ลักษณะการประกอบอาชีพ และค่านิยมของประชาชนในเขตทั้งสองนี้ก็คล้ายคลึงกัน

1.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับศาสนาพบว่า ทั้งสองเขตเหมือนกันคือจำนวนผู้ต้องการศึกษาที่เป็นไทยพุทธมีมากกว่าผู้นับถือศาสนาอื่น ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่นับถือศาสนาต่าง ๆ แล้ว ในเขต 4 สอดคล้องกัน คือมีประชากรไทยพุทธมากที่สุด รองลงไปคือไทยมุสลิม แต่ในเขต 2 กลับตรงกันข้าม เพราะมีประชากรไทยมุสลิม

ถึงร้อยละ 72 ของประชากรทั้งหมดในเขตนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 54) แต่มีจำนวนผู้ต้องการศึกษาเพียงร้อยละ 23 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนไทยมุสลิมไม่เข้าใจคุณค่าและไม่เห็นประโยชน์ของการศึกษา ทั้งภาษาก็เป็นอุปสรรคต่อการศึกษานักเรียนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้ด้วย เพราะประชาชนไทยมุสลิมส่วนใหญ่นิยมพูดภาษาถิ่น (ยาวี) มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อความหมายได้ ผลการทดสอบความต้องการการศึกษาของนักเรียนไทยพุทธและไทยมุสลิม พบว่าในเขต 2 นักเรียนไทยพุทธต้องการศึกษามากกว่าไทยมุสลิม แต่ไม่พบความแตกต่างในเขต 4 ผลจากการศึกษาเขต 2 สอดคล้องกับผลการศึกษาระหว่างศึกษาธิการ ซึ่งได้ศึกษาภาวะการศึกษาในจังหวัดของเขตศึกษา 2 และสรุปว่าสาเหตุที่ชาวไทยมุสลิมไม่ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียน เพราะไม่เห็นประโยชน์ของการศึกษา ต้องการให้แรงงานเด็ก ผู้ปกครองยากจน ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง การคมนาคมไม่สะดวก สภาพโรงเรียนไม่ดึงดูดใจ ครูยังสอนไม่ดีพอ จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และผลการสนใจให้เลื่อนโอกาสการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 38) ส่วนในเขต 4 นั้น ทั้งนักเรียนไทยพุทธและไทยมุสลิมมีความตื่นตัวทางการศึกษาพอ ๆ กัน จึงมีความต้องการศึกษาไม่ต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขต พบว่านักเรียนไทยพุทธและไทยมุสลิมในเขต 2 ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่มีเชื้อศาสนาทั้งสองในเขต 4 ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนสองกลุ่มนั้นมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการประกอบอาชีพ การยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่างกัน

1.3. ผลจากการศึกษาเกี่ยวกับประเภทหลักสูตร พบว่านักเรียนทั้งในเขต 2 และ 4 ที่เรียน ม.ศ. 5 ต้องการศึกษามากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากประชากรนักเรียน ม.ศ. 5 มีจำนวนมากกว่าประชากรนักเรียน ม.ศ. 6 และ ป.กศ. และหลักสูตร ม.ศ. 5 สบายสามัญเป็นหลักสูตรที่ไม่จบในตัว ผู้ศึกษาหลักสูตรนี้จะต้องศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งต่างกับหลักสูตร ม.ศ. 6 และ ป.กศ. ที่ผู้สำเร็จสามารถออกไปประกอบอาชีพโดยใช้ความรู้ที่เรียนมาได้ เพื่อทราบว่าผู้ศึกษาหลักสูตรทั้งสามต้องการศึกษาต่างกันจริงหรือไม่ จากผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียน ม.ศ. 5 และ ม.ศ. 6

ถึงร้อยละ 72 ของประชากรทั้งหมดในเขตนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 54) แต่มีจำนวนผู้ต้องการศึกษาเพียงร้อยละ 23 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนไทยมุสลิมไม่เข้าใจคุณค่าและไม่เห็นประโยชน์ของการศึกษา ทั้งภาษาก็ก็นับอุปสรรคต่อการศึกษาของนักเรียนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้ด้วย เพราะประชาชนไทยมุสลิมส่วนใหญ่นิยมพูดภาษาถิ่น (บารวี) มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อความหมายได้ ผลการทดสอบความต้องการศึกษาของนักเรียนไทยพุทธและไทยมุสลิม พบว่าในเขต 2 นักเรียนไทยพุทธต้องการศึกษามากกว่าไทยมุสลิม แต่ไม่พบความแตกต่างในเขต 4 ผลจากการศึกษาเขต 2 สอดคล้องกับผลการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ศึกษาภาวะการศึกษาในจังหวัดของเขตศึกษา 2 และสรุปว่าสาเหตุที่ชาวไทยมุสลิมไม่ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียน เพราะไม่เห็นประโยชน์ของการศึกษา ต้องการให้แรงงานเด็ก ผู้ปกครองยากจน ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่เป็นหลักแหล่ง การคมนาคมไม่สะดวก สภาพโรงเรียนไม่ดึงดูดใจ ครูยังสอนไม่ดีพอ จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และขาดการสนใจให้เลื่อมใสการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 : 38) ส่วนในเขต 4 นั้น ทั้งนักเรียนไทยพุทธและไทยมุสลิมมีความตื่นตัวทางการศึกษาพอ ๆ กัน จึงมีความต้องการศึกษาไม่ต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขต พบว่านักเรียนไทยพุทธและไทยมุสลิมในเขต 2 ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาทั้งสองในเขต 4 ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนสองกลุ่มนั้นมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการประกอบอาชีพ การยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่างกัน

1.3. ผลจากการศึกษาเกี่ยวกับประเภทหลักสูตร พบว่านักเรียนทั้งในเขต 2 และ 4 ที่เรียน ม.ศ. 5 ต้องการศึกษามากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากประชากรนักเรียน ม.ศ. 5 มีจำนวนมากกว่าประชากรนักเรียน ม.ศ. 6 และ ป.กศ. และหลักสูตร ม.ศ. 5 สายสามัญเป็นหลักสูตรที่ไม่จบในตัว ผู้ศึกษาหลักสูตรนี้จะต้องศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งต่างกับหลักสูตร ม.ศ. 6 และ ป.กศ. ที่ผู้สำเร็จสามารถออกไปประกอบอาชีพโดยใช้ความรู้ที่เรียนมาได้ เพื่อทราบว่าผู้ศึกษาหลักสูตรทั้งสามต้องการศึกษาต่างกันจริงหรือไม่ จากผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียน ม.ศ. 5 และ ม.ศ. 6

ของทั้งสองเขตต้องการศึกษามากกว่านักเรียน ป.กศ. แต่นักเรียน ม.ศ. 5 ต้องการศึกษามากกว่านักเรียน ม.ศ. 6 จากผลการศึกษาค้นคว้านี้ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนที่ศึกษาหลักสูตร ม.ศ. 6 หรือ ป.วช. ซึ่งเดิมเป็นการศึกษาเพื่อให้ออกไปประกอบอาชีพนั้นได้ เปลี่ยนแนวไป กล่าวคือนักเรียน ม.ศ. 6 ได้หันไปมุ่งศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ทั้งนี้เพราะตลาดแรงงานสำหรับผู้สำเร็จ ม.ศ. 6 มีน้อย ผู้สำเร็จหลักสูตรนี้ส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ความรู้ที่เล่าเรียนมาประกอบอาชีพได้ และมีค่านิยมปริญญาสูง ส่วนนักเรียน ป.กศ. เมื่อสำเร็จแล้วสามารถออกประกอบอาชีพได้ นักเรียน ป.กศ. ในปัจจุบันเป็นนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกในสังกัดตำบลต่าง ๆ และเป็นนักเรียนทุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ มีสัญญาผูกมัดให้ออกไปทำการสอนเมื่อสำเร็จ ป.กศ. โดยไม่ยอมให้ศึกษาต่อ เป็นผลให้นักเรียน ป.กศ. ไม่กระตือรือร้นและไม่ดิ้นรนที่จะศึกษาต่อมากนัก จึงมีผู้ต้องการศึกษาที่มาจากหลักสูตรนี้น้อย

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขต พบว่านักเรียน ม.ศ. 5, ม.ศ. 6 และ ป.กศ. เขต 2 ต้องการศึกษามากกว่านักเรียนหลักสูตรเดียวกันของเขต 4 ทั้งนี้จะเป็นเพราะนักเรียนสองเขตนั้นมีความคาดหวังเกี่ยวกับชีวิตอนาคต มีค่านิยม และได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดาต่างกัน

1.4 จากผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับอาชีพบิดา พบว่าผู้ที่ต้องการศึกษาที่บิดาเป็นเกษตรกรมีจำนวนมากที่สุด ส่วนเจ้าของกิจการและข้าราชการเป็นอันดับรองลงไปตามลำดับ การที่บุตรเกษตรกรต้องการศึกษาเป็นจำนวนมากนั้น เพราะเขตทั้งสองซึ่งตั้งอยู่ในภาคใต้มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ม.ป.ป.: 34) บุตรของเกษตรกรจึงมีจำนวนมากและได้ศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาระดับนี้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ จึงมุ่งเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ส่วนนักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของกิจการและข้าราชการ ปกติจะได้รับการสนับสนุนในการศึกษาอย่างดีจากครอบครัว แต่เนื่องจากมีจำนวนผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวผู้น้อย นักเรียนที่ต้องการศึกษาที่มาจากกลุ่มอาชีพทั้งสองจึงมีน้อยด้วย ผลการทดสอบความต้องการศึกษาระหว่างนักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพต่าง ๆ พบว่านักเรียนเขต 2 ที่มีบิดาเป็นเจ้าของ

กิจการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาเป็นลูกจ้าง เกษตรกร และไม่ประกอบอาชีพ ผู้ที่บิดาเป็นข้าราชการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาเป็นเกษตรกร ซึ่งกลุ่มนี้ตรงกับเขต 4 ผลการศึกษารั้งนี้จึงสรุปได้ว่า ผู้ที่บิดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิมิตร อัสวรทัศน์ (นิมิตร อัสวรทัศน์ 2521 : 65)

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาระหว่างเขต ผลปรากฏว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพต่าง ๆ ในสองเขตนี้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะบิดาซึ่งอยู่ในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เห็นคุณค่าของการศึกษาและให้การส่งเสริมบุตรต่างกัน

1.5 ผลจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับอาชีพมารดา พบว่าจำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาส่วนใหญ่ของทั้งสองเขตมีมารดาเป็นแม่บ้าน ถัดไปคือเกษตรกรและเจ้าของกิจการที่มีมารดาเป็นแม่บ้านนั้นเป็นผลที่บุตรในแง่การเอาใจใส่ดูแล ให้ความสะดวกสบายอบรมตักเตือนให้บุตรประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม เกิดความอบอุ่นทางใจแก่บุตร ทำให้บุตรมีกำลังใจ มีความมุ่งมั่นในการเรียนอย่างสูง เกิดความหวังในการศึกษาต่อระดับสูง ผู้ที่มีมารดาเป็นแม่บ้านจึงต้องการศึกษาเป็นจำนวนมากกว่านักเรียนที่มีมารดาอยู่ในกลุ่มอาชีพอื่น

เพื่อทราบว่าผู้ที่มีมารดามีอาชีพใดมีความต้องการศึกษาสูงกว่ากัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ในเขต 2 ผู้ที่มีมารดาเป็นเจ้าของกิจการต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มีมารดาเป็นเกษตรกรและแม่บ้าน ผู้ที่มีมารดาเป็นข้าราชการและแม่บ้านต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มีมารดาเป็นเกษตรกร จะเห็นว่านักเรียนที่มีความต้องการศึกษาสูงส่วนมากมีมารดาอยู่ในฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงกว่ามารดาของผู้ที่ต้องการศึกษาน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของบรรจง ชูสกุลชาติ ที่ว่า "คนที่เป็ลูกพ่อค้าวานิช และข้าราชการ จะมีโอกาสทางการศึกษามากกว่าคนที่เป็ลูกชาวนาและชาวนาน" (บรรจง ชูสกุลชาติ 2517: 56) ส่วนผลจากการทดสอบในเขต 4 ต่างออกไปจากที่พบในเขต 2 กล่าวคือ ผู้ที่มีมารดาเป็นลูกจ้างต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มีมารดาประกอบอาชีพอื่น ทุกอาชีพ ผลการศึกษานี้

สอดคล้องกับการศึกษาของ ซูเปอร์ ซึ่งได้กล่าวไว้ในการแนะแนวการพัฒนาอาชีพว่า "ความสนใจที่มีต่อการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของครอบครัว โดยนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มที่จะมุ่งหวังในอาชีพที่สูงกว่าบิดามารดา ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีอิสระในการเลือกอาชีพ จะเลือกอาชีพที่ทัดเทียมกับบิดามารดา (Super. 1957 : 362) อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อผู้ตอบแบบสอบถามที่มารดามีอาชีพลูกจ้างของเขต 4 มีค่าสูงกว่าสัดส่วนของนักเรียนที่มีมารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ

ผลการเปรียบเทียบระหว่างเขต พบว่านักเรียนเขต 2 ต้องการศึกษากว่าจากนักเรียนเขต 4 ทั้งนี้จะเป็นเพราะมารดาที่มีอาชีพต่าง ๆ ของนักเรียนทั้งสองเขต มีความเข้าใจความสำคัญและเห็นคุณค่าของการศึกษาต่างกัน ทั้งตัวนักเรียนเองก็มีความตื่นตัวทางการศึกษาต่างกันด้วย

1.6 เกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดาและมารดา จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่ต้องการศึกษาจำนวนมากที่สุดของทั้งสองเขตเป็นผู้ที่บิดามารดาสำเร็จการศึกษา ป. 4 อันดรัมรองลงไปบิดาศึกษา ม.ศ. 3 ส่วนมารดาศึกษาต่ำกว่า ป. 4 การที่นักเรียนส่วนใหญ่ที่บิดามารดาศึกษา ป. 4 นั้นเนื่องจากจำนวนประชากรที่มีการศึกษา ป. 4 มีมากกว่าผู้ใดของการศึกษาระดับอื่น เพราะการศึกษาระดับนั้นเป็นระดับการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งคนไทยทุกคนที่ร่างกายไม่พิการจะต้องได้รับ (วิญญู สาทร 2521: 204) อีกประการหนึ่งน่าจะเป็นเพราะบิดามารดาที่มีความรู้ความเข้าใจพอที่จะแนะแนวทางการศึกษาของบุตรได้ มีการศึกษาของบิดามารดานักเรียนที่น่าสนใจอีกระดับหนึ่ง คือต่ำกว่า ป. 4 ซึ่งมีผู้ต้องการศึกษาจำนวนมากพอสมควร กล่าวคือ เป็นบิดาของผู้ต้องการศึกษาเขต 2 ร้อยละ 16 เขต 4 ร้อยละ 8 และร้อยละ 24 และ 15 เป็นมารดาของนักเรียนเขต 2 และ 4 ตามลำดับ บิดามารดาของนักเรียนกลุ่มนี้ส่วนมากไม่เข้าใจระบบการศึกษา และไม่สามารถชี้แนะแนวทางการศึกษาแก่บุตรได้ เนื่องจากตนเองได้รับการศึกษาน้อยหรือไม่ได้รับการศึกษามาเลย แต่อาจจะมีความเข้าใจว่าการศึกษาเป็นแนวทางในการเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และปรับระดับรายได้ให้สูงขึ้น และไม่

ต้องการให้บุตรหลานหนักเช่นตน จึงพยายามให้การสนับสนุนบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น
จำนวนนักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำกว่า ป. 4 ซึ่งมีมากดังกล่าว

ผลจากการเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษา พบว่าในเขต 2 นักเรียนที่
บิดาศึกษาระดับอนุปริญาต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาศึกษาต่ำกว่า ป. 4, ป. 4,
ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 ด้านการศึกษาของมารดา พบว่านักเรียนที่มารดาศึกษา ป. 4
และ ป. 7 ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มารดาศึกษาต่ำกว่า ป. 4 ในเขต 4 นักเรียนที่
บิดาศึกษาระดับอนุปริญาต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่บิดาศึกษา ป. 4 และผู้ที่มารดาศึกษา
ป. 7 ต้องการศึกษามากกว่าผู้ที่มารดาศึกษาต่ำกว่า ป. 4 และ ป. 4 จากผลการศึกษา
ครั้งนี้ สรุปได้ว่าระดับการศึกษาของบิดามารดามีผลต่อความต้องการศึกษาในระดับอุดม
ศึกษาของบุตร กล่าวคือ นักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาสูง จะมีความต้องการศึกษาใน
ระดับดังกล่าวสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของออสบอร์น ที่ว่า "ผู้ที่บิดามารดาสำเร็จ
การศึกษา ระดับวิทยาลัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และม
ีความทะเยอทะยาน ความคาดหวังสูงกว่าผู้ที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำ" (Osborn.
1971 : 165) เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาระหว่างเขต ปรากฏว่านักเรียนที่
บิดามารดามีการศึกษาระดับต่าง ๆ ของเขต 2 และ 4 ต้องการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะการศึกษาของบิดามารดาของนักเรียนใน เขตทั้งสองส่งผลต่อความต้องการ
ศึกษาของบุตรต่างกัน

1.7 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายได้บิดาและมารดา พบว่าส่วนใหญ่ของ
นักเรียนที่ต้องการศึกษาของทั้งสองเขตเป็นผู้ที่บิดามารดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท
ต่อเดือน ยกเว้นรายได้ของบิดานักเรียนเขต 4 ซึ่งเป็น 1,001 - 2,000 บาท จึงพอ
สรุปได้ว่านักเรียนเขต 2 และ 4 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่บิดา
มารดามีรายได้ระหว่าง 500 - 2,000 บาท ซึ่งรายได้ระดับนี้เป็นรายได้ของประชากร
ส่วนใหญ่ของภาคใต้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2519 : 42) นักเรียนที่เป็นบุตรผู้มีรายได้ระดับดังกล่าวจึงมีจำนวนมากกว่านักเรียนที่
เป็นบุตรของผู้มีรายได้ระดับอื่น

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาระหว่างนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ระดับต่าง ๆ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสรุปได้ว่า ระดับรายได้ของบิดามารดามีผลต่อความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของบุตรอย่างมาก กล่าวคือนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ระดับสูงจะมีความต้องการศึกษาในระดับดังกล่าวสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบูดอน ที่ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งที่กำหนดโอกาสการศึกษาของเด็ก กล่าวคือเด็กที่เกิดมาในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีกว่าจะต้องเสียเปรียบเด็กในสภาพเศรษฐกิจและสังคมสูง (Boudon. 1974 : 24)

ผลการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาระหว่างเขต ปรากฏว่าเมื่อพิจารณาตามรายได้บิดา ไม่พบความแตกต่างของความต้องการศึกษาของนักเรียนเขต 2 และ 4 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า นักเรียนเขต 2 และ 4 ที่บิดามีรายได้ไม่ว่าระดับใดต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่ต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาตามรายได้มารดา กลับพบว่านักเรียนเขต 2 ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่างจากนักเรียนเขต 4 ทั้งนี้จะเป็นผลมาจากการกระจายสถาบันอุดมศึกษาไปสู่ชนบท ทำให้ผู้เป็นบิดาของนักเรียนทั้งสองเขต ทั้งที่มีรายได้ระดับสูงและต่ำ ต่างก็ปรารถนาจะให้บุตรของตนได้เข้าศึกษาในสถาบันเหล่านั้น โดยหวังว่าตนจะสามารถสนับสนุนด้านการเงินแก่บุตรไปจนตลอดรอดฝั่งได้ และบิดาของนักเรียนเหล่านั้นได้เล็งเห็นว่าการศึกษจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชีวิตอนาคตของบุตรในทางที่ดีขึ้น นักเรียนของทั้งสองเขตจึงได้รับการสนับสนุนจากบิดาเท่าเทียมกัน แต่ฝ่ายมารดานั้นคงจะเห็นว่ารายได้ของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญมากในการศึกษาระดับสูง และอาจจะเข้าใจคุณค่าของการศึกษาต่างกัน จึงให้การสนับสนุนทางการศึกษาแก่บุตรต่างกัน

1.8 เกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ด้านสาขาวิชา พบว่านักเรียนเขต 2 และ 4 ต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษาต่างกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะการมีสถาบันอุดมศึกษาตั้งอยู่ในต่างจังหวัดมากขึ้น ซึ่งทำให้นักเรียนทั้งที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงและต่ำเกิดความต้องการที่จะศึกษาในระดับดังกล่าว ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีจะมีเงินเข้ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ ส่วนผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะต่ำกว่าส่วนมากจะเข้าศึกษาในวิทยาลัย เพราะการศึกษาในวิทยาลัยเสียค่าใช้จ่ายไม่มากนัก แต่มี

ข้อจำกัดในเรื่องสาขาวิชา เนื่องจากวิทยาลัยเหล่านั้นส่วนมากเป็นสถาบันเฉพาะสาขา และยังมีอายุน้อย ยังไม่มีความพร้อมในการเปิดมากสาขา การเลือกสาขาวิชาของนักเรียนจึงถูกจำกัดโดยปริยาย นอกจากนั้นเป็นความแตกต่างของความคาดหวังเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคต และความปรารถนาของบิดามารดา

ตอนที่ 2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.1 ผลจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับเพศ พบว่า ทั้งสองเขตมีจำนวนนักศึกษาหญิงมากกว่าชาย ซึ่งอาจสรุปได้ว่าหญิงได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของเขต 2 และ 4 เท่าเทียมกับชาย สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 14) การที่หญิงได้โอกาสศึกษาระดับสูงมากขึ้นเช่นนี้ แสดงว่าหญิงมีความตื่นตัวหาทางการศึกษามากขึ้นจนเท่าเทียมกับชาย และอีกประการหนึ่งน่าจะเป็นเพราะผลสะท้อนจากการขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปสู่ชนบท ซึ่งผลในเรื่องนี้มีข้อสรุปโดยยูเนสโกว่าในฟิลิปปินส์หญิงได้โอกาสศึกษามากกว่าชาย และมีอัตราเพิ่มเร็วกว่าชายด้วย ในพม่า มาเลเซีย สิงคโปร์ และศรีลังกา ต่างก็มีจำนวนนักศึกษาหญิงเพิ่มขึ้น คือในพม่า เพิ่มเป็นร้อยละ 37 มาเลเซียเพิ่มเป็นร้อยละ 33 สิงคโปร์เพิ่มเป็นร้อยละ 30 และศรีลังกาเพิ่มเป็นร้อยละ 42 ซึ่งเท่ากับประเทศไทย (UNESCO. 1972 : 9) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขต ปรากฏว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีสถาบันอุดมศึกษากระจายไปเหมือน ๆ กันในเขตทั้งสอง และนักศึกษาที่ตระหนักถึงประโยชน์จากการศึกษาพอ ๆ กัน

2.2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับศาสนา พบว่าเหมือนกันทั้งสองเขต คือนักศึกษานับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุด และรองลงไปคืออิสลาม เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลามในเขตทั้งสอง พบว่าไม่สอดคล้องกัน คือเขต 2 มีประชากรไทยมุสลิมร้อยละ 72 และเขต 4 มีร้อยละ 19 (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 54 และ 307) แต่มีนักศึกษาไทยมุสลิมเขต 2 ร้อยละ 17 และเขต 4 ร้อยละ 9 จึงกล่าวได้ว่า

นักศึกษาไทยมุสลิมขาดความเสถียรภาพของโอกาสการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนไทยมุสลิมส่วนมากยังไม่เห็นคุณค่าของการศึกษามีค่านิยมทางศาสนาและภาษาถิ่นสูงชะลายน (ภาคศึกษา 2 2521 : 23) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขต พบว่าโดยส่วนรวมนักศึกษาทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมของเขต 2 ได้โอกาสศึกษาต่างจากนักศึกษาเขต 4 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะจำนวนประชากรในแต่ละศาสนาของแต่ละเขตต่างกัน และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่างกัน

2.3 เกี่ยวกับประเภทหลักสูตร นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จ ม.ศ. 5 อื่น ๆ ได้แก่ ม.ศ. 6 และ ป.กศ. ซึ่งมีอย่างละไม่มาก ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนผู้สำเร็จ ม.ศ. 5 มีมากกว่าผู้สำเร็จหลักสูตรอื่น ๆ และไม่สามารถออกไปประกอบอาชีพได้หากไม่ศึกษาต่อจนสำเร็จอุดมศึกษา เพราะหลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรที่สอนด้านวิชาการ ไม่ได้เน้นวิชาชีพและหากจะใช้ความรู้ ม.ศ. 5 เข้าประกอบอาชีพในตลาดแรงงาน จะได้รับค่าตอบแทนต่ำมากเมื่อเทียบกับปริญญตรีซึ่งใช้ระยะเวลาเรียนห่างกันเพียง 4 - 5 ปี แต่ค่าตอบแทนห่างกันมากขึ้นกว่า ส่วนผู้สำเร็จ ม.ศ. 6 และ ป.กศ. นั้น ยังพอมีตลาดแรงงานอยู่บ้าง จึงทำให้ผู้ศึกษาค้นนี้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาไม่มาก ผลการวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาระหว่างเขต พบว่านักศึกษาที่มาจากหลักสูตร ม.ศ. 5, ม.ศ. 6 และ ป.กศ. ของเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่จะรับผู้สำเร็จหลักสูตรใด เช่นวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม จะรับเฉพาะผู้ที่สำเร็จหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะสายที่ตรงกัน ผู้สำเร็จ ม.ศ. 5 และ ป.กศ. จะเข้าศึกษาไม่ได้ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา จะรับผู้สำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกหลักสูตร แต่โดยที่การสอบคัดเลือกเป็นวิชาสามัญ ผู้สำเร็จ ม.ศ. 5 จึงได้เปรียบกว่า เพราะได้ศึกษาวิชาสามัญมากกว่าอีกสองหลักสูตร นอกจากนั้นก็เป็นความต่างกันในการวางแผนการชีวิตและอาชีพในอนาคต และสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจของครอบครัว

2.4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับอาชีพบิดา พบว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 จำนวนมากที่สุดมีบิดาเป็นเกษตรกร รองลงไปคือเจ้าของกิจการและข้าราชการ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เกี่ยวกับแรงงานและสรุปว่าผู้มีอาชีพเกษตรกรมีจำนวนมากที่สุดในภาคใต้ คือมีประมาณร้อยละ 76 ของประชากรทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ม.ป.ป. : 34) แต่ไม่สอดคล้องกับรายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2519 - 2520 ที่ว่านักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวพ่อค้าเจ้าของกิจการและข้าราชการ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2520 : 6) ทั้งนี้เนื่องจากการสอบคัดเลือกของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่อยู่ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่บุตรผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีเป็นส่วนใหญ่เข้าศึกษา อันได้แก่บุตรของพ่อค้า เจ้าของกิจการและข้าราชการ แต่สถาบันอุดมศึกษาในเขต 2 และ 4 เป็นสถาบันระดับวิทยาลัย ยกเว้นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้เข้าศึกษาในวิทยาลัยเหล่านี้เสียค่าใช้จ่ายไม่มากนัก และหลักสูตรที่เปิดสอนก็แบ่งเป็นช่วงสั้น ๆ ช่วงละ 2-3 ปี ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะไม่ค้ำนักและมีรายได้ค่อนข้างต่ำ (500-2,000 บาท) ก็สามารถเข้าศึกษาได้ บุตรเกษตรกรจึงได้โอกาสศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขต 2 และ 4 มากกว่าผู้มาจากครอบครัวอาชีพอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบผู้ได้โอกาสศึกษาระหว่างเขต พบว่านักศึกษาที่บิดามีอาชีพต่าง ๆ ในเขต 2 ได้โอกาสศึกษาต่างจากนักศึกษาเขต 4 ทั้งนี้จะเป็นเพราะนักศึกษาเหล่านั้นเข้าใจคุณค่าของการศึกษาและได้รับการสนับสนุนจากบิดาต่างกัน

2.5 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับอาชีพมารดา สรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนมากของทั้งสองเขตมีมารดาเป็นแม่บ้าน รองลงไปคือเกษตรกร เจ้าของกิจการและข้าราชการ จะเห็นว่ามารดาของนักศึกษาส่วนมากมีอาชีพต่างจากอาชีพของบิดานักศึกษาส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่เกษตรกร ทั้งนี้จะเป็นเพราะประชาชนภาคใต้ยังยึดถือประเพณีไทยเดิมที่ว่าสามีเป็นหัวหน้าครอบครัวมีหน้าที่ทำงานประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัว ฝ่ายภรรยาทำหน้าที่ดูแลและทำงานบ้าน ประกอบอาหารและเลี้ยงดูอบรมลูก แม้ว่าในระยะหลังนี้สตรีทำงานนอกบ้านมากขึ้น แต่ก็นับว่ายังน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ที่ เป็นแม่บ้าน เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาส

ศึกษาระหว่างเขต 2 กับ 4 พบว่านักศึกษาเขต 2 ที่มารดาประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้โอกาสศึกษาต่างจากนักศึกษาเขต 4 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาดังกล่าวนั้นมีความมุ่งหวังทางการศึกษา การได้รับความสนับสนุนจากมารดา และมีสิ่งแวดล้อมต่างกัน

2.6 เกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดาและมารดา ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า บิดามารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ของทั้งเขต 2 และ 4 มีการศึกษา ป. 4 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2521 : 8) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศด้วย เพราะการศึกษาระดับ ป. 4 เป็นการศึกษาภาคบังคับ และผู้มีการศึกษาระดับดังกล่าวพอจะมีความรู้ที่จะชี้แนะแนวทางการศึกษาแก่บุตรได้ บุตรผู้มีการศึกษาระดับนี้จึงได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามากกว่าบุตรผู้มีการศึกษาระดับอื่น ผลการเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระหว่างเขต ปรากฏว่านักศึกษาเขต 2 ที่บิดามารดา มีการศึกษาระดับต่าง ๆ ได้โอกาสศึกษาต่างจากนักศึกษาเขต 4 ทั้งนี้จะเป็นผลมาจากการศึกษาของบิดามารดา ความเข้าใจคุณค่าของการศึกษา และความคาดหวังของบิดามารดาต่อการศึกษาของบุตรต่างกัน

2.7 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายได้บิดาและมารดา สรุปได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ของทั้งเขต 2 และ 4 เป็นผู้ที่มีบิดามารดามีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 500 - 2,000 บาท ซึ่งต่ำกว่าที่นิมิตร อัสวรัตน์ พบจากการวิจัยของเขาเรื่องโอกาสเข้าศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนภาคใต้ที่ว่า นักเรียนที่ได้เข้าศึกษาชั้น ม.ศ. 4 ในภาคใต้จำนวนมากที่สุดมาจากครอบครัวที่มีรายได้ 1,000 - 2,000 บาท (นิมิตร อัสวรัตน์ 2521 : 40) นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเจ็งส์ ที่ว่า นักศึกษาที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้ต่ำจะได้ศึกษาในวิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี มากกว่าผู้ที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้สูง ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ระดับกลางจะศึกษาในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนผู้ที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ระดับสูงจะศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่าผู้ที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้ต่ำ (Jenks. 1971 : 90) จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปได้ว่า ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำก็สามารถ

ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคได้ เพราะค่าใช้จ่ายในการศึกษาในส่วนภูมิภาคไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการศึกษาในระดับเดียวกันในกรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาของผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ระดับต่าง ๆ ของเขต 2 และ 4 พอสรุปได้ว่านักศึกษาเขต 2 และ 4 ได้โอกาสศึกษาไม่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากขีดความสามารถของนักศึกษาทั้งสองเขต ไม่ว่าจะมียาได้ระดับใด มีความเข้าใจคุณค่าของการศึกษา และให้การสนับสนุนการศึกษาของบุตรพอ ๆ กัน

2.8 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสาขาวิชา เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระหว่างเขต สรุปได้ว่านักศึกษาเขต 2 ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาต่างจากนักศึกษาเขต 4 ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตทั้งสอง ส่วนใหญ่เป็นสถาบันเฉพาะสาขา เช่นวิทยาลัยครู วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยพลศึกษา วิชาที่สถาบันเหล่านี้แต่ละแห่งเปิดสอนมีเพียงสาขาเดียว วิทยาลัยวิชาชีพเปิดสอนสามสาขาวิชา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เปิดสอนเพียงสองสาขาวิชา นักศึกษาในเขตทั้งสองโดยเฉพาะผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ด้อยกว่า ต้องถูกจำกัดโอกาสการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ อย่างจำใจ สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเขต 2 แต่ไม่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเขต 4 คือมนุษยศาสตร์ ส่วนสาขาเกษตรและวิทยาศาสตร์ เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเขต 4 แต่ไม่เปิดในเขต 2 สาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาทั้งสองเขตเปิดสอน แต่นักศึกษาได้โอกาสศึกษาต่างกันมากได้แก่สาขาสังคมศาสตร์ โดยเขต 2 มีนักศึกษาเพียงร้อยละ 18 ขณะที่นักศึกษาเขต 4 มีถึงร้อยละ 82

ตอนที่ 3 การได้โอกาสศึกษาและความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

3.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาและนักเรียนเขต 2 พบว่านักศึกษาและนักเรียนเขต 2 แตกต่างกันในด้าน เพศ ศาสนา ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา แต่ไม่แตกต่างกันในด้าน รายได้บิดาและรายได้มารดา ในเขต 4 แตกต่างกันในด้าน ประเภทหลักสูตร อาชีพบิดา อาชีพมารดาและระดับการศึกษาของมารดา ส่วนด้าน ศาสนา ระดับการศึกษาของบิดา รายได้บิดา และรายได้มารดานั้นไม่ต่างกัน

สถานภาพดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการได้โอกาสศึกษาและความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียน ในจำนวนทั้งหมดนั้น สถานภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมจะส่งผลต่อการได้โอกาสศึกษามากกว่าด้านอื่น ๆ (Girad, Bastide and Pourcher. อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 10) และคงจะมีผลต่อความต้องการศึกษาค้นคว้า นอกจากนั้นจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าศาสนาและระดับการศึกษาของบิดาก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาค้นคว้า จึงสรุปผลการเปรียบเทียบของแต่ละเขตได้ว่า เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาเขต 2 ต่างจากความต้องการศึกษาของนักเรียนเขตเดียวกัน ส่วนในเขต 4 การได้โอกาสศึกษาและความต้องการศึกษาของนักศึกษาและนักเรียนไม่ต่างกัน

3.2 จากผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสาขาวิชา พบว่านักศึกษาได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ต่างจากที่นักเรียนต้องการศึกษาทั้งสองเขต ทั้งนี้เพราะขึ้นอยู่กับความจำกัดในการเปิดสาขาวิชาของสถาบันอุดมศึกษาในเขตทั้งสอง นักเรียนต้องการศึกษาทุกสาขาวิชา แต่สถาบันอุดมศึกษาในเขตทั้งสองเปิดสอนได้ไม่ครบ โดยเขต 2 ไม่สามารถเปิดสอนสาขาแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นิติศาสตร์ และวิจิตรศิลป์ เขต 4 ไม่เปิดสอนสาขาแพทยศาสตร์ นิติศาสตร์ วิจิตรศิลป์ และมนุษยศาสตร์ สาขาที่เปิดสอนและมีผู้ได้โอกาสศึกษาน้อย แต่มีผู้ต้องการศึกษามากในเขต 2 ได้แก่ สังคมศาสตร์ โดยมีผู้ได้โอกาสร้อยละ 18 แต่มีผู้ต้องการร้อยละ 82 สาขาที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนและมีผู้ได้โอกาสศึกษามาก แต่มีผู้ต้องการศึกษาน้อยทั้งในเขต 2 และ 4 ได้แก่ ศึกษาศาสตร์ โดยเขต 2 มีผู้ต้องการศึกษาเพียงร้อยละ 2 แต่มีผู้ได้โอกาสศึกษา 98 เขต 4 มีผู้ต้องการศึกษาร้อยละ 4 แต่มีผู้ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 96

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในระดับอุดมศึกษา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาทั้งของนักเรียนและนักศึกษา ทั้งในเขต 2 และเขต 4 สรุปได้ตรงกันว่าโอกาสทางงานทำเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ส่วนอันดับรองลงไปคือบิดามารดา และความยากง่ายในการเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาน้อยที่สุดได้แก่ครูอาจารย์และเพื่อนฝูง ซึ่ง

แสดงว่าทั้งนักเรียนและนักศึกษาคำนึงถึงการประกอบอาชีพในอนาคตมากที่สุด โดยพิจารณา
 คำแนะนำและความคิดเห็นของบิดามารดาประกอบ ส่วนความถนัดและความสามารถนั้นทั้ง
 นักเรียนและนักศึกษาคำนึงถึงเป็นอันดับหลัง ทั้งนี้จะเป็นเพราะอิทธิพลของการว่าง
 งานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นในปัจจุบัน จึงทำให้
 ทั้งนักเรียนและนักศึกษาคำนึงถึงความถนัดและความสามารถของตนในการศึกษาระดับนี้
 มากนัก ดังที่ปรากฏว่าครูอาจารย์มีบทบาทน้อยที่สุด นักเรียนและนักศึกษาไม่เชื่อคำแนะนำ
 ของครูอาจารย์ เพราะครูอาจารย์จะแนะนำโดยยึดความถนัดและความสามารถของแต่ละ
 บุคคลเป็นสำคัญ โดยคิดว่าถ้าศึกษาตามความถนัดและความสามารถดังที่ครูอาจารย์แนะนำ
 แล้ว จะมีโอกาสหางานค่อนข้างมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงงาน

1.1 สถาบันอุดมศึกษาในเขต 2 และ 4 ควรพิจารณาเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น โดยเน้นสาขาวิชาที่สังคมยังมีความต้องการ เช่น แพทย์ พยาบาล นักวิทยาศาสตร์ พนักงานเกษตร พนักงานประมง พนักงานสัตวบาล วิศวกร และช่างต่าง ๆ เพราะในปัจจุบันบุคลากรเหล่านี้มีจำนวนน้อยและยังเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ อีกมาก และผลจากการวิจัยพบว่าสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จะผลิตบุคลากรดังกล่าวเป็นที่ต้องการของนักเรียนจำนวนมาก แต่สถาบันอุดมศึกษาในเขตทั้งสองไม่เปิดสอนหรือเปิดสอนในบางสาขาวิชาแต่นักศึกษาได้น้อย ในขณะที่เดียวกันก็ควรพิจารณาลดการผลิตในบางสาขาวิชาที่มีกำลังคนเกินความต้องการลง เช่น ศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งพบว่าในปัจจุบัน ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาเหล่านี้ว่างงานเป็นจำนวนมาก

1.2 สถาบันอุดมศึกษาควรเปิดสอนสาขาวิชาที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างงานใหม่ให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพในลักษณะที่เป็นเจ้าของกิจการได้ ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการพัฒนากำลังคนแล้ว ยังจะช่วยลดปัญหาการว่างงานของคนในชาติลงทางหนึ่งด้วย เพราะผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ได้ออกมาศึกษาบางสาขา เช่น สังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มีจำนวนมาก หากว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่ปรับปรุงการจัดการศึกษาแล้ว แม้แต่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงก็จะต้องว่างงานเพิ่มขึ้น

1.3 ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาควรปรับปรุงวิธีสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยนอกเหนือจากการทดสอบเพื่อวัดพื้นฐานความรู้แล้ว ควรจะมีการทดสอบความถนัดและวัดบุคลิกภาพ เช่น ทดสอบการปรับตัวด้วย เพราะผลจากการวิจัยพบว่าผู้ที่ได้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนเหล่านั้นมีสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษาหาความรู้ที่ดีกว่า ทำให้ได้เปรียบเด็กยากจนในหลาย ๆ ด้าน การสอบคัดเลือกที่วัดเฉพาะความรู้ด้านวิชาการ

เพียงคำนี้เดียวจึงเท่ากับเป็นการช่วยให้เด็กที่ได้เปรียบอยู่แล้วได้เปรียบยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็เป็นการตัดโอกาสการฝึกหัดของเด็กที่อยู่ในฐานะเสียเปรียบให้น้อยลงไปอีก การทดสอบวัดความถนัดและบุคลิกภาพจะเป็นการลบล้างความหวาดระแวงความได้เปรียบและเสียเปรียบให้แคบเข้า อันจะเป็นผลให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ทั้งเป็นแนวทางที่จะช่วยชี้นำให้ผู้เรียนปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานะของคนด้วย

1.4 โรงเรียนมัธยมศึกษากวรวเน้นการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัดและพัฒนาความสามารถที่แท้จริงของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในงานวิชาชีพ ควรเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจังให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถพอที่จะนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้จริง

1.5 โรงเรียนมัธยมศึกษาควรปรับปรุงการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้เป็นที่พึงของนักเรียนได้อย่างแท้จริง เพราะจากผลการวิจัย พบว่าครูอาจารย์มีบทบาทในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนน้อยที่สุด แต่บิดามารดากลับมีบทบาทสูงมาก ฝ่ายแนะแนวจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของบิดามารดาของนักเรียนด้วย โดยการสร้างความเข้าใจให้แก่ทั้งตัวนักเรียนเองและบิดามารดาของเขาเกี่ยวกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อทั้งการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียน

1.6 เขตศึกษา 2 ควรส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาแก่ชาวไทยมุสลิมให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นรัฐควรจัดทุนการศึกษาในระดับสูงให้นักเรียนไทยมุสลิมที่ยากจนเพิ่มขึ้นด้วย เพราะจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เด็กไทยมุสลิมในเขต 2 มีความต้องการศึกษาและได้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาน้อย และมีความยากจน

2. ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรหาการวิจัยการได้โอกาสศึกษาเฉพาะสถาบัน ได้แก่วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยพลศึกษา และวิทยาลัยครู

2.2 ควรทำการวิจัยบทบาทของการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า
ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดบริการแนะแนวศึกษาต่อและแนะแนวอาชีพหรือไม่ มากน้อย
เพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ขวัญใจ เลอจันทร์ การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรในชนบท วิทยานิพนธ์
ร.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 74 หน้า อักส่าเนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการวิจัยเรื่องโอกาสการเข้า
ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เอราวันการพิมพ์ ม.ป.ป., 188 หน้า
- _____. สรุปรายงานการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ม.ป.ป., 25 หน้า
อักส่าเนา
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน สถิติเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศไทย 2519 โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2520, 70 หน้า
- จันทนา นนทิกกร การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง จำแนกตามประเภทโรงเรียน วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 152 หน้า อักส่าเนา
- จุฬารักษ์ วรสมันต์ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพ
ของนักเรียน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 80 หน้า
อักส่าเนา
- จุฬพล หนิมพานิช แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 5
วิทยานิพนธ์ ร.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 178 หน้า อักส่าเนา
- ชนะ อิมออง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
พิบูลโลกพิทยาคม พ.ศ. 2519 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2519, 43 หน้า พิมพ์คัด
- ณัฏฐิรา เกษสาคร ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
พิบูลยการสามเสน กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2519, 44 หน้า พิมพ์คัด

- ชัชชัย ชัยจิรนาถกุล การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ปีการศึกษา 2512 ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 180 หน้า อัดสำเนา
- นาฏเจดีย์ว สุมาวงศ์ เอกสารการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฉบับที่ 5 โรงเรียนจะสนองความต้องการของวัยรุ่นได้อย่างไร กองการเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2510, 86 หน้า
- นิโคลัส เบเนนคท์ "ข้าวปลูกไม่ขึ้นบนกระดานดำฉันใด ประกาศนียบัตรก็กินไม่ได้ฉันนั้น" สมทรง บัวสาย แปล ศูนย์ศึกษา 21(4) : 4 - 22, พฤษภาคม - กรกฎาคม 2518
- นิมิตร อัครรัตน์ โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัวและผลการเรียนของนักเรียนในภาคใต้ ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 83 หน้า อัดสำเนา
- บรรจง ชูสกุลชาติ ปฏิรูปอุดมการณ์การศึกษา วัฒนาพานิช 2517, 211 หน้า
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว ลักษณะสังคมไทยและหลักการพัฒนาชุมชน ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์ เกื้อกูล 2506, 429 หน้า
- ไพฑูรย์ สร้อยสุวรรณ การศึกษาศาเหตุการเคลื่อนย้ายของนักเรียนจากต่างจังหวัดที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับ ม.ศ. 4 สายสามัญ ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2512 ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 64 หน้า อัดสำเนา
- ภาคศึกษา 2 จังหวัดยะลา สาเหตุที่ชาวไทยมุสลิมนิยมส่งบุตรเข้าเรียนในปอเนาะมากกว่าโรงเรียนสามัญ 2512, 35 หน้า อัดสำเนา
- บุญโณ สารพร หลักการการศึกษา สุภา 2521, 394 หน้า

- มหาวิทยาลัย, ทบวง แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด 2520, 242 หน้า
- รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2519 - 2520 บุรพาส์การพิมพ์ 2520, 141 หน้า
- รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2517 - 2518 หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 65 หน้า
- รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์ "การปฏิรูปอุดมศึกษา : ปัญหาความเสมอภาค" ศูนย์ศึกษา 21(4) : 42 - 43, พฤษภาคม - กรกฎาคม 2518
- ล้วน สายยศ และอังคณา คันทิรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2515, 276 หน้า
- วรวิทย์ วสันตกร การศึกษาของไทย โรงพิมพ์มิตรสยาม 2516, 393 หน้า
- วารุณี อัสธีรวัฒน์ ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 135 หน้า อักสำเนา
- วิจิตร เรืองสวัสดิ์ เหตุผลในการเลือกและไม่เลือกเรียนครูของนักเรียน ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2512 ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 145 หน้า อักสำเนา
- วิชาการ, กรม กองวิจัยการศึกษา รายงานผลการสำรวจภาวะการศึกษาในจังหวัดของภาคศึกษา 2 2503, 39 หน้า อักสำเนา
- วิทยา รัตนวิจิตร สถานภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนต่างจังหวัดที่เรียนอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 105 หน้า อักสำเนา
- วิทยาลัยครูสงขลา คู่มือการสมัครเข้าศึกษาวิทยาลัยครูสงขลา ปีการศึกษา 2521 ม.ป.ป., ไม่มีเลขหน้า อักสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง แผนพัฒนาระยะที่ 4 (2520 - 2524) โรงพิมพ์การศาสนา
ม.ป.ป., 117 หน้า

_____. รายงานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2519 โรงพิมพ์
การศาสนา ม.ป.ป., 189 หน้า

_____. สำนักงานคณะกรรมการวางแผนการศึกษา รายงานการวิจัยสอบคัดเลือก
เข้าศึกษาในชั้นอุดมศึกษา พ.ศ. 2505 - 2509 ม.ป.ท. 2510, 300 หน้า

_____. กรมการศาสนา สังคม²¹ รายงานการศาสนาและวัฒนธรรม ประจำปี
2521 โรงพิมพ์การศาสนา 2522, 335 หน้า

สงฆานครินทร์, มหาวิทยาลัย ข้อมูลนักศึกษาใหม่ 2521 2521, 97 หน้า
อัครสำเนา

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานผลสำรวจแรงงานที่ว่างอาณัติจักร (รอบที่ 2)
ก.ค. - ก.ย. 2519 ม.ป.ท. ม.ป.ป., 208 หน้า

สมพงษ์ มั่นระวัง การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512 ปรินิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 161 หน้า อัครสำเนา

สมุทร นุชนาถ คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2513 ปรินิพนธ์ กศ.ม.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 144 หน้า อัครสำเนา

สัมพันธ์ พันธุ์พฤษ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษา
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยภูมิภาค : การเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่น
และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519,
124 หน้า อัครสำเนา

สามัญศึกษา, กรม รายงานการสัมมนาปัญหานักเรียนประถมศึกษาซ้ำชั้น โรงพิมพ์คุรุสภา
2509, 243 หน้า

สามารถ คงศักดิ์ ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัด
สิงห์บุรี ปีการศึกษา 2517 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517,
70 หน้า พิมพ์ดีด

ลีปนันท เกตุทัต ประธานกรรมการ การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม วัฒนาพานิช
2518, 294 หน้า

สุชาติ อุกกฤษ ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา พ.ศ. 2519 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2519, 36 หน้า พิมพ์ดีด

โสภณัท พูลเพชรพันธุ์ คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน
จังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2513 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 133 หน้า อักษรสำเนา

อภิรัช พันธเสน การศึกษา ปฏิรูปหรือปฏิวัติ ดวงกมล 2518, 522 หน้า

อุดม เกิดพิบูลย์ "ผลการเรียนของนิสิตที่มาจากครอบครัวในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และ
ผลทางสังคมบางประการ จากกรณีตัวอย่างในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์"

ศูนย์ศึกษา 19(4) : 76 - 84, เมษายน - มิถุนายน 2516

อุดม วโรตม์ลิขิตศักดิ์ "ความเห็นชาวบ้าน" สยามรัฐ 21 มกราคม 2521
หน้า 5, 8

Astin, A.W. "Personal and Environmental Factors Associated with
College Dropout among High Aptitude Students" in Journal of
Educational Psychology. 55 : 219 - 227, 1964.

Boudon, Raymond. "Microsociological Theories on Inequality of
Educational Opportunity Generation" in Education, Opportunity
and Social Inequality. p.22 - 24. New York, Wiley - Interscience
publication, 1974.

Chowdhury, P. Report of an Investigation into the Problem of
Wastage and Stagnation in Primary School in the District of
24 Parganas. Culcutta Directorate of Education, Government
of West Bengal, 1965. p.5.

- Coleman, James. "The Concept of Equality Opportunity" in Harvard Educational Review. 38(1) : 7 - 22, 1968.
- Dobbins, Loy Henderson. "Educational and Occupational Aspirations and Expectations of High School Senior Boys in Five Louisiana Parishes" in Dissertation Abstracts International. 29(9) : 2958 - A, March, 1969.
- Eaddy, Vanik Silas. "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in Louisiana" in Dissertation Abstracts International. 29(9) : 2958 - 2959 - A, March, 1969.
- Grawford, Douglas Gordon, "Family Interaction, Achievement Values and Motivation as Related to School Dropout" in Dissertation Abstracts International. 31(5) : 2173 - A, November, 1970.
- Hall, Lincoln H. "Selective Variables in the Academic Achievement of Junior College Students from Different Socioeconomic Background" in The Journal of Educational Research. 63(2) : 60 - 62, October, 1969.
- Jencks, Christopher. "Social Stratification and Higher Education" in Financing Higher Education. p. 71 - 90, The American College Testing Program, 1971.
- Krauss, Irving. "Sources of Educational Aspiration Among Working - Class Youth" in American Sociological Review. 29 : 868, December, 1964.
- Morrison, Max Elroy. "An Analysis of Selected Characteristics of 1967 Iowa High School Senior and their Identical Choice of Institution Offering Post High School Education" in Dissertation Abstracts International. 24(11) : 4549 - A, May, 1964.
- Osborn, M.L. "Impact of Differing Parental Educational Level on the Educational Achievement, Attitude, Aspiration and Expectation of the Child" in Journal of Education Research. 65 : 163 - 167, December, 1971.
- Supper, Donald E. The Psychology of Career : An Introduction to Vocational Development. New York, Harper, 1957. p. 362
- UNESCO. Asia, Arab States, Africa Educational Progress. : Paris, 1961. p. 5
- _____. Higher Education in Asia. The UNESCO Regional Office for Education in Asia, Bangkok. 1972. p. 137.

Werts, Charles E. "A Comparison of Male VS Female College Attendance Probabilities" in Sociology of Education. p. 41. 1968.

Wolfe, Dael. "Educational Opportunity, Measured Intelligence, and Social Background" in Education, Economic and Society. p. 217 - 234. 5th. ed. New York, The Free Press of Glencoe, Inc., 1969.

Wolford, Melvin Earl. "An Analysis of Selected Educational Philosophies as Pertinent to Dropout Problem" in Dissertation Abstracts International. 25(10) : 2561 - 2562 - A, April, 1965.

ภาคผนวก

ที่ ดธ 1103/ 8554

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษ แห่งชาติ

16 กุมภาพันธ์ 2521

เรื่อง ขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยจำนวน ชุด
2. แบบสำรวจเบื้องต้น 1 ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดจ-
ดเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่อง ความต้องการ การรับเข้าและภาวะได้โอกาส
ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาปีแรกของระดับอุดมศึกษา
อันได้แก่ บ.กศ. สูงปีที่ 1 สำหรับวิทยาลัยครูและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ปี วศ. ปีที่ 1 สำหรับวิทยาลัย
เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยพัฒนศึกษา วิทยาลัยช่างกลและวิทยาลัย
เกษตรกรรม พยาบาลปีที่ 1 สำหรับวิทยาลัยพยาบาล นาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ 1 สำหรับวิทยาลัย
นาฏศิลป์ ช่างศิลป์ชั้นสูงปีที่ 1 สำหรับวิทยาลัยช่างศิลป์ และปีที่ 1 ของระดับปริญญาตรี (4 ปี)
และ ปี วศ.ปีที่ 1 สำหรับวิทยาลัยเทคนิค เป็นต้น

สำนักงานฯ จึงขอความร่วมมือของท่านได้โปรดให้ นักศึกษาปีแรกทั้งหมดในระดับ
อุดมศึกษาในวิทยาลัยของทบวงกรมกรอกแบบสอบถามที่แนบมา และใน วันที่ 23 กรกฎาคม
2521 สำนักงานฯ จะจัดส่ง ใ้เจ้าหน้าที่มารับแบบสอบถามที่ได้รับการกรอกเรียบร้อยแล้ว และ
เก็บยังโครงการความร่วมมือกับทบวงกรมกรอกแบบสำรวจเบื้องต้นที่แนบมาพร้อมกันนี้ด้วย พร้อม
จัดส่งกลับคืนไปที่ ภา.วิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ถนนสุขุมวิท
กรุงเทพฯ 3 ภายในวันที่ 16 กรกฎาคม 2521 สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความร่วมมือให้ความร่วมมืออย่างดีจากท่านและขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

๒๐๐๐ ๑๒/๒๕๖๕

(นายพจน์ ฐ. เศรษฐกิจ)

รองเลขาธิการ ภา.วิจัย การศึกษา การแนะ

แนะ ภา.วิจัย การศึกษา การศึกษาแห่งชาติ

ภา.วิจัย การศึกษา

๒๐ ๒๕๑๑๑๘

แบบสอบถาม
สำหรับผู้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัย

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

ข้อคำถามในแบบสอบถามมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 มีคำตอบให้ท่านเลือก เมื่อท่านเลือกข้อใด ขอให้ใช้ตัวเลขหน้าข้อนั้นกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยมขวามือ ตัวเลขที่อยู่หลังช่องสี่เหลี่ยมเฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ตัวอย่าง : เพศ 1) ชาย 2) หญิง ☐ 6

ถ้าท่านเป็นเพศชาย ใช้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ ☒ 6

ตัวอย่าง : อายุ (คิดเป็นปี) 7 - 8

ประเภทที่ 2 เติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ได้แก่ ข้อ 4 ข้อ 6 และข้อ 10

ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยเรื่องผู้เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยนี้จะถูกต้องเชื่อถือได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากท่าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ชื่อวิทยาลัย _____

จังหวัด _____

1. เพศ 1) ชาย ☐ 6

2) หญิง

2. อายุ (คิดเป็นปี) 7 - 8

3. เชื้อชาติของบิดา ☐ 9

1) ไทย 2) จีน

3) อื่น ๆ (ระบุ) _____

4. ภูมิลำเนาของบิดาอยู่จังหวัด _____
5. ศาสนา ☐ 12
- 1) พุทธ 2) อิสลาม
- 3) คริสต์ 4) อื่น ๆ (ระบุ) _____
6. ทานจบ ม.ศ. 3
- จากโรงเรียน _____
- จังหวัด _____
7. คะแนนเฉลี่ยเมื่อจบ ม.ศ. 3 ☐ 15 - 17
8. ขณะนี้ท่านจบการศึกษาระดับ ☐ 18
- 1) ม.ศ. 5 2) ม.ศ. 6
- 3) ป.กศ. 4) อื่น ๆ (ระบุ) _____
9. ตามข้อ 8 ท่านจบการศึกษาระดับนั้น เมื่อ พ.ศ. ☐ 19 - 20
10. ตามข้อ 8 ท่านจบการศึกษาระดับนั้น
- จากโรงเรียน _____
- จังหวัด _____
11. คะแนนเฉลี่ยเมื่อท่านจบการศึกษาตามข้อ 8 ☐ 23 - 25
12. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ
- 1) รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ
- 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน
- 4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว
- 5) เกษตรกร กสิกร ประมง
- 6) ทำงานบ้าน
- ถ้ามีความรคาของท่านประกอบอาชีพประเภทใดให้ใส่หมายเลขนั้นใน
ของบิดาและมารดา
- อาชีพบิดา ☐ 26
- อาชีพมารดา ☐ 27

13. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

- 1) ไม่รู้หนังสือ
- 2) ป.4 หรือต่ำกว่า
- 3) ป. 7 หรือ ม. 3 เค็ม
- 4) ม.ศ. 3 หรือ ม. 6 เค็ม
- 5) ม.ศ. 5, ม.ศ. 6 หรือ ม. 8 เค็มหรือเทียบเท่า
- 6) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- 7) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 8) สูงกว่าปริญญาตรี

ถ้าบิดาหรือมารดาของท่านจบการศึกษาระดับใดให้ได้

หมายเลขนั้นในช่องบิดาและมารดา

การศึกษาบิดา

☐ 28

การศึกษามารดา

☐ 29

14. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้ต่อเดือน

- 1) ไม่มีรายได้
- 2) ต่ำกว่า 500 บาท
- 3) 500 - 1,000 บาท
- 4) 1,001 - 2,000 บาท
- 5) 2,001 - 3,000 บาท
- 6) 3,001 - 5,000 บาท
- 7) 5,001 - 7,000 บาท
- 8) มากกว่า 7,000 บาท

ขอให้ประมาณรายได้ของบิดาและมารดาของท่านแล้วใส่

หมายเลขให้ตรงกับช่องบิดาและมารดา

รายได้ต่อเดือนของบิดา

☐ 30

รายได้ต่อเดือนของมารดา

☐ 31

15. ผู้ดูแลท่านในการศึกษาต่อขณะนี้คือ ☐ 32

- 1) ปิตาหรือมารดา 2) ญาติ
3) คนอื่น 4) อื่น ๆ (ระบุ) _____

16. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับ ☐ 33

- 1) ปิตาหรือมารดา 2) ญาติหรือคนรู้จัก
3) หอพักวิทยาลัย 4) บ้านเช่าหรือห้องเช่า
5) วัด 6) อื่น ๆ (ระบุ) _____

17. ท่านเข้าศึกษาต่อโดย ☐ 34

- 1) ได้รับการคัดเลือกเรียนต่อ
2) สอบแข่งขันได้
3) อื่น ๆ (ระบุ) _____

18. สาขาที่ท่านศึกษาต่อขณะนี้ ☐ 35

- 1) การศึกษา ครุศาสตร์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
2) เกษตร
3) พาณิชย บัญชี บริหารธุรกิจ
4) วิศวกรรมศาสตร์ ข้างเทคนิค
5) นาฏศิลป์ ดนตรี
6) คหกรรมศาสตร์
7) พยาบาล
8) นิติศาสตร์
9) อื่น ๆ (ระบุ) _____

19. ท่านเป็นนักศึกษา ☐ 36

- 1) ภาคปกติ (เช้า)
2) ภาคสมทบ (บ่าย)

20. จงระบุว่า ข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือก
สาขาวิชาในข้อ 18

☐ 37

- 1) ปิศาจมารคา
- 2) เพื่อนฝูง
- 3) ครู อาจารย์
- 4) ความมีหน้ามีตาทางอาชีพ
- 5) ความยากง่ายในการเรียน
- 6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น
- 7) โอกาสในการหางาน
- 8) อื่น ๆ (ระบุ) _____

ที่ สร.1103/ 12073

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

30 สิงหาคม 2521

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

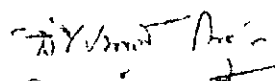
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี กำลังดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการ การรับเข้า และการได้โอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนหนึ่งจากนักเรียนชั้น มศ.5 หรือเทียบเท่า อันได้แก่ ป.กศ. ปีที่ 2 และ มศ.6 หรือ ป.วช. จากสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือโปรดให้นักเรียนชั้น มศ.5 หรือเทียบเท่าที่ตกเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนหรือวิทยาลัยของท่าน ช่วยตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้เท่าจำนวนที่กำหนดในหัวข้อแจ้ง และในวันที่ 18 กันยายน 2521 ทางสำนักงานฯ จะส่งเจ้าหน้าที่มารับแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วจากท่าน

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวิปสมน์ เกตุทัต)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

กองวิจัยการศึกษา

โทร. 2811198

คำชี้แจงในการตอบและเก็บแบบสอบถาม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสํวอย่างไ้สถาบันการศึกษาของท่าน
เป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถามความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การ
ดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเรียนชี้แจงดังต่อไปนี้

1. สำนักงานต้องการข้อมูลจากนักเรียนชั้น.....จำนวน.....คน
โดยพิจารณาจากนักเรียนที่เรียน เก่ง อ่อน ปานกลาง จำนวนละกัน จำนวนนักเรียนชาย
และหญิงใกล้เคียงกัน (ถ้ามี) และประสงค์จะได้ข้อมูลจากนักเรียนทุกโปรแกรมที่เปิดสอน
ในสถาบันแห่งนี้(เช่น โปรแกรมวิทยาศาสตร์ โปรแกรมศิลป์ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายสายสามัญ โปรแกรมช่างไฟฟ้า โปรแกรมช่างยนต์ ฯลฯ สำหรับโรงเรียนอาชีว
ศึกษา โปรแกรมเลขานุการ โปรแกรมการบัญชี สำหรับโรงเรียนพณิชยการ)

2. แบบสอบถามชุดหนึ่งมี 2 แผ่น แผ่นแรกมีกรอบสี่เหลี่ยมล้อมรอบคำชี้แจงและ
มีรายชื่อสาขาวิชา รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา ส่วนแผ่นที่ 2 ขึ้นต้นว่า หมวดที่ 1 สถานภาพ
ส่วนตัว หมวดที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อ เมื่อนักเรียนตอบแบบสอบถามเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว แผ่นที่ต้องเก็บรวบรวมไว้คือแผ่นที่ 2 แผ่นแรกมอบให้นักเรียนไปได้

3. กรุณาย่านักเรียนอีกครั้งว่า ในหมวดที่ 2 ข้อ 24 หมายเลข 23 - 30 ผู้ที่
เลือกวิทยาลัยของรัฐได้โปรดระบุชื่อจังหวัด หรือถ้าสถาบันแห่งนั้นมีหลายวิทยาเขต ก็ให้
ระบุชื่อวิทยาเขตที่ประสงค์จะเข้าเรียนลงไปด้วย เพราะชื่อจังหวัดหรือชื่อวิทยาเขตมีผลต่อ
การแจกแจงว่า สถาบันนั้น ๆ มีนักเรียนต้องการเรียนเป็นจำนวนเท่าใด

4. สำนักงานจะส่งเจ้าหน้าที่มารับแบบสอบถามที่นักเรียนตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว
ตั้งแต่วันที่ กันยายน 2521 เป็นต้นไป

แบบสอบถาม
เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ
ในระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

ข้อความในแบบสอบถามมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 มีคำตอบให้ท่านเลือก เมื่อท่านเลือกข้อใดขอให้ใช้ตัวเลขหน้าข้อนั้นกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยม ตัวเลขที่อยู่หลังช่องสี่เหลี่ยมเฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ตัวอย่าง : เพศ 1) ชาย 2) หญิง ☐ 8

ถ้าท่านเป็นเพศชาย ใช้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ ☐ 1 8

ตัวอย่าง : อายุ (คิดเป็นปี) 9 - 10

ถ้าท่านอายุ 18 ปี ใช้ตัวเลข 1 และเลข 8 กรอก

ลงในช่องว่างดังนี้ 1 8 9 - 10

ประเภทที่ 2 เติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้เช่น ข้อ 5 ข้อ 9

ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยนี้จะถูกต้องเชื่อถือได้เพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากท่าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

รายชื่อสาขาวิชาต่าง ๆ (สำหรับตอบข้อ 22)

1. แพทย์	13. ศิลปศาสตร์ อักษรศาสตร์
2. ทันตแพทย์	14. รัฐศาสตร์
3. เทคนิคการแพทย์	15. เศรษฐศาสตร์
4. สาธารณสุขศาสตร์	16. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
5. สัตวแพทย์	17. พยาบาล
6. เกษตรศาสตร์	18. ครุศาสตร์ การศึกษาหรือพลศึกษา
7. วิทยาศาสตร์	19. คณะกรรมการศาสตร์
8. วิศวกรรมศาสตร์	20. นิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์
9. สถาปัตยกรรมศาสตร์	21. นาฏศิลป์ ดนตรี
10. ศิลปกรรม จิตรกรรม	22. เกษตร วนศาสตร์หรือประมง
หรือประติมากรรม	23. อื่น ๆ (ระบุ)
11. กฎหมาย	
12. พาณิชย บัญชี บริหารธุรกิจ	

ข้อความในแนบนี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อท่าน ขอให้ท่านเก็บเอาไว้

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา

(สำหรับตอบข้อ 24)

มหาวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น 3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 4. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 6. มหาวิทยาลัยมหิดล 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตสงขลา 9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี 10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน 12. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางเขน 13. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม 14. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พลศึกษา | <ol style="list-style-type: none"> 15. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา 16. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก 17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน 18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี 19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ 20. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ลาดกระบัง 21. สถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตร 22. มหาวิทยาลัยรามคำแหง <p style="text-align: center;"><u>วิทยาลัยของรัฐบาล</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 23. วิทยาลัยครู 24. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา 25. วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษา 26. วิทยาลัยพาณิชยการ 27. วิทยาลัยเกษตรกรรม 28. วิทยาลัยพลศึกษา |
|--|---|

- 29. วิทยาลัยนาฏศิลป์
- 30. วิทยาลัยพยาบาล
- 31. โรงเรียนทหารตำรวจ

วิทยาลัยเอกชน

- 32. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
- 33. วิทยาลัยกรุงเทพ
- 34. วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- 35. วิทยาลัยการศา
- 36. วิทยาลัยเกริก
- 37. วิทยาลัยพายัพ
- 38. วิทยาลัยแสงธรรม
- 39. วิทยาลัยเทคนิคสยาม
- 40. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- 41. วิทยาลัยศรีปทุม
- 42. อื่น ๆ (ระบุ)

หมวดที่ 1
สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ ☐ 8
 - 1) ชาย
 - 2) หญิง
2. อายุ (คิดเป็นปี) ☐ 9 - 10
3. น้ำหนัก (กิโลกรัม)
ส่วนสูง (เซนติเมตร) ☐ 11 - 12
☐ 13 - 15
4. ศาสนา ☐ 16
 - 1) พุทธ
 - 2) อิสลาม
 - 3) คริสต์
 - 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ขณะนี้ท่านเรียนอยู่ที่โรงเรียน
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
6. โรงเรียนที่ท่านศึกษาอยู่ในขณะนี้ เป็นโรงเรียนของ ☐ 20
 - 1) รัฐบาล
 - 2) เอกชน
7. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้น ☐ 21
 - 1) ม.ศ. 5
 - 2) ป.กศ.
 - 3) ปวช.
8. เกรคหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมจนถึงปัจจุบัน ☐ 22 - 24
9. ท่านจบ ม.ศ. 3 ที่โรงเรียน
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
10. เกรคหรือคะแนนเฉลี่ยเมื่อจบชั้น ม.ศ. 3 ☐ 28 - 30
11. ขณะนี้ท่านพักอาศัยอยู่ที่
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

12. ท่านพักอาศัยอยู่กับ

☐ 34

- 1) บิดาหรือมารดา 2) ญาติหรือคนรู้จัก
- 3) หอพักโรงเรียน 4) หอพักเอกชน
- 5) บ้านเช่า 6) วัด
- 7) อื่น ๆ (ระบุ).....

13. ภูมิลำเนาของบิดามารดาอยู่ที่

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

14. เชื้อชาติของบิดา

☐ 38

- 1) ไทย 2) จีน
- 3) อื่น ๆ (ระบุ).....

15. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ

- 1) รับราชการ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - 3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน 4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการกิจการส่วนตัว
 - 5) เกษตรกร กลีกร ประมง 6) ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือแม่บ้าน
- ถ้าบิดาและมารดาของท่านประกอบอาชีพประเภทใด ให้ใส่หมายเลขนั้นลงใน
ของบิดาและมารดา

อาชีพบิดา

☐ 39

อาชีพมารดา

☐ 40

16. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่า ป.4 2) ป. 4
- 3) ป. 7 หรือ ม. 3 เดิม 4) ม.ศ. 3 หรือ ม. 6 เดิม
- 5) ม.ศ. 5, ม.ศ. 6 หรือ ม. 8 เดิมหรือเทียบเท่า
- 6) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า 7) ปริญญาตรี
- 8) สูงกว่าปริญญาตรี

ถ้าบิดาและมารดาของท่านจบการศึกษาในระดับใด ให้ใส่หมายเลขนั้นลงใน
ของบิดาและมารดา

การศึกษาบิดา

☐ 41

การศึกษามารดา

☐ 42

17. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้ต่อเดือน

- 1) ไม่มีรายได้ 2) ต่ำกว่า 500 บาท
 3) 500 - 1,000 บาท 4) 1,001 - 2,000 บาท
 5) 2,001 - 3,000 บาท 6) 3,001 - 5,000 บาท
 7) 5,001 - 7,000 บาท 8) มากกว่า 7,000 บาท

ขอให้ท่านประมาณรายได้ของบิดาและมารดาของท่านแล้วใส่หมายเลขให้ตรงกับช่องของบิดาและมารดา

รายได้ต่อเดือนของบิดา ☐ 43

รายได้ต่อเดือนของมารดา ☐ 44

18. ท่านได้รับอุปการะทางการเงินจาก

☐ 45

- 1) บิดาหรือมารดา 2) ญาติ
 3) อื่น ๆ (ระบุ).....

หมวดที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

19. การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้แก่การศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย มีความหมายต่อท่านมากน้อยเพียงใด ☐ 46

- 1) มากที่สุด 2) มาก
 3) น้อย 4) น้อยที่สุด

20. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยมากน้อยเพียงใด

☐ 47

- 1) มากที่สุด 2) มาก
 3) เฉย ๆ 4) ไม่อยากศึกษาต่อ

21. หลังจากจบ ม.ศ. 5 หรือ ม.ศ. 6 หรือ ป.กศ.แล้ว
ท่านมีแผนในการดำเนินชีวิตอย่างไร ☐ 48
- 1) เรียนต่อในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย
 - 2) ทำงานทำไม่ศึกษาต่อ
 - 3) ทำงานทำและหาทางเรียนต่อไปด้วย
 - 4) ไม่ทราบ
22. ตามรายชื่อสาขาวิชาต่าง ๆ ในหน้า 1 ขอให้ท่านเลือกหมายเลข
สาขาวิชาที่ท่านมุ่งหวังศึกษาต่อเรียงอันดับ 3 อันดับ โดยใส่หมายเลข
ที่เลือกลงในช่องสี่เหลี่ยม ถ้าสาขาวิชาที่ท่านเลือกไม่มีรายชื่อในหน้าที่ 1
ให้ท่านใส่หมายเลข 23 พร้อมทั้งระบุชื่อสาขาวิชานั้น ๆ ด้วย ถ้าท่าน
ไม่ต้องการศึกษาต่อไม่ต้องตอบ ข้อนี้
อันดับแรก	49 - 50.....
อันดับสอง	51 - 52.....
อันดับสาม	53 - 54.....
23. จงระบุว่าข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในข้อ 22 ☐ 55
- 1) ปิตามารดา
 - 2) เพื่อนฝูง
 - 3) ครูอาจารย์
 - 4) ความมีหน้าที่ทางอาชีพ
 - 5) ความยากง่ายในการเรียน
 - 6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น
 - 7) โอกาสในการหางาน
 - 8) อื่น ๆ (ระบุ) _____

24. ตามรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาในหน้า 2 ขอให้ท่านเลือกหมายเลขสถาบันอุดมศึกษาที่ท่านต้องการเข้าศึกษาเรียงอันดับ 3 อันดับโดยใส่หมายเลขลงในช่องสี่เหลี่ยม ถ้าท่านเลือกหมายเลข 23 ถึงหมายเลข 30 ให้ท่านระบุชื่อจังหวัดหรือชื่อวิทยาเขตที่ท่านเลือกด้วย ถ้าท่านไม่ต้องการศึกษาต่อ ไม่ต้องตอบข้อนี้

อันดับแรก 56 - 57.....
 อันดับสอง 58 - 59.....
 อันดับสาม 60 - 61.....

25. ถ้าท่านศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย ปิตามารคาหรือผู้อุปการะท่านสามารถสนับสนุนการเงินของท่านในขณะที่ศึกษาต่อมากนักน้อยเพียงใด

☐ 62

- 1) ได้เต็มที่ไม่มีปัญหาเลย 2) ได้มากแต่ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด
 3) ได้แต่ต้องหารายได้พิเศษหรือได้ทุน
 4) ไม่ได้เลยถ้าจะเรียนต่อต้องช่วยตัวเอง

26. ในกรณีที่ท่านไม่ต้องการศึกษาต่อ โปรดเลือกเหตุผลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ถ้าท่านต้องการศึกษาต่อไม่ต้องตอบข้อนี้

☐ 63

- 1) ไม่ต้องการศึกษาต่อเพราะค่าใช้จ่ายสูงมาก
 2) ไม่สนใจศึกษาต่อเพราะคะแนนไม่ดี
 3) ปิตามารคาหรือผู้ปกครองไม่ต้องการให้ศึกษาต่อ
 4) คิดว่าจบ ม.ศ. 5 หรือ ม.ศ. 6 หรือ ป.กศ.ก็มีความรู้เพียงพอสำหรับประกอบอาชีพ
 5) สนใจการทำงานมากกว่าการเรียนต่อ
 6) จำเป็นต้องหางานทำเพื่อช่วยครอบครัว
 7) อื่น ๆ (ระบุ) _____

27. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการสำเร็จ ม.ศ. 5 หรือ ม.ศ. 6 ก็มีความรู้เพียงพอสำหรับประกอบอาชีพ ☐ 64

- 1) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2) เห็นด้วย
3) ไม่ค่อยเห็นด้วย 4) ไม่เห็นด้วยเลย

28. ถ้าท่านต้องการทำงานมากกว่าศึกษาต่อ ท่านคิดว่าท่านจะเพิ่มพูนความรู้ในการประกอบอาชีพโดยวิธีใด ☐ 65

- 1) ทำงานไปเรื่อย ๆ หาประสบการณ์จากงาน
2) ศึกษาทางไปรษณีย์
3) หาทางอบรมหลักสูตรระยะสั้นหรืออบรมพิเศษตอนเย็น เช่น หลักสูตรวิชาชีพ
4) สมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงและทำงานไปด้วย
5) ทำงานไปก่อนแล้วหาทางลาศึกษาต่อ

29. ขณะนี้ท่านตัดสินใจหรือยังว่าจะศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ ☐ 66

- 1) ตัดสินใจแล้วว่าจะเรียนต่อ
2) ตัดสินใจแล้วว่าจะไม่เรียนต่อ
3) ยังไม่ได้ตัดสินใจ
-